

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ ΜΟΝΟ ΣΤΗΝ «Ρ»
«Επιταχύνουμε τις διαδικασίες για τη Μεγάλη Παράκαμψη της Αττικής»
• Ο υπουργός Υποδομών μιλά για το έργο που θα επανακαθορίσει τις εμπορευματικές μεταφορές
■ Σελ. 25

Politically Incorrect
Του Νίκου Καραμανλή
Τα ευρωπαϊκά σενάρια για τον Κυριάκο και οι... φαν του στην Ιβηρική - Η πρόταση Καιρίδη - Συρίγου για τους σταυρούς και το «όχι» Λιβάνιου - Παγώνει το πρότζεκτ των κεντρικών γραφείων Σαμαρά - Το μυστήριο του ΥΠΕΣ στη Βασιλίσση Σοφίας 15 και οι περίεργες κινήσεις τα Σαββατοκύριακα
■ Σελ. 6-7

ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΡΙΣΗ
«Κρατάμε δυνάμεις και για τους δύσκολους μήνες που έχουμε μπροστά μας»
• Παρουσίασε τις 10 πρωτοβουλίες που βελτίωσαν την καθημερινότητα των πολιτών
■ Σελ. 3, 4

POLITICAL

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ_ΦΥΛΛΟ: 1.562_ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΠΑΟΥΛΟ ΡΑΝΖΕΛ
Υπουργός Εξωτερικών της Πορτογαλίας

«Η κυβέρνηση Μητσοτάκη έχει επιτελέσει έργο μεγάλου εκσυγχρονισμού της Ελλάδας»
• Αποστολή στην Πορτογαλία: Νίκος Χιδήρογλου
■ Σελ. 14-15

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΤΗΝ «Ρ»

Το αιώνιο μυστικό στον ιερό ναό του Αγίου Δημητρίου Παλαιού Ψυχικού
• Η βαλσαμωμένη σύζυγος που είναι «θαμμένη» στη βάση ενός προσκυνηταρίου
■ Σελ. 20-21

ΓΡΑΦΟΥΝ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΡΑΝΑΣ
ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΑΡΠΑΛΗΣ
ΑΝΤΩΝΗΣ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΝΣΟΥΛΑΣ
■ Σελ. 33-37

ΦΟΥΝΤΩΝΕΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΚΡΗΞΗ
Η Ευρώπη φλέγεται

Χάος σε Γαλλία, Βέλγιο, Ιταλία, Αλβανία
Σε συναγερμό η ΕΛΑΣ για τις διαδηλώσεις της Τετάρτης
■ Σελ. 40-41

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ ΙΕΡΕΙΣ
Η αποστολή τους ενώνει πίστη, πατρίδα και προσφορά σε στρατεύσιμους και τοπικές κοινωνίες
• Τι λένε ο Πρωτοπρεσβύτερος ταξίαρχος π. Νεκτάριος Μαρκάκης και ο ταγματάρχης π. Νικόδημος Σκλέπας
■ Σελ. 16-17

ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΟΙ ΗΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΚΟΝΔΥΛΗ
Πάνω από 20,9 εκατ. σε 2.011 απευθείας αναθέσεις στον δήμο Αλίμου σε 6 χρόνια
• Στη μηνυτήρια αναφορά καταγγέλλονται απανωτές καταμήσεις έργων από το 2020 έως το 2025
■ Σελ. 18-19

Επιστροφή στην κόλαση

Οι εικόνες από τους δρόμους της Γαλλίας είναι γνώριμες στους Έλληνες. Τις έζησαν σχεδόν δεκαπέντε χρόνια νωρίτερα, όταν η χώρα βυθιζόταν στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική κρίση.

Και για τους Γάλλους, όμως, δεν είναι πρωτόγνωρες. Η νέα κοινωνική έκρηξη είναι άλλος ένας κρίκος σε μια αλυσίδα προηγούμενων εκρήξεων με διαφορετικές αφορμές και άλλους πρωταγωνιστές. Σε όλες, όμως, η αιτία παραμένει το μεταπολεμικό «κοινωνικό συμβόλαιο» που το πολιτικό σύστημα αδυνατεί να ανανεώσει.

Η μεγαλύτερη αντοχή της Γαλλίας και άλλων μεγάλων ευρωπαϊκών χωρών ίσως οφείλεται στα αποθέματα που εξακολουθούν να διαθέτουν σε σύγκριση με την καταρρέουσα Ελλάδα του 2010. Ακόμα και σήμερα, η Γαλλία εξακολουθεί να διαθέτει ισχυρότερη οικονομία, βαθιά παραγωγική βάση και μεγάλο πολιτικό βάρος στην Ευρώπη. Με χρέος κοντά στο 119% του ΑΕΠ, έλλειμμα 5,4%, ανάπτυξη περίπου 0,4% και δημόσιες δαπάνες που αγγίζουν το 57% του ΑΕΠ, η Γαλλία είναι σε καλύτερη κατάσταση από την αποκλεισμένη από τις αγορές Ελλάδα του 2010.

Συνεπώς, η σύγκριση δεν γίνεται στους

αριθμούς. Γίνεται στη δυνατότητα κάθε χώρας να διορθώνει τα προβλήματά της ή να τα επιδεινώνει.

Προφανώς, τα διαρθρωτικά προβλήματα της Γαλλίας παραμένουν. Καμία κυβέρνηση δεν κατάφερε να ξεδεύει λιγότερα από ό,τι παράγεται. Η αλλαγή κοινωνικής κουλτούρας και παραγωγικού μοντέλου προϋποθέτει μεταρρυθμίσεις με πολιτικό κόστος, τις οποίες κάθε κυβέρνηση προσπαθεί να μεταφέρει

στην επόμενη, φορτώνοντας τελικά βάρος στις ερχόμενες γενιές.

Το πρόβλημα παραμένει και διαιωνίζεται. Το κράτος συνεχίζει να κοστίζει ακριβά και να επιστρέφει λιγότερα σε μια κοινωνία που το πληρώνει με υψηλούς φόρους, την ίδια στιγμή που πιέζεται από την ακρίβεια και αισθάνεται ότι χάνει κεκτημένα του παρελθόντος, χωρίς να βλέπει προοπτική για το μέλλον.

Όταν οι κυβερνήσεις αποφασίζουν τελικά να αντιδράσουν, το πολιτικό κεφάλαιο έχει εξαντληθεί. Η δυσπιστία για το ανεπαρκές πολιτικό σύστημα μετατρέπεται σε θυμό. Η λογική παραδίδεται στη σαγήνη των άκρων.

Η Γαλλία αποτελεί τη βίαιη εκδήλωση μιας ευρωπαϊκής κρίσης που απλώνεται σε ολόκληρη την ήπειρο. Η Ελλάδα υπήρξε το εργαστήριο αυτής της κρίσης. Χρησιμοποιήθηκε ως πειραματόζωο, αλλά όχι ως προειδοποίηση. Η Ευρώπη σήμερα πληρώνει την αδράνειά της. Οι ακραίοι λαϊκιστές επελαύνουν, καλλιεργώντας στις κοινωνίες αυταπάτες για επιστροφή σε εποχές που έχουν περάσει ανεπιστρεπτί.

Η Ελλάδα έμαθε πού οδηγούν αυτές οι αυταπάτες. Έχασε περίπου το ένα τέταρτο του ΑΕΠ της, είδε την ανεργία να φτάνει στο 27,5% και βρέθηκε ένα βήμα πριν από την έξοδο από το ευρώ. Υποτίθεται ότι πήρε το μάθημα και έκτοτε προσπαθεί να καλύψει το χαμένος έδαφος. Η απόσταση που απομένει είναι, προφανώς, ακόμα μεγάλη. Το διακύβευμα είναι αν θα συνεχίσει να την καλύπτει ή αν θα πυροβολήσει για δεύτερη φορά τα πόδια της, επιλέγοντας την επιστροφή στην κόλαση.

«P»

POLITICAL

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
POLITICAL MEDIA GROUP A.E.

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
& ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Γιώργος Ν. Καραμανλής

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δημήτρης Μιχαλέλης

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φώτης Σιούμπουρας,
Πάνος Μαυρίδης

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Μάνος Πιτσιδιανάκης

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ

Λίδα Μπόλα

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ

Κωνσταντίνος Δαυλός

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

Βαγγέλης Κατσορίδας,
Ελένη Μπέρτσου

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ ΥΛΗΣ

Νίκος Τσούρτης,
Απόστολος Καπαρουδάκης,
Ιωάννης Ιωακειμίδης

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Έλλη Τριανταφύλλου,
Νίκος Χιδίρογλου,
Μαρία Δεδούση,
Αντώνης Αντωνόπουλος,
Δημήτρης Χατζηνικόλας,
Στέλλα Παπαμιχαήλ, Αλεξάνδρα Ντούσκα,
Γιάννης Παργινός, Χρήστος Μυτιλινός,
Κώστας Ζαφειρίου, Αλεξία Τασούλη,
Βασίλης Σκουλαράκος, Σπύρος Νάννος,
Αμαλία Κάτζου, Λουκάς Γεωργιάδης,
Κωστής Παπαγρηγόρης,
Γιώργος Φιντικάκης, Γιώργος Σ. Σκορδίλης,
Γιώργος Κατρίκας, Ρεγγίνα Σαβούρδου,
Κατερίνα Παπακωστοπούλου,
Ιωάννα Ντάνη, Γιώργος Γεραφέντης,
Κωνσταντίνος Γεωργιάδης,
Κώστας Παπαδόπουλος,
Δήμητρα Δάρδα, Γιώργος Σκρομπόλας,
Χρήστος Γιαννούλης,
Γιώργος Ανδρής (Αυτοκίνητο)

VIDEO EDITOR: Ειρήνη Κουμαρέλη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ: Βασίλης Α. Υψηλός

ΑΤΕΛΙΕ: Κατερίνα Χατζηλαζάρου, Αδαμαντία Φλώκου

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Κώστας Κουτσογιάννης, Μαριλένα Ιορδανίδου, Γεωργία Θάνου

ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Επικεφαλής: Δημήτρης Δραγώγιας

Βασίλης Παπαναστασούλης, Παναγιώτης Μανής,

Φανή Χαρίση, Αναστασία Καρυίδου, Φένια Κλιάτσου

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Μαρίνα Πέππα

ΥΠΟΔΟΧΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ: Χριστίνα Μαργώνη

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Αριέτα Μουρτοπάλλα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ιωάννης Σαρακινός & Συνεργάτες Δικηγορική Εταιρεία (Sarakinos Law)

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Μαρία Κευγά, Γιώργος Παναγιωτόπουλος

ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

03
POLITICAL

Ο πρωθυπουργός, εκτός από τα μέτρα στήριξης έναντι της ενεργειακής κρίσης που ήδη τρέχουν, παρουσίασε τις σημαντικές κυβερνητικές παρεμβάσεις με κοινωνικό αποτύπωμα που έγιναν πράξη, βελτιώνοντας τη ζωή των πολιτών

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

10 πρωτοβουλίες για βελτίωση της καθημερινότητας

Γράφει η
Έλλη Τριανταφύλλου

Τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών μέσα από την επίλυση όσο το δυνατόν περισσότερων προβλημάτων, έστω μικρότερης έντασης, παράλληλα με τα μέτρα στήριξης έναντι της ενεργειακής κρίσης επιδιώκει η κυβέρνηση.

Η στρατηγική αυτή επιβεβαιώθηκε στη χθεσινή ανάρτηση του Κυριάκου Μητσοτάκη στα social media, στην οποία ο πρωθυπουργός απαριθμεί 10 κυβερνητικές πρωτοβουλίες που έγιναν πράξη, καθώς και τοπικά έργα με σημαντικό κοινωνικό αποτύπωμα. Συγκεκριμένα:

1. Την έναρξη της αποστολής των SMS για τις δωρεάν προληπτικές εξετάσεις καρκίνου του μαστού, στο πλαίσιο του «Προλαμβάνω», που είναι πλέον μόνιμη εθνική πολιτική υγείας.

2. Την παράδοση στο Κιλκίς του νέου Θεραπευτηρίου Χρόνιων Παθήσεων, ενός έργου που έμενε ημιτελές για χρόνια. Είναι μια σύγχρονη, αμιγώς δημόσια δομή 50 κλινών, που φιλοξενεί ήδη 38 συμπολίτες μας. Καθοριστική ήταν η συμβολή της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

3. Το άνοιγμα περισσότερων θέσεων σε βρεφικούς και παιδικούς σταθμούς, με δύο αλλαγές που προχώρησε το υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Πρώτον, τη μετάβαση από τον βρεφικό σταθμό στον παιδικό που θα γίνεται από την ηλικία των 2 ετών αντί για 2,5, ώστε να ελευθερώνονται θέσεις κυρίως για βρέφη, χωρίς καμία έκπτωση στην ασφάλεια. Και δεύτερον, στην Αττική και τη Θεσσαλονίκη οι σταθμοί θα μπορούν να δέχονται έως 15% περισσότερα παιδιά, αντί για 10% που προβλεπόταν μέχρι τώρα.

4. Την έναρξη της διανομής των σχολικών γευμάτων, που φέτος φτάνουν σε περίπου 2.000 δημοτικά σχολεία σε 160 δήμους, με έως 250.000 γεύματα την ημέρα, 18.000 περισσότερα από πέρυσι. Από το 2019 η κάλυψη έχει σχεδόν διπλασιαστεί, καλύπτοντας σήμερα σχεδόν 1 στα 2 παιδιά.

5. Την προστασία των παιδιών από τους κινδύνους των social media, με το νομοσχέδιο που θεσπίζει όριο ηλικίας 15 ετών για την πρόσβαση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (από 1ης Ιανουαρίου 2027 για παιδιά που έχουν γεννηθεί

από το 2013 και μετά) να συζητείται πλέον στη Βουλή, με την ψηφοφορία να έχει προγραμματιστεί για την ερχόμενη Πέμπτη.

6. Την έναρξη λειτουργίας του πρώτου από τους 14 πλήρως ανακατασκευασμένους συρμούς του Ηλεκτρικού (γραμμή 1 του Μετρό), τον οποίον επισκέφτηκε ο ίδιος προκειμένου να διαπιστώσει διά ζώσης την αλλαγή. Θα ακολουθήσει η ανακατασκευή επιπλέον 10 συρμών, ενώ παράλληλα στις Γραμμές 2 και 3 αναβαθμίζονται 12 συρμοί, προσθέτοντας κλιματισμό, ενόσω η κυβέρνηση προχωράει στην προμήθεια 19 νέων, εκ των οποίων οι επτά για το αεροδρόμιο.

7. Τα εγκαίνια της μεγαλύτερης αυτόνομης μονάδας αποθήκευσης ενέργειας με μπαταρίες στην Ευρώπη στις Νέες Καρυές της Θεσσαλίας. Όπως υπογραμμίζει ο πρωθυπουργός, πρόκειται για μία από τις μεγαλύτερες μονάδες στην Ευρώπη και είναι έργο της Metlen και του Ομίλου Καράτζη.

8. Την υπογραφή της συμφωνίας με τη LAMDA Development για τη δημιουργία του «Σπιτιού της Γυμναστικής» στο Ελληνικό. Το Υπόστεγο Β του πρώην αεροδρομίου θα παραχωρηθεί για 30 χρόνια στην Ελληνική Γυμναστική Ομοσπονδία, ώστε να προπονούνται οι εθνικές μας ομάδες και χιλιάδες αθλητές και αθλήτριες.

9. Την επιστροφή από το Ισραήλ 22 αρχαιοτήτων που είχαν φύγει παράνομα από τη χώρα μας. Είναι η πρώτη φορά που γίνεται επαναπατρισμός από τη συγκεκριμένη χώρα και είναι ένα σημαντικό βήμα στη συνεργασία για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης αρχαιοτήτων.

10. Τις μεταμοσχεύσεις οργάνων. Από την αρχή της χρονιάς έχουν πραγματοποιηθεί 251 μεταμοσχεύσεις χάρη σε 114 δότες οργάνων. Τέλος, σημειώνει ότι στο Ωνάσειο πραγματοποιούνται πλέον μεταμοσχεύσεις νεφρού από ζώντες δότες ακόμη και σε παιδιά πολύ χαμηλού βάρους. Ήδη οκτώ παιδιά έχουν αντιμετωπιστεί εδώ, στην Ελλάδα, χωρίς να χρειαστεί να φύγουν μακριά από τις οικογένειές τους.

«Μαραθώνιος» σε κρίσιμες περιφέρειες

Ταυτόχρονα με τα παραπάνω, το Μέγαρο Μαξίμου και η Πειραιώς εντατικοποιούν τις περιοδείες του πρωθυπουργού και των κυβερνητικών κλιμακίων σε κρίσιμες περιφέρειες αλλά και στο Λεκανοπέδιο, με στόχο το κυβερνητικό μήνυμα να φτάσει και στην τελευταία γωνιά της χώρας. Ο γραμματέας της ΠΕ της ΝΔ Κωνσταντίνος Κυρανάκης δρομολογεί νέο κύκλο επισκέψεων κυβερνητικών κλιμακίων στην Ήπειρο, ενώ ο Κυριάκος Μητσοτάκης αναμένεται να συνεχίσει τις επισκέψεις σε δήμους της Αττικής.

Ο πρωθυπουργός ανέδειξε τα μέτρα στήριξης σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις για την αντιμετώπιση της ακρίβειας και αναφέρθηκε στις αποφάσεις της πρόσφατης Συνόδου Κορυφής, υπογραμμίζοντας την αναβάθμιση της χώρας, καθώς, όπως τόνισε, «οι ελληνικές προτάσεις γίνονται ευρωπαϊκές πολιτικές»

ΜΗΝΥΜΑ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΡΙΣΗ

«Κρατάμε δυνάμεις και για τους δύσκολους μήνες που έρχονται»

Γράφει η
Λίδα Μπόλα

Με το βλέμμα στην πορεία των διεθνών τιμών πετρελαίου και τα δεδομένα που θα δημιουργηθούν στον χώρο των καυσίμων κινείται η κυβέρνηση, σχεδιάζοντας ήδη τις επόμενες κινήσεις της για την αντιμετώπιση των συνεπειών σε νοικοκυριά, επιχειρήσεις και αγορά, αναγνωρίζοντας ότι πρόκειται για μια διαδικασία που θα διαρκέσει μήνες και θα αποτελέσει τον μεγαλύτερο μαραθώνιο για το οικονομικό επιτελείο προς τις κάλπες.

Στον απόηχο της Συνόδου Κορυφής, που άφησε «υπόλοιπα» για τους 27, τα οποία θα επιχειρηθεί να κλείσουν στο έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στα τέλη Νοεμβρίου, ο Κυριάκος Μητσοτάκης εμφανίζεται ικανοποιημένος για την ανταπόκριση των ελληνικών θέσεων, αναμένει τις προτάσεις της Κομισιόν για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την απάντηση στο αίτημα για μεγαλύτερη ευελιξία, ταυτόχρονα, όμως, το κυβερνητικό επιτελείο σχεδιάζει και το επόμενο πακέτο μέτρων, που θα ανακοινωθεί στα τέλη Οκτωβρίου, πριν δηλαδή υπάρξουν νεότερα από τις Βρυξέλλες.

Οι 3 πρωτοβουλίες που πήραν το «πράσινο φως»

Κεντρική απόφαση του Μεγάρου Μαξίμου είναι ότι η στήριξη θα συνεχιστεί, στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων και των ευρωπαϊκών κανόνων που είναι σε ισχύ, και την ίδια ώρα θα δοθεί έμφαση σε συγκεκριμένες επαγγελματικές κατηγορίες, όπως και τις επιχειρήσεις, καθώς αποτελούν τη «βάση» στην αλυσίδα των επιπτώσεων που μπορεί να υπάρξει στην αγορά.

Στην καθιερωμένη κυριακάτικη ανάρτησή του ο κ. Μητσοτάκης έκανε λόγο για Σύνοδο Κορυφής με «έντονο ελληνικό χρώμα», όπως είπε, σημειώνοντας ότι «τρεις μείζονες ελληνικές πρωτοβουλίες συζητή-

θηκαν εκτενώς και πήραν το πράσινο φως από τους Ευρωπαίους ηγέτες για να εξειδικευτούν περαιτέρω», με πρώτη την πρόταση «για έκτακτη προσαρμογή των ευρωπαϊκών δημοσιονομικών κανόνων λόγω της ενεργειακής κρίσης, ώστε χώρες με πλεονάσματα, όπως η Ελλάδα, να μπορούν να στηρίξουν στοχευμένα για όσο διαρκεί η κρίση νοικοκυριά και επιχειρήσεις».

Με δεδομένο ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή να καταθέσει άμεσα προτάσεις για το θέμα αυτό, η ελληνική κυβέρνηση αναμένει πλέον αν θα δοθεί το «πράσινο φως» για μια ρήτρα διαφυγής, κάτι που θα απελευθέρωνε ένα μεγάλο μέρος των υπερεσόδων, ώστε να διατεθούν σε μέτρα στήριξης.

Ιδιαίτερο βάρος, όμως, ρίχνει το Μέγαρο Μαξίμου και στην ανταπόκριση που υπήρχε από τους Ευρωπαίους ηγέτες στην πρόταση για το Μεταναστευτικό, που προωθεί εδώ και καιρό η Αθήνα, στην καθιέρωση ευρωπαϊκού μηχανισμού για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών «σαν αυτή που ζήσαμε στον Έβρο το 2020 και πρόσφατα στη Θέουτα της Ισπανίας», όπως σημείωσε ο πρωθυπουργός.

Θετικό πρόσημο από την Ευρώπη και στην ελληνική πρωτοβουλία για τη θέσπιση ενός πιο αυστηρού πλαισίου ηλικιακών ορίων για πρόσβαση των παιδιών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η Αθήνα ζητά επίσπευση των ευρωπαϊκών αποφάσεων, με τον κ. Μητσοτάκη να υπογραμμίζει ότι «η Ευρώπη πρέπει να κινηθεί πιο γρήγορα και στα τρία μέτωπα και εμείς είμαστε εδώ για να συνεχίσουμε να πιέζουμε προς αυτή την κατεύθυνση».

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης ερμηνεύει τη θετική ανταπόκριση ως επιβεβαίωση του ρόλου που πλέον η Ελλάδα κατέχει στο ευρωπαϊκό σκηνικό. «Όλα αυτά είναι ελληνικές προτάσεις που γίνονται ευρωπαϊκές πολιτικές», σημείωσε, επισημαίνοντας ότι «η Ελλάδα έχει πλέον ισχυρή φωνή στην Ευρώπη και την αξιοποιεί για το συμφέρον των Ελλήνων και φυσικά των Ευρωπαίων πολιτών».

Ο πρωθυπουργός στην ανάρτησή του υπενθυμίζει τις τελευταίες ανακοινώσεις της κυβέρνησης με στόχο, όπως λέει, «να περιορίσουμε τις επιπτώσεις της ενεργειακής κρίσης στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις», όπως την επιδότηση του πετρελαίου θέρμανσης κατά 40 λεπτά το λίτρο, με το κόστος να μοιράζεται ανάμεσα στο κράτος και τα διυλιστήρια, αλλά και την αύξηση κατά 30% του επιδόματος θέρμανσης, με τους δικαιούχους να φθάνουν σχεδόν τα 1,2 εκατ. νοικοκυριά.

Παράλληλα, συνεχίζεται η παρέμβαση στο πετρέλαιο κίνησης κατά 20 λεπτά και στην αμόλυβδη κατά 10 λεπτά στην αντλία, «χωρίς αιτήσεις και χωρίς εισοδηματικά κριτήρια», όπως επισημαίνει ο κ. Μητσοτάκης.

«Οι πιέσεις παραμένουν μεγάλες»

Η κυβέρνηση, πάντως, επιχειρεί να αναδείξει ότι γνωρίζει τις δυσκολίες, με τον πρωθυπουργό να τονίζει στην ανάρτησή του «ξέρω ότι οι πιέσεις παραμένουν μεγάλες και κανένα μέτρο από μόνο του δεν αρκεί για να τις εξαφανίσει» και να διαμνύει ότι η κυβέρνηση θα παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις και θα προσαρμόζει τις παρεμβάσεις της, «κρατώντας δυνάμεις και για τους δύσκολους μήνες που έχουμε μπροστά μας», όπως γράφει χαρακτηριστικά.

Το κυβερνητικό επιτελείο ρίχνει το βάρος και στις επαγγελματικές κατηγορίες που εξαρτώνται από το πετρέλαιο κίνησης. Οι αλιείς είναι ένας χαρακτηριστικός κλάδος, με τον πρωθυπουργό να εξαγγέλλει ότι «πέρα από όσα ανακοινώσαμε την προηγούμενη εβδομάδα, αυξάνουμε την επιδότηση του αλιευτικού πετρελαίου από τα 16 στα 40 λεπτά το λίτρο για τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο, ενώ διαθέτουμε 15 εκατ. ευρώ για την αποζημίωση των παράκτιων αλιέων από τις ζημιές που προκαλούν στα δίκτυα τους προστατευόμενα θαλάσσια είδη, δίνοντας λύση σε ένα πρόβλημα που τους απασχολεί εδώ και χρόνια». Στο μικροσκόπιο της κυβέρνησης βρίσκονται ακόμη οι βιομηχανίες, αλλά και οι αγρότες.

ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

05
POLITICAL

Ο «σουλτάνος» συνεχίζει τις προκλήσεις με αλληπάλληλες αντι-NAVTEX με τις οποίες πασχίζει να επιβάλει το αφήγημα της «Γαλάζιας Πατρίδας», αμφισβητώντας τα ελληνικά κυριαρχικά δικαιώματα σε περιοχές που θα πραγματοποιήσει έρευνες το γαλλικό πλοίο «Abeille Marengo» με στόχο να δημιουργήσει κλίμα που θυμίζει το προ διετίας «επεισόδιο της Κάσου»

Τούρκικος σεβντάς για το καλώδιο Ελλάδας - Κύπρου

Γράφει η
Αλεξία Τασούλη

Με δύο διαδοχικές αντι-NAVTEX μέσα σε λίγες ώρες, η Άγκυρα δείχνει τις διαθέσεις της ενόψει της επανέναρξης των ερευνών για την πόντιση του καλωδίου της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κύπρου - Κρήτης.

Και οι δύο τουρκικές αναγγελίες έχουν εκδοθεί για περιοχές από τις οποίες θα διέλθει το καλώδιο της ηλεκτρικής διασύνδεσης και στις οποίες θα πραγματοποιηθούν οι έρευνες από το πλοίο «Abeille Marengo». Η Άγκυρα προσπαθεί έτσι να προβάλει και να κατοχυρώσει τη «Γαλάζια Πατρίδα», όπως αυτή έχει αποτυπωθεί στη μονομερή κατάθεση συντεταγμένων και σχετικού χάρτη στον ΟΗΕ το 2020.

Επιμένει στην «τουρκική υφαλοκρηπίδα»

Καθώς η Κύπρος εξέδωσε NAVTEX για την αναγγελία εργασιών του πλοίου S/V «KOBİ RUEGG» εντός της κυπριακής ΑΟΖ για το διάστημα από τις 21 Οκτωβρίου έως τις 2 Νοεμβρίου, οι οποίες αφορούν γεωφυσικές έρευνες για το καλωδιακό σύστημα East to Med Corridor, η Άγκυρα λίγο αργότερα εξέδωσε αντι-NAVTEX με την οποία δηλώνει ότι οι έρευνες αφορούν περιοχή της «τουρκικής υφαλοκρηπίδας», τα εξωτερικά όρια της οποίας έχουν κοινοποιηθεί στα Ηνωμένα Έθνη με επιστολή της 18ης Μαρτίου 2020. Παράλληλα, υποστηρίζει ότι ο σταθμός της Λάρνακας που εξέδωσε τη NAVTEX είναι μη εξουσιοδοτημένος και ότι η περιοχή ανήκει στην τουρκική περιοχή ευθύνης έκδοσης NAVTEX.

Επιπρόσθετα, η Άγκυρα επαναλαμβάνει τη θέση της ότι η Κύπρος δεν εκπροσωπεί το κράτος που ιδρύθηκε το 1960 και ότι ο όρος «Κύπρος» δεν συνιστά οποιαδήποτε μορφή αναγνώρισης της «ελληνοκυπριακής διοίκησης» ούτε προδικάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Τουρκίας που απορρέουν από τη Συνθήκη Εγγυήσεως και τη Συνθήκη Εγκαθι-

δρυσης του 1960. Αυτές οι κινήσεις δείχνουν ότι μπαίνουν σε δοκιμασία οι ελληνοτουρκικές σχέσεις, δύο χρόνια μάλιστα μετά το επεισόδιο της Κάσου, μέσω του οποίου η Τουρκία επιχείρησε να επιβάλει τετελεσμένα στην περιοχή, κατοχυρώνοντας το τουρκολιβυκό μνημόνιο, αλλά και τον μονομερή και αυθαίρετο ορισμό των εξωτερικών ορίων της υφαλοκρηπίδας/ΑΟΖ της, ο οποίος, βάσει του δόγματός της «Γαλάζιας Πατρίδας», έφθανε μέχρι τα χωρικά ύδατα των 6 νμ των ελληνικών νησιών.

Η επανεκκίνηση των διαδικασιών ξεκίνησε αφού είχαν προηγηθεί, σύμφωνα με πληροφορίες, συνεννοήσεις της γαλλικής πλευράς με την Τουρκία, προκειμένου να βρεθεί φόρμουλα που θα επιτρέψει την ανεμπόδιστη πραγματοποίηση των ερευνών και θα αποτρέψει την επανάληψη του επεισοδίου της Κάσου, όταν η παρουσία τότε πέντε τουρκικών πολεμικών σκαφών είχε οδηγήσει στη διακοπή των ερευνών.

Οδηγίες της Άγκυρας στον Ερχιουρμάν

Την ίδια ώρα, σύμφωνα με κυπριακά μέσα ενημέρω-

σης, η Τουρκία έχει δώσει οδηγίες στον ηγέτη των Τουρκοκυπρίων στα Κατεχόμενα Τουφάν Ερχιουρμάν να μην αποδεχθεί την κατάθεση των συγκλίσεων που ετοίμασαν τα Ηνωμένα Έθνη, επειδή τότε θα στείλει η ίδια στα αζήτητα το αφήγημά της για λύση δύο κρατών.

Ο κατοχικός ηγέτης, ενώ αρχικά είχε κάνει λόγο για συγκλίσεις, αναδεικνύοντας το θέμα της πολιτικής ισότητας, εσχάτως ανέκρουσε ρύμναν.

Με την καταγραφή των συγκλίσεων από τα Ηνωμένα Έθνη και την ετοιμασία εγγράφου, η κατοχική πλευρά μπλοκάρει την κατάθεσή του. Η Άγκυρα διατυπώνει συνήθως μια επαναλαμβανόμενη θέση σε σχέση με το Κυπριακό. Ότι αποδέχεται να υπάρξει διάλογος, ακόμη και Πενταμερής.

Την ίδια, όμως, ώρα υποδεικνύει ότι συζητά μόνο στη βάση των όρων για κυριαρχική ισότητα και ίσο διεθνές καθεστώς. Δηλαδή, δύο κράτη. Η Άγκυρα δηλώνει ότι επιδιώκει αναθέρμανση των σχέσεών της με την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά δεν κάνει βήματα προσέγγισης. Μάλλον το αντίθετο.

Το γαλλικό ερευνητικό πλοίο «Abeille Marengo»

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ 1

Το γαλλικό φιτίλι
και το δίλημμα των μαξιμιλιανών

Bonjour, καλή εβδομάδα να έχουμε. Όπως καταλάβατε, θα ξεκινήσω από όσα συμβαίνουν στη Γαλλία, η οποία βρίσκεται αντιμέτωπη με εκτεταμένες διαδηλώσεις που κάθε μέρα και εξαπλώνονται. Όχι, δεν υπονοώ ότι στην Αθήνα φοβούνται μην ανάψει το φιτίλι της κοινωνικής έντασης. Η δική μας κοινωνία έχει άλλα χαρακτηριστικά. Αυτό που μου είπε ο μαξιμιλιανός φίλος μου (χτυπά υπερωρίες στο Μαξιμου!) είναι ότι, μέσα σε όλα που αναλύονται, είναι και το αν θα πρέπει να στηθούν οι κάλπες στη χώρα μας πριν από τις γαλλικές εκλογές.

Το δίλημμα δεν είναι απλό. Κάποιοι από το επιτελείο του Κυριάκου θεωρούν ότι αν επικρατήσει η Μαρί Λεπέν στη γαλλική προεδρία, αυτό θα λειτουργήσει συσπειρωτικά για την εκλογική βάση της ΝΔ αλλά και για τους κεντρώους ψηφοφόρους, που βλέπουν με δέος την προοπτική μιας Ευρώπης παραδομένης στην ακροδεξιά. Άλλοι κάνουν την ακριβώς αντίθετη ανάγνωση, εκτιμώντας ότι μια επώδυνη νίκη της Λεπέν θα δώσει... αέρα στα ακροδεξιά σχήματα. Υπάρχει όμως και κάτι ακόμα που απασχολεί το πρωθυπουργικό επιτελείο, με δεδομένο ότι τους επόμενους μήνες έχουν εκλογές συνολικά δέκα χώρες, με τη Γερμανία στην αιχμή. Αν οι γαλλικές και οι υπόλοιπες κάλπες σπρώξουν την ΕΕ προς τα ακροδεξιά, τότε το ευρωπαϊκό οικοδόμημα θα αρχίσει να τρίζει, ακριβώς τη στιγμή που η Ελλάδα θα αναλαμβάνει την προεδρία της, την 1η Ιουλίου του 2027. Δύσκολα ζητήματα για έμπειρους παίκτες, θα πρόσθετα...

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ 2

Αναζητώντας plan B, μέχρι να αποφασίσουν οι Βρυξέλλες

Μιας και έπιασα τις ευρωπαϊκές ισορροπίες... Σας έλεγα το Σάββατο ότι ο Μητσοτάκης γύρισε εν μέρει ικανοποιημένος από τις Βρυξέλλες, διότι αν και γνώριζε εξ αρχής ότι η ΕΕ θα... σπρώξει το ντενεκεδάκι των αποφάσεων στο μέλλον, θεωρεί ότι η συμπερίληψη των ελληνικών θέσεων για την αναγνώριση της επείγουσας ανάγκης να στηριχθούν οι ευρωπαϊκές κοινωνίες είναι σημαντική.

Από την άλλη πλευρά, η νέα έκτακτη Σύνοδος Κορυφής θα γίνει τον Νοέμβριο και στην καλύτερη περίπτωση που θα ληφθούν κάποιες αποφάσεις, η εφαρμογή τους θα πάει από τον επόμενο χρόνο. Μέχρι τότε, η κυβέρνηση θα πρέπει να βασιστεί αποκλειστικά στα δικά της πόδια για να αντιμετωπίσει την ενεργειακή θύελλα. Ο ίδιος αλλά και οι επιτελείς του πιστεύουν ότι τα μέτρα που ανακοινώθηκαν θα φρενάρουν τις βαριές συνέπειες της εκρηκτικής ανόδου των τιμών. Δημοσιονομικά περιθώρια για νέα μέτρα μέσα στη χρονιά δεν υπάρχουν. Αναζητεί όμως, σε συνεννόηση με τον ΥΠΟΙΚ Πιερρ, άλλες κινήσεις χωρίς δημοσιονομικό αποτύπωμα, που θα ανακουφίσουν κι άλλο τους πολίτες. Και είναι κοντά στην εξεύρεση κάποιων νέων πρωτοβουλιών, όπως μου εκμυστηρεύτηκε συνωμοτικά ο φίλος μου ο Πίνατ.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ 1

Τα ευρωπαϊκά σενάρια για τον Κυριάκο
και οι... φαν του στην Ιβηρική

Πάω τώρα σε ένα inside θέμα που έμαθα και είναι σίγουρο ότι θα έχει πολλές πολιτικές προεκτάσεις. Μιλώντας με πηγή μου στις Βρυξέλλες το απόγευμα του Σαββάτου, μου είπε σχεδόν με πολύ μεγάλη σιγουριά ότι ο Κυριάκος Μητσοτάκης προαλείφεται σε βάθος χρόνου για την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, καθώς στις Βρυξέλλες οι κεντροδεξιόι του ΕΛΚ τον θεωρούν πρότυπο. Αυτή τη λέξη χρησιμοποίησε, αυτή σας μεταφέρω. Μου πρόσθεσε ότι σε μια Ευρώπη που δείχνει να «στραβοπατά» και με την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να «θαλασσοπνίγεται», πολλοί προσδοκούν στον Έλληνα πρωθυπουργό για το αύριο. Αυτό άλλωστε επιβεβαιώνεται από τους δικούς μου ανθρώπους που πηγαίνουν σε αποστολές σε πρωτεύουσες της «Γηραιάς Ηπείρου», όπου τα στελέχη του ΕΛΚ είναι σαφή -για την ακρίβεια σαφέστατα- μιλώντας στους δημοσιογράφους: σε βάθος χρόνου, ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα ήταν ο ιδανικός υποψήφιος για την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Είναι ένας μετριοπαθής πολιτικός, τους λένε, με εξαιρετική εικόνα, στον οποίο πιστώνονται οι επιτυχίες της πατρίδας μας στο δημοσιονομικό κομμάτι, αλλά και η πολιτική σταθερότητα που τη χαρακτηρίζει.

Πάμε και στην ανάλυση. Ο νυν επικεφαλής και πρώην πρωθυπουργός της Πορτογαλίας Αντόνιο Κόστα δυσκολεύεται να πετύχει τη συναίνεση στο τελευταίο Συμβούλιο. Το αν θα ανανεωθεί η θητεία του τον Μάιο, μένει να το δούμε. Πιθανότατα να, αν προκύψει λύση για τον προϋπολογισμό της περιόδου 2028-2034, κάτι που πρέπει οπωσδήποτε να γίνει, αλλιώς αφήστε τα να πάνε. Αν γίνει, θα είναι εκεί για άλλα τρία χρόνια από σήμερα. Και μετά, ανοίγει ο δρόμος.

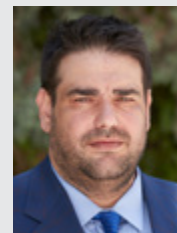
Για την εικόνα του πρωθυπουργού στο εξωτερικό, θα σας δώσω ακόμη ένα ντεσού. Προ ημερών, στη διάρκεια δελτίου ειδήσεων στο εθνικό τηλεοπτικό δίκτυο SIC της Πορτογαλίας, ο πολύ γνωστός στη χώρα του σχολιαστής Miguel Morgado, καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Καθολικό Πανεπιστήμιο της Λισαβόνας, είπε για τον Κυριάκο Μητσοτάκη πως «είναι ίσως ο καλύτερος πρωθυπουργός που η Ευρώπη έχει αυτή την ώρα». Ναι, αυτό είπε, όπως το διαβάσατε και το άκουσε όλη η χώρα. Και απηχεί τη γνώμη πολλών.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ 2

Η πρόταση Καιρίδη - Συρίγου
για τους σταυρούς και το «όχι» Λιβάνιου

Αφήνω το Μαξιμου και τη «μεταγραφή» του Κυριάκου και πάω στην Πειραιώς. Σήμερα θα σας δώσω ειδήσεις από όσα έμαθα στη δική μου «ΚΟ» της Νέας Δημοκρατίας, καθώς αυτό το Σαββατοκύριακο είχα την ευκαιρία να μιλήσω με πολλούς βουλευτές, αντιλαμβανόμενος όμως τις ανησυχίες τους. Θα ξεκινήσω από τους σταυρούς και την γκρίνια που έχουν αρκετοί. Θα καταλάβετε. Τους περασμένους μήνες κάποιοι «γαλαζιοί» βουλευτές είχαν αναλάβει πρωτοβουλία, ώστε να συμπεριληφθεί στο εκλογικό σύστημα μια προσθήκη για να αναγράφονται επάνω στα ψηφοδέλτια οι αριθμοί των σταυρών που βάζουν οι ψηφοφόροι, ώστε να αποφεύγονται οι προσθήκες σταυρών αφού κλείνουν οι κάλπες, όπως λέγεται ότι κάποιοι που διαθέτουν ισχυρούς μηχανισμούς πράττουν. Ωραία; Προ ημερών, επανέφεραν το θέμα σε επίσκεψή τους στον υπουργό Εσωτερικών Θεόδωρο Λιβάνιο ο πρώην υπουργός Δημήτρης Καιρίδης και ο πρώην υφυπουργός Άγγελος Συρίγος. Όπως μου είπαν, ο υπουργός Εσωτερικών ξεκαθάρισε μια και καλή ότι οι επόμενες εκλογές θα γίνουν με τα ψηφοδέλτια ως έχουν.

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ 3

Ανανέωση «γαλαζίων» ψηφοδελτίων σε ονόματα και... ηλικίες!

Θα σας δώσω ακόμη ένα παρασκήνιο το οποίο έμαθα από την Πειραιώς. Ο κάργα δεξιός φίλος μου μου επιβεβαίωσε ότι έχει πέσει πολλή δουλειά για τη στελέχωση και την ανανέωση των «γαλαζίων» ψηφοδελτίων και όπως φαίνεται, θα μπει μπόλικο ΟΝΝΕΔίτικο στοιχείο στην αρένα. Κι έτσι, ακούγονται τα πρώτα ονόματα από τη Νεολαία της ΝΔ.

Μου είπε λοιπόν ότι στην Πιερία υπάρχει το όνομα της πολιτικής μηχανικού ΤΕ Άννας Τζήκα, η οποία είναι μάλιστα περιφερειακή σύμβουλος με τον συνδυασμό του Απόστολου Τζιτζικώστα. Έντονα επίσης ακούγεται για τη Μεσσηνία και το όνομα του Αναστάση Σκοπετέα, αντιδημάρχου Καλαμάτας, που στα καθήκοντά του τα πάει πολύ καλά όπως λέγεται. Στην Εύβοια, μου είπε για τον ικανό δικηγόρο Απόστολο Σπανό, νομικό σύμβουλο υπουργών της ΝΔ, ο οποίος είναι μέλος του ΠΣ της ΟΝΝΕΔ και έλκει την καταγωγή του από το Αλιβέρι. Για τη Βοιωτία, πολλοί στον νομό θα ήθελαν στο ψηφοδέλτιο τον οικονομολόγο και επιχειρηματία Δημήτρη Μαλούχο, ο οποίος είναι ο επικεφαλής της εκεί ΟΝΝΕΔ και ήταν υποψήφιος για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, κάνοντας ισχυρή καταγραφή.

Από την πλευρά του, πάντως, ο γραμματέας της ΝΔ Κωνσταντίνος Κυρανάκης είναι σε ανοιχτή γραμμή με τη «γαλαζία» Νεολαία, βλέποντας συνεχώς στελέχη της. Θα σας κρατάω ενήμερους.

©Επί τη ευκαιρία, είδα τον Κυρανάκη στην ΕΡΤ να δίνει έμφαση στην προστασία της κοινωνικής ειρήνης, προειδοποιώντας ότι κάποιοι επιδιώκουν να μεταφέρουν στην Ελλάδα εικόνες βίας από ευρωπαϊκές πόλεις, εμπλέκοντας νέα παιδιά. «Δεν υπάρχει περίπτωση να το αφήσουμε να συμβεί», είπε χαρακτηριστικά.

07 POLITICAL

Η μεγάλη σύναξη Χατζηδάκη στο Glasshouse στου Γουδή

Δεν θα μπορούσα να μην αναφερθώ στη μεγάλη «γαλάζια» σύναξη που έβγαλε ειδήσεις και παρασκήνιο. Στο Glasshouse στου Γουδή έγινε το αδιαχώρητο, καθώς ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Κωστής Χατζηδάκης συγκέντρωσε ΟΝΝΕΔίτες όλων των γενεών με αφορμή τα 52 χρόνια από την ίδρυση της οργάνωσης. Ο αντιπρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κάλεσε τη Νεολαία να πάρει στην πλάτη της την επόμενη εκλογική αναμέτρηση, θέτοντας ως κεντρικό διακύβευμα την πορεία της Ελλάδας προς το 2030. Υπογράμμισε ότι ο πυρήνας της παράταξης ήταν και παραμένει η ΟΝΝΕΔ, ενώ παράλληλα αναγνώρισε με ειλικρίνεια πως υπάρχουν στελέχη που νιώθουν πικραμένα ή αδικημένα, αναλαμβάνοντας τη δέσμευση ότι η ηγεσία θα σκύψει πάνω από τα προβλήματα για να διορθώσει τα όποια λάθη έχουν γίνει. Η προσέλευση ήταν εντυπωσιακή σε παλμό και κόσμο. Εκεί βρέθηκε ο νυν πρόεδρος της ΟΝΝΕΔ Ορφέας Γεωργίου, ο γραμματέας Κωνσταντίνος Κυρανάκης, αλλά και μια σειρά από διατελέσαντες προέδρους όπως οι Παύλος Μαρινάκης, Γιάννης Οικονόμου, Γιώργος Παπανικολάου, Βασίλης Μιχαλολιάκος, Γιάννης Κουλιζάκος, Δημήτρης Μαραβέλιος και Κώστας Δέρβος. Παρόντες ήταν ακόμα οι υπουργοί και υφυπουργοί Γιώργος Μυλωνάκης, Γιάννης Βρούτσης, Γιώργος Κώτσηρας, Κώστας Καραγκούνης, Θανάσης Δαβάκης, Νίκος Ταχιάος, Χρήστος Δερμεντζόπουλος, ο περιφερειάρχης Νίκος Χαρδαλιάς, ο Κώστας Μπακογιάννης, ο Γιάννης Σμυρλής, ο Γρηγόρης Ζαφειρόπουλος, σύσσωμη η ομάδα των γενικών γραμματέων, βουλευτές και δήμαρχοι της Αττικής. Ήταν μια επίδειξη συσπείρωσης με πολύ συγκεκριμένο πολιτικό συμβολισμό.

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ 4

Παγώνει το πρότζεκτ των κεντρικών γραφείων Σαμαρά

Στροφή στον Σαμαρά, καθώς έφτασε στα αυτιά μου ότι παγώνει επί του παρόντος το πρότζεκτ «κεντρικά γραφεία κόμματος Σαμαρά». Ως γνωστόν, ο πρώην πρωθυπουργός είχε έρθει σε συμφωνία για να χρησιμοποιήσει το κόμμα του τους δύο ορόφους πάνω από τον εκδοτικό οίκο στη γωνία Ιπποκράτους και Σόλωνος. Αυτό διαρρέουν συνεργάτες του που μίλησαν με τον ίδιο. Προσοχή όμως: δεν παγώνει για οικονομικούς ή πραγματιστικούς λόγους (όπως, πχ, καθυστέρηση εργασιών ή διαφωνία με τον ιδιοκτήτη), αλλά μάλλον για αμιγώς πολιτικούς. Αν οι εκτιμήσεις Σαμαρά αλλάξουν, τα κεντρικά γραφεία του κόμματος θα λειτουργήσουν άμεσα.

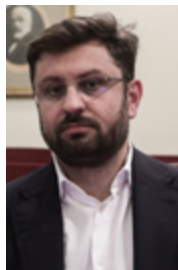
ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ 3

Ο Καραμανλής, οι αιχμές για τον Άδωνι και το μπλόκο στη στήριξη στον Σαμαρά

Αυτό το Σαββατοκύριακο έλαβα σήματα Μορς από τη Ραφήνα για τις δηλώσεις Γεωργιάδη ότι τελείωσε η «συμβίωση» του Κώστα Καραμανλή με τον Αντώνη Σαμαρά. Συνομιλητές του πρώην πρωθυπουργού έλεγαν ότι δεν είναι εύκολο να ξεχάσει τη σιωπή του αρμόδιου υπουργού για τα σχόλια στα σόσιαλ ότι η σύζυγός του δεν έκανε εφημερίες και χειρουργεία. Έλεγαν ακόμη ότι είδαν και τις διαρροές που έκανε το Μαξίμου και ισχυρίζονται ότι ο υπουργός Υγείας κινείται στο πλαίσιο της πολιτικής τακτικής του Μαξίμου. Και ποια είναι, κατά τους συνομιλητές του πρώην πρωθυπουργού, η πολιτική τακτική του Μαξίμου; Να μην αφήσει χώρο στον Κώστα Καραμανλή να δηλώσει δημοσίως στήριξη στο κόμμα Σαμαρά.

Οι επιλεκτικές ενοχλήσεις του Κώστα Ζαχαριάδη

Κάνω μια γρήγορη βόλτα στα αριστερά, όπου οι ενοχλήσεις φαίνεται πως ζυγίζονται με πολύ ιδιαίτερα μέτρα και σταθμά. Κλασικό παράδειγμα ο Κώστας Ζαχαριάδης, ο οποίος έχει ακούσει πολλά στην καριέρα του, αλλά ένα τον ενόχλησε τόσο, ώστε να απειλήσει δημοσιογράφο με μήνυση: το ότι εμφανίστηκε ως μετακλητός στο γραφείο της Όλγας Γεροβασίλη. Αντί για μια απλή διάψευση, έκανε ολόκληρη ανάρτηση κατονομάζοντας τον δημοσιογράφο -αποφεύγοντας το ΜΜΕ ή τον ιδιοκτήτη του- και μάλιστα κοινοποιώντας τη μέσω της δημοτικής του παράταξης, παρότι δεν αφορούσε τον Δήμο Αθηναίων. Ευτυχώς ο δημοσιογράφος ανακάλεσε, γιατί διαφορετικά ο Ζαχαριάδης θα ενέπλεκε μέχρι και τον Τραμπ.

Το μυστικό της Χαριλάου Τρικούπη και η παρουσία στο Αιγάλεω που συζητήθηκε

Εννοείται ότι και σήμερα η στήλη δεν θα μπορούσε να μην έχει ΠΑΣΟΚ, εκεί όπου ο κόσμος το είχε τούμπανο και στη Χαριλάου Τρικούπη... κρυφό καμάρ! Θα καταλάβατε τι εννοώ. Το μυστικό που είχε τότε... επιτυχία, που το γνώριζαν σχεδόν όλοι εκτός από εκείνους που έπρεπε να το διαχειριστούν! Αναφέρομαι στην παρουσία της Μυρτώς Κοροβέση στην ομιλία του Νίκου Ανδρουλάκη στο Αιγάλεω, που ήρθε να επιβεβαιώσει πως το πολιτικό φλερτ είχε προχωρήσει αρκετά πριν αποφασιστεί ότι θα πάψει να αποτελεί κοινό μυστικό. Άλλωστε, θυμάστε ότι σας το είχα γράψει εδώ από την πρώτη στιγμή! Προφανώς, να αναμένουμε την επίσημη ανακοίνωση, ώστε να μη χαθεί και το στοιχείο της... έκπληξης, για να παίξω και εγώ το παιχνίδι τους.

Εσωκομματικός εμφύλιος στην Κρήτη με... παλιά χτυπήματα για τον πρόεδρο Νίκο

Μένω σε πασοκικό mood. Σας είχα προειδοποιήσει ότι στην προοδευτική παράταξη μαινεται εμφύλιος και σύντομα θα βγουν τα μαχαίρια από τα θηκάρια. Και μαντέψτε... Ο εμφύλιος ξεκινά από την Κρήτη και το Ηράκλειο, τη γενέτειρα του προέδρου Νίκου! Άρχισαν πάλι κάποιοι να διακινούν ιστορίες για άδειες για πουκάμισα, για εκρηκτικά, για υγραέριο και για αποφλοιωτήρια πατάτας με επιδότηση από την κυβέρνηση Καραμανλή. Περισνά ξινά σταφύλια λέω εγώ. Στο μόνο που έχουν δίκιο είναι ότι ο μπαμπάς Ανδρουλάκης, ως εφοριακός, είχε απλώσει κόκκινο χαλί στον Κώστα Σημίτη όταν είχε πρωτοκατέβει στο Ηράκλειο!

Το αυτογκόλ της ΕΛΑΣ στην Αχαΐα

Θα σας πάω και σε μια αληθινή πολιτική καραμπόλα που θυμίζει μεταγραφική περίοδο στο ποδόσφαιρο. Σημειώστε: ΕΛΑΣ vs ΠΑΣΟΚ 0-1. Παιραιτείσαι από τον ΣΥΡΙΖΑ για να πας στην ΕΛΑΣ του Αλέξη Τσίπρα και προσφέρεις στο πιάτο μία ακόμη βουλευτική έδρα στο ΠΑΣΟΚ! Γίνεται αυτό θα μου πείτε; Γίνεται και παραγίνεται.

Ο Ανδρέας Παναγιωτόπουλος θα παραδώσει την έδρα του στην Αχαΐα και αυτή θα πάει στον Γιώργο Κυριακόπουλο, ο οποίος μπορεί στο παρελθόν να είχε εκλεγεί με τον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά φέτος επέστρεψε στο ΠΑΣΟΚ! Ούτε μεταγραφές στο ποδόσφαιρο να ήταν...

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ 4

Το μυστήριο του ΥΠΕΣ στη Βασιλίσσης Σοφίας 15 και οι περίεργες κινήσεις τα Σαββατοκύριακα

Ολοκληρώνοντας τη σημερινή μας βόλτα, θα σας δώσω και ένα story που αλήθεια είναι ότι συνδυάζει μυστήριο, ίντριγκα και άφθονη απορία στην καρδιά της Αθήνας... Απευθείας, ρωτώ: Τι ακριβώς συμβαίνει στο υπόγειο πάρκινγκ του υπουργείου Εσωτερικών; Γιατί το ρωτώ; Εκεί, επί της Βασιλίσσης Σοφίας 15, φέρεται να λειτουργεί πλήρως εξοπλισμένο ξυλουργείο, με πριονοκορδέλα. Παραμένει όμως απορίας άξιο αν κατασκευάζονται έπιπλα εκεί για την κάλυψη αναγκών του υπουργείου ή αν πρόκειται για ιδιωτική επιχείρηση κάποιου δημοσίου υπαλλήλου. Αν όλο αυτό καλύπτει υπηρεσιακές ανάγκες, πώς εξηγείται η κινητικότητα που παρατηρείται εκεί και τα Σαββατοκύριακα, όπως και η είσοδος και έξοδος οχημάτων μεταφοράς; Διότι μου το είπαν και δεν το πίστευα...

ΟΥΡΑΝΟΚΑΤΕΒΑΤΗ

Μαζική επίθεση της Ουκρανίας με drones κατά της Αγίας Πετρούπολης είχε ως αποτέλεσμα να προκληθεί μεγάλη πυρκαγιά σε πετρελαϊκό τερματικό σταθμό. Συνολικά καταρρίφθηκαν 126 UAV στην περιφέρεια του Λένινγκραντ.

ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

09
POLITICAL

Στο επίκεντρο των συνομιλιών του υφυπουργού Ναυτιλίας Στέφανου Γκίκα με τον Ινδό γγ Άμυνας Ρατζές Κουμάρ Σινγκ οι δυνατότητες συμμετοχής της χώρας μας στον Οικονομικό Διάδρομο Ινδίας-Μέσης Ανατολής-Ευρώπης - Στο τραπέζι Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των δύο Ακτοφυλακών, ανταλλαγή τεχνογνωσίας και νέες προοπτικές στη ναυπηγοεπισκευή

ΙΣΧΥΡΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΙΝΔΙΑΣ

Με το βλέμμα στη θαλάσσια ασφάλεια και τον IMEC

Γράφει ο
Γιώργος Σ. Σκορδίλης

Η ενίσχυση της στρατηγικής συνεργασίας Ελλάδας και Ινδίας στη θαλάσσια ασφάλεια, τη ναυτιλία και τη ναυπηγοεπισκευαστική βιομηχανία ήταν τα θέματα που εξετάστηκαν σε συνάντηση του υφυπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής Στέφανου Γκίκα με τον γενικό γραμματέα Άμυνας της Ινδίας Ρατζές Κουμάρ Σινγκ.

Στο επίκεντρο των συνομιλιών βρέθηκαν επίσης οι δυνατότητες συμμετοχής της χώρας μας στον Οικονομικό Διάδρομο Ινδίας-Μέσης Ανατολής-Ευρώπης (IMEC), καθώς και η προοπτική θεσμοθέτησης της συνεργασίας μεταξύ των Ακτοφυλακών των δύο χωρών.

Στη συνάντηση συμμετείχαν ο Ινδός πρέσβης στην Αθήνα Ραβί Σανκάρ και ο αρχηγός του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, αντιναύαρχος Χρήστος Κοντορουχάς, με τις δύο πλευρές να επιβεβαιώνουν την πρόθεσή τους να προχωρήσουν σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες που θα ενισχύσουν τη διμερή συνεργασία.

Σταθερό θεσμικό πλαίσιο

Σημαντικότερο πρακτικό αντικείμενο των συνομιλιών αποτέλεσε η προοπτική υπογραφής Μνημονίου Συναντίληψης μεταξύ της Ελληνικής και της Ινδικής Ακτοφυλακής, το οποίο θα δημιουργήσει ένα σταθερό θεσμικό πλαίσιο επιχειρησιακής συνεργασίας.

Η σχετική πρωτοβουλία επικεντρώνεται στην ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνογνωσίας, στον συντονισμό για ζητήματα θαλάσσιας ασφάλειας και στη συνεργασία σε επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης. Η Ινδική πλευρά αντιμετωπίζει θετικά την προοπτική αυτή, χωρίς ωστόσο να έχει ανακοινωθεί συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υπογραφής.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η ένταξη της ναυπηγοεπισκευαστικής δραστηριότητας στην ατζέντα των διμε-

ρών επαφών. Η Ινδία επιδιώκει την ενίσχυση της εγχώριας ναυπηγικής της βιομηχανίας, ενώ η Ελλάδα διαθέτει σημαντική τεχνογνωσία στη διαχείριση και τεχνική υποστήριξη πλοίων.

Η διερεύνηση συνεργασιών στον συγκεκριμένο τομέα μπορεί να δημιουργήσει νέες επιχειρηματικές δυνατότητες, αν και προς το παρόν δεν έχουν ανακοινωθεί συγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια ή συμφωνίες.

Ξεχωριστή θέση στις συνομιλίες κατέλαβε ο IMEC, με την ελληνική πλευρά να υπογραμμίζει τα πλεονεκτήματα της γεωγραφικής θέσης της χώρας και των λιμενικών της υποδομών. Η Αθήνα επιδιώκει να αναδειχθεί σε βασικό ευρωπαϊκό κόμβο του διαδρόμου, μέσω του οποίου σχεδιάζεται να ενισχυθεί η εμπορική διασύνδεση της Ινδίας με τις αγορές της Ευρώπης.

Η προοπτική αυτή συνδέει τη διμερή ναυτιλιακή συνεργασία με έναν ευρύτερο γεωοικονομικό σχεδιασμό, στον οποίο η ανάπτυξη υποδομών, η ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών και η διαφοροποίηση των εμπορικών διαδρομών αποκτούν αυξανόμενη στρατηγική σημασία.

Ο Στέφανος Γκίκας επισήμανε ότι η συνεργασία Ελλάδας και Ινδίας αποκτά ιδιαίτερη δυναμική στους τομείς της Άμυνας και της Ναυτιλίας, τονίζοντας την ανάγκη να μετα-

τραπεί η θετική πορεία των διμερών σχέσεων σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και απτά αποτελέσματα.

Κοινή προσήλωση στο Διεθνές Δίκαιο

Ο υφυπουργός Ναυτιλίας αναφέρθηκε επίσης στην κοινή προσήλωση των δύο χωρών στο Διεθνές Δίκαιο, στην ελευθερία της ναυσιπλοΐας και στην προστασία της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα, επισημαίνοντας ότι οι αρχές αυτές αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη στενότερης επιχειρησιακής συνεργασίας.

Από την πλευρά του, ο Ρατζές Κουμάρ Σινγκ επιβεβαίωσε το ενδιαφέρον της Ινδίας για την περαιτέρω ενίσχυση των σχέσεων με την Ελλάδα και εξέφρασε τη θετική του στάση απέναντι στη θεσμοθέτηση της συνεργασίας μεταξύ των δύο Ακτοφυλακών. Παράλληλα, προσκάλεσε τον αρχηγό του Λιμενικού Σώματος να συμμετάσχει στην 5η Παγκόσμια Σύνοδο Ακτοφυλακών, η οποία προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί στο Νέο Δελχί τον Φεβρουάριο του 2027.

Οι επαφές εντάσσονται στη διαδικασία εμβάθυνσης της στρατηγικής εταιρικής σχέσης που έχουν αναπτύξει Αθήνα και Νέο Δελχί, με βάση και τις κατευθύνσεις που τέθηκαν κατά τη συνάντηση των πρωθυπουργών Κυριάκου Μητσοτάκη και Ναρέντρα Μόντι τον περασμένο Φεβρουάριο.

Ο υφυπουργός Ναυτιλίας Στέφανος Γκίκας με τον γγ Άμυνας της Ινδίας Ρατζές Κουμάρ Σινγκ

Σύμφωνα με τη νέα έκθεση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, η Ελλάδα βρίσκεται μεταξύ των χωρών με τις υψηλότερες επιδόσεις στη δίκαιη μεταχείριση των πολιτών, στην πρόσβαση σε εξατομικευμένη υποστήριξη και στους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών

ΟΟΣΑ

Ψήφος εμπιστοσύνης στην ελληνική Δικαιοσύνη

Γράφει ο
Μάνος Πιτσιδιανάκης

Θετική εικόνα για την Ελλάδα σε κρίσιμους δείκτες λειτουργίας της Δικαιοσύνης καταγράφει η νέα έκθεση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), με τίτλο «Justice as a Public Service: Delivering Better Outcomes» (2026).

Η χώρα ξεχωρίζει ως προς τη δίκαιη μεταχείριση των πολιτών, την πρόσβαση σε εξατομικευμένη νομική υποστήριξη και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών, ενώ αναγνωρίζονται πρωτοβουλίες για την προστασία των ευάλωτων ομάδων και τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Οι θετικές αναφορές, ωστόσο, συνοδεύονται από την ανάγκη συνέχισης των μεταρρυθμίσεων και αντιμετώπισης των αδυναμιών που εξακολουθούν να υπάρχουν.

Έμφαση στην εμπειρία των πολιτών

Η έκθεση αποτελεί την πρώτη συγκριτική εφαρμογή του πλαισίου του ΟΟΣΑ για ανθρωποκεντρικά συστήματα Δικαιοσύνης, δίνοντας έμφαση όχι μόνο στη λειτουργία των θεσμών, αλλά και στην εμπειρία των πολιτών. Στο επίκεντρο βρίσκεται η δυνατότητα αναγνώρισης των νομικών προβλημάτων, εξασφάλισης κατάλληλης υποστήριξης και πρόσβασης σε δίκαιες και αποτελεσματικές διαδικασίες επίλυσης. Σύμφωνα με τα ευρήματα, η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες με τις υψηλότερες επιδόσεις ως προς την αντίληψη των πολιτών για τη δικαιοσύνη της διαδικασίας. Παράλληλα, πάνω από το 50% όσων χρειάζονται εξατομικευμένη βοήθεια ή συμβουλή δηλώνουν ότι την εξασφαλίζουν, έναντι μέσου όρου 39% στον ΟΟΣΑ. Θετική είναι και η εικόνα ως προς την πρόσβαση σε μηχανισμούς επίλυσης διαφορών. Η έκθεση αναδεικνύει, επίσης, τη σημασία του συνδυασμού δίκαιης μεταχείρισης και ουσιαστικής επίλυσης των υποθέσεων, δύο παραμέτρων που επηρεάζουν την εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς.

Ο υπουργός Δικαιοσύνης Γιώργος Φλωρίδης χαρακτη-

ρίζει τις αναφορές ως αναγνώριση της προσπάθειας για μια περισσότερο προσιτή και αποτελεσματική Δικαιοσύνη. Όπως σημειώνει, «οι θετικές αναφορές στην Ελλάδα, ιδίως ως προς την αντίληψη των πολιτών για τη δίκαιη μεταχείρισή τους, την πρόσβαση σε εξατομικευμένη νομική υποστήριξη και την ανάπτυξη μηχανισμών επίλυσης διαφορών, αποτελούν μια σημαντική αναγνώριση της προσπάθειας που βρίσκεται σε εξέλιξη». Υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι ζητούμενο παραμένει μια Δικαιοσύνη που «απονέμεται σε εύλογο χρόνο, λειτουργεί με διαφάνεια και αξιοπιστία και διασφαλίζει ίσες δυνατότητες πρόσβασης για όλους».

Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις

Στις θετικές αναφορές περιλαμβάνονται η δέσμευση της Ελλάδας για ανθρωποκεντρική Δικαιοσύνη, οι πρωτοβουλίες κατά του ρατσισμού και των εγκλημάτων μίσους, καθώς και το έργο «Just Closer», που προβάλλεται ως καλή πρακτική για τη φιλική προς τα παιδιά Δικαιοσύνη. Παράλληλα, η έκθεση καταγράφει την ένταξη της Δικαιοσύνης στον εθνικό σχεδιασμό ψηφιακού μετασχηματισμού.

Από την πλευρά του, ο υπουργός Επικρατείας Άκης Σκέρτσος συνδέει τις διεθνείς αξιολογήσεις με τις μεταρρυθμίσεις που έχουν δρομολογηθεί, επισημαίνοντας ότι «το κράτος δικαίου αφορά την καθημερινότητα κάθε πολίτη: την προστασία των δικαιωμάτων του, την ισότιμη μεταχείρισή του, τη δυνατότητα να βρίσκει το δίκιο του χωρίς εξαντλητικές καθυστερήσεις». Όπως αναφέρει, στο Ταμείο Ανάκαμψης εντάχθηκαν 25 μεταρρυθμίσεις και 14 επενδύσεις σε ψηφιακά συστήματα και κτιριακές υποδομές, συνολικού ύψους άνω των 650 εκατ. ευρώ, μεταξύ των οποίων και ο νέος δικαστικός χάρτης. Ο κ. Σκέρτσος αναγνωρίζει

ότι παραμένουν αδυναμίες, τονίζοντας πως «οι θετικές αξιολογήσεις αυξάνουν την ευθύνη μας να συνεχίσουμε με διαφάνεια, λογοδοσία και σεβασμό στην ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης».

Η ψηφιοποίηση και οι προκλήσεις

Η έκθεση επισημαίνει ότι η τεχνολογία μπορεί να απλουστεύσει τις διαδικασίες και να διευκολύνει την πρόσβαση στις υπηρεσίες, υπό την προϋπόθεση ότι οι μεταρρυθμίσεις σχεδιάζονται με βάση τις ανάγκες των χρηστών. Όπως τονίζει ο υφυπουργός Δικαιοσύνης Ιωάννης Μπούγας, «η ψηφιοποίηση δεν είναι αυτοσκοπός. Είναι ένα ουσιαστικό εργαλείο για την απλούστευση των διαδικασιών, την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και τη διευκόλυνση της πρόσβασης στις υπηρεσίες της Δικαιοσύνης».

Παρά τις θετικές επιδόσεις, ο ΟΟΣΑ υπογραμμίζει ότι καμία χώρα δεν έχει επιλύσει όλα τα προβλήματα πρόσβασης και αποτελεσματικότητας. Σε διεθνές επίπεδο, περισσότεροι από 4 στους 10 ανθρώπους αντιμετωπίζουν τουλάχιστον ένα σοβαρό νομικό πρόβλημα μέσα σε δύο χρόνια, ενώ περίπου το 60% θεωρεί δίκαιη τη διαδικασία επίλυσής του. Ο οργανισμός προτείνει καλύτερο συντονισμό υπηρεσιών, αξιοποίηση δεδομένων, πρόληψη διαφορών και σύνδεση των μεταρρυθμίσεων με μετρήσιμα αποτελέσματα. Για την Ελλάδα, οι θετικές αναφορές αποτελούν αφετηρία και όχι λόγο εφροσυχασμού. Το πραγματικό στοίχημα είναι οι μεταρρυθμίσεις να αποτυπωθούν στην καθημερινότητα των πολιτών με ταχύτερη απονομή Δικαιοσύνης, λιγότερα εμπόδια και ουσιαστική προστασία των δικαιωμάτων τους. Όπως επισημαίνει ο κ. Φλωρίδης, «η εμπιστοσύνη των πολιτών κατακτάται καθημερινά μέσα από μετρήσιμα αποτελέσματα».

ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

11
POLITICAL

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κατά την ομιλία του στο Αιγάλεω, στην επέτειο της νίκης του Ανδρέα Παπανδρέου το 1981, προσπάθησε να αναδείξει την πολιτική παρακαταθήκη του, κάλεσε τους πολίτες που απομακρύνθηκαν από την παράταξη να επιστρέψουν και παρουσίασε ένα σύγχρονο πολιτικό σχέδιο με κυβερνητική προοπτική

Η «Νέα Αλλαγή» του Ανδρουλάκη και ο πόλεμος για την Κεντροαριστερά

Γράφει ο
**Αντώνης Ι.
Αντωνόπουλος**

Η μάχη για την επόμενη ημέρα στο μετερίζι της Κεντροαριστεράς δεν διεξάγεται πλέον μόνο στο πεδίο της αντιπολίτευσης προς την κυβέρνηση της ΝΔ. Μεταφέρεται όλο και περισσότερο στο εσωτερικό του προοδευτικού χώρου, εκεί όπου το ΠΑΣΟΚ και η ΕΛΑΣ του Αλέξη Τσίπρα διεκδικούν πολιτική επιρροή, εκλογική εκπροσώπηση και, κυρίως, το δικαίωμα να εμφανιστούν ως ο βασικός φορέας της πολιτικής αλλαγής.

Σε αυτή τη συγκυρία, η επέτειος της 18ης Οκτωβρίου 1981 απέκτησε για τον Νίκο Ανδρουλάκη βαρύτητα που υπερβαίνει τον συμβολισμό της ιστορικής νίκης του Ανδρέα Παπανδρέου. Γίνεται μέρος μιας στρατηγικής επαναπροσδιορισμού της ταυτότητας του ΠΑΣΟΚ και διεκδίκησης της πολιτικής παρακαταθήκης μιας παράταξης που εξακολουθεί να αποτελεί σημείο αναφοράς για διαφορετικές εκδοχές της Κεντροαριστεράς.

«Τείχη ανισότητας»

Η ομιλία του προέδρου του ΠΑΣΟΚ στο Αιγάλεω εντάχθηκε σε αυτή την πολιτική στόχευση. Με το σύνθημα της «Νέας Αλλαγής», ο Νίκος Ανδρουλάκης επιχείρησε να συνδέσει την ιστορική μνήμη με τη σημερινή κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα, απευθύνοντας κάλεσμα επιστροφής στους πολίτες που απομακρύνθηκαν από το ΠΑΣΟΚ και αναζητούν εναλλακτική απέναντι στη ΝΔ.

Το διακύβευμα δεν είναι απλώς η αναβίωση ενός ιστορικού συνθήματος. Είναι η μετατροπή του σε σύγχρονο πολιτικό σχέδιο, με συγκεκριμένες προγραμματικές δεσμεύσεις και κυβερνητική προοπτική. Μίλησε για «τείχη ανισότητας» ανάμεσα στους λίγους που αποκομίζουν ολοένα μεγαλύτερα οφέλη και στην κοινωνική πλειοψηφία που βλέπει το διαθέσιμο εισόδημά της να συρρικνώνεται.

«Απέναντι σε αυτή την πραγματικότητα, εμείς στέλνουμε ένα μήνυμα ελπίδας: Η «Νέα Αλλαγή» θα ανοίξει δρόμους εκεί όπου ο πολίτης βλέπει μόνο αδιέξοδα. Θα ανοίξει δρόμους στη δημοκρατία, απέναντι στην αδιαφάνεια, τη διαφθορά, την αναξιοκρατία και την αυθαιρεσία της εξου-

σίας. Θα ανοίξει δρόμους στην οικονομία, απέναντι στην ακρίβεια, στα ολιγοπώλια και στον αποκλεισμό των μικρομεσαίων... Και όλοι μαζί θα αγωνιστούμε για να οικοδομήσουμε μια Ελλάδα ισχυρή, με ανθεκτική οικονομία. Μια δίκαιη κοινωνία με ποιοτική δημοκρατία. Μια χώρα που θα χωρά όλους τους πολίτες. Χωρίς καμία εξαίρεση», είπε χαρακτηριστικά.

Ο κ. Ανδρουλάκης πρόσθεσε με νόημα: «Το ΠΑΣΟΚ δεν ιδρύθηκε για να προσαρμόζεται στους συσχετισμούς. Δημιουργήθηκε για να τους αλλάζει. Ο ιστορικός του ρόλος είναι να αποτελεί τον αυτόνομο, ισχυρό πόλο της δημοκρατικής παράταξης και της σύγχρονης Κεντροαριστεράς. Να εγγυάται ότι ο προοδευτικός χώρος δεν θα γίνει ούτε συμπλήρωμα της συντήρησης ούτε όμηρος του λαϊκισμού».

Για τη Χαριλάου Τρικούπη, η επέτειος που φέτος επανήλθε ζωηρά στο προσκήνιο, με φόντο την πολιτική ανάκαμψη του Κινήματος στην Αττική, προσφέρει την ευκαιρία να υπενθυμίσει ότι το ΠΑΣΟΚ διαθέτει ιστορικές ρίζες, οργανωτική συνέχεια και πολιτική ταυτότητα που δεν συγκροτήθηκαν συγκυριακά. Ταυτόχρονα, όμως, αναδεικνύει και μια δύσκολη εξίσωση: η ιστορική κληρονομιά δεν μετατρέπεται αυτομάτως σε σημερινή πολιτική επιρροή. Για να αποκτήσει περιεχόμενο η «Νέα Αλλαγή», πρέπει να απαντήσει στα προβλήματα της ακρίβειας, της στέγασης, του ιδιωτικού χρέους, των εισοδηματικών ανισοτήτων και της αποδυνάμωσης της αγοραστικής δύναμης. Εκεί, σύμφωνα με την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ, βρίσκεται η διαφορά ανάμεσα στην επίκληση του παρελθόντος και στη διαμόρφωση μιας εναλλακτικής πρότασης διακυβέρνησης.

Την ίδια ώρα όμως είναι σε εξέλιξη ένας ανηλεής όπως

φαίνεται πόλεμος με την ΕΛΑΣ. Το μήνυμα που εκπέμπεται είναι ότι το ΠΑΣΟΚ δεν αποπροσανατολίζεται από τις επιθέσεις που δέχεται και επιδιώκει να φιλοτεχνήσει την εικόνα ενός κόμματος που είναι φορέας συγκεκριμένων πολιτικών λύσεων και όχι ως δύναμη που εξαντλείται στην καταγγελία της κυβέρνησης.

Σύγκρουση με την ΕΛΑΣ για την ηγεμονία στην Κεντροαριστερά

Οι καταγγελίες για την ΕΛΑΣ περί ψευδών ειδήσεων και η αντιπαράθεση γύρω από φωτογραφία που αποδίδεται σε τεχνητή νοημοσύνη μεταφέρουν τη σύγκρουση στο πεδίο της πολιτικής αξιοπιστίας. Η απάντηση που παρατίθεται από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ επαναφέρει στο προσκήνιο τη συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ANEL και παλαιότερες δημόσιες τοποθετήσεις στελεχών που σήμερα βρίσκονται στο νέο πολιτικό εγχείρημα. Με αυτόν τον τρόπο, η αντιπαράθεση αποκτά και χαρακτηριστικά αναμέτρησης για την πολιτική συνέπεια και τη μνήμη των προηγούμενων επιλογών.

Πίσω από τις εκατέρωθεν αιχμές βρίσκεται, όμως, η ουσία της σύγκρουσης: ποιος θα εκπροσωπήσει τον προοδευτικό χώρο και με ποιο πολιτικό σχέδιο. Το ΠΑΣΟΚ επιμένει ότι η αναμέτρηση με τη ΝΔ απαιτεί σαφείς διαχωριστικές γραμμές και συγκεκριμένες προγραμματικές δεσμεύσεις.

Η ΕΛΑΣ διεκδικεί τον δικό της χώρο στη νέα πολιτική συνθήκη, ενώ η ένταση ανάμεσα στις δύο πλευρές δυσκολεύει κάθε συζήτηση για κοινό βηματισμό και με ορατό τον κίνδυνο η εσωτερική σύγκρουση στον προοδευτικό χώρο να αποδυναμώσει συνολικά την αντιπολιτευτική πίεση προς την κυβέρνηση.

Τι λένε στην «Ρ» στελέχη της Κουμουνδούρου και πώς ερμηνεύουν την κίνηση του Παύλου Πολάκη να προκαλέσει μια χαμένη γι' αυτόν ψηφοφορία - Ποιους φρενάρει η ευθεία σύγκρουση του ΣΥΡΙΖΑ με τον Αλέξη Τσίπρα

Ποιο θα είναι το πολιτικό μέλλον του αψύ Σφακιανού

Γράφει ο **Δημήτρης Χατζηνικόλας**

Την επόμενη κίνηση του Παύλου Πολάκη αναμένουν κάποιοι στον ΣΥΡΙΖΑ μετά την απόρριψη από την Κεντρική Επιτροπή της πρότασής του για διεξαγωγή συνεδρίου και εκλογή αρχηγού μέχρι τον Ιανουάριο.

Μπορεί το κόμμα να πορεύεται με την άτυπη τρόικα στην ηγεσία του, αλλά -όπως

σημειώνει με νόημα κορυφαίο στέλεχος του- η τρόικα εδώ και καιρό έχει μετατραπεί σε δυαρχία, αφού ο Σφακιανός πολιτικός ακολουθεί «το δικό του μπαϊράκι» συμμετέχοντας εκεί που θέλει εκείνος, με κορυφαίο παράδειγμα την αποχή του από τη ΔΕΘ!

«Ήρθε απλά για να χάσει»

Στο ερώτημα γιατί προκάλεσε μια ψηφοφορία γνωρίζοντας και ο ίδιος ότι θα την

χάσει παίρνοντας 30 ψήφους από μια Επιτροπή που αριθμεί 170 μέλη, η απάντηση είναι αφοπλιστική: «Ήρθε απλά για να χάσει!» «Δεν περπατάει εντός του ΣΥΡΙΖΑ και το γνωρίζει και ο ίδιος», συνέχισε το εν λόγω στέλεχος, «απλά η χθεσινή ΚΕ αποτελεί μια τομή, αφού και με τη βούλα πλέον κλείδωσε ότι ο Σφακιανός πολιτικός δεν έχει τις δυνάμεις για να προκαλέσει τις εξελίξεις που επιθυμεί στον ΣΥΡΙΖΑ».

Ερώτημα, βέβαια, παραμένουν οι επόμενες κινήσεις του Παύλου Πολάκη, αν και στην Κουμουνδούρου δεν ανησυχούν, παρά τη φημολογία ότι μπορεί να προχωρήσει στη δημιουργία νέου κόμματος ή να επιστρέψει στην τοπική Αυτοδιοίκηση και να διεκδικήσει ως ανεξάρτητος για μια ακόμη φορά τον Δήμο Σφακίων. Όπως λένε χαρακτηριστικά, «ο Παύλος δεν έχει τα κότσια να κάνει κάτι τέτοιο» και δεν μπορεί χωρίς τον ΣΥΡΙΖΑ. «Ο μόνος τρόπος, αν θέλει να έχει πολιτικό μέλλον, είναι να παραμείνει και να δώσει τη μάχη ενωτικά με τον ΣΥΡΙΖΑ εντός ή εκτός τρόικας».

Σφοδρή επίθεση από Δούρου

Εντύπωση προκάλεσε και η ευθεία επίθεση της Ρένας Δούρου στον Αλέξη Τσίπρα από το βήμα της ΚΕ. Διότι η πρόεδρος της ΚΟ δεν είχε συνηθίσει σε τόσο υψηλούς τόνους. Δεν είναι λίγοι εκείνοι που το συνδέουν με τον δημοσκοπικό δείκτη που θέλει σταθερά τον ΣΥΡΙΖΑ εκτός Βουλής και μοναδική περίπτωση να κουνηθεί ανοδικά η μετωπική με την ΕΛΑΣ.

Πάντως η Ρένα Δούρου κατηγορήσε τον Αλέξη Τσίπρα ότι εγκατέλειψε το κόμμα που τον ανέδειξε και γύρισε την πλάτη στον πολιτικό χώρο που τον στήριξε και τον έφτασε μέχρι την εξουσία, επιλέγοντας να ιδρύσει έναν δικό του προσωπικό φορέα. Σημειώνοντας μάλιστα με νόημα: «Δεν χρειαζόμαστε άλλους σωτήρες και Μεσσίες», αφού η εποχή των προσωποπαγών κομμάτων έχει περάσει! «Δεν θέλουμε κόμμα με ιδιοκτήτη. Δεν χρειαζόμαστε άλλους σωτήρες, χρειαζόμαστε ξανά συντρόφους», ήταν η χαρακτηριστική αναφορά της.

Αν πάντως κάτι ανησυχούσε όλους στην Κουμουνδούρου, ήταν το γεγονός ότι ο

Χρήστος Γιαννούλης εμφανίστηκε αντίθετος με το βίντεο που ανέβασε ο ΣΥΡΙΖΑ για τους βουλευτές που ανεξαρτητοποιήθηκαν.

Ο βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ επεσήμανε ότι στο βίντεο αναφέρονται 13 βουλευτές, ενώ οι βουλευτές που ανεξαρτητοποιήθηκαν είναι υπερδιπλάσιοι. Συνολικά από τους 48 βουλευτές που εξέλεξε ο ΣΥΡΙΖΑ έχουν ανεξαρτητοποιηθεί οι 38! Αλλά το βίντεο αναφέρεται μόνο σε εκείνους που φέρονται ότι επιθυμούν να πάνε στην ΕΛΑΣ και όχι σε εκείνους που πήγαν στο ΠΑΣΟΚ, για παράδειγμα, ή στην ΝΕΑΡ ή στον Κασσελάκη στο παρελθόν.

Διαφωνίες

Παρά το γεγονός ότι ο κ. Γιαννούλης ένα δικό το έχει, μεγαλύτερη ανησυχία προκαλεί το γεγονός ότι υπάρχουν αρκετά στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ που διαφωνούν με τη σκληρή γραμμή απέναντι στον Αλέξη Τσίπρα. Τα στελέχη αυτά πιστεύουν ότι όχι μόνο δεν ευνοεί την Κουμουνδούρου, αλλά το αντίθετο, ότι μπορεί να απομακρύνει ψηφοφόρους που σήμερα δηλώνουν ότι θα στηρίξουν τον ΣΥΡΙΖΑ προκειμένου να μη βρεθεί ένα ιστορικό κόμμα εκτός Βουλής, παρά το γεγονός ότι αναγνωρίζουν πως μόνο ο Αλέξης Τσίπρας έχει τη δυνατότητα να σταθεί απέναντι στον Κυριάκο Μητσοτάκη.

Μάλιστα και στην ΕΛΑΣ βρίσκονται σήμερα ψηφοφόροι που δεν βλέπουν με καλό μάτι τη στροφή προς τον κυβερνητισμό του Αλέξη και ενδεχομένως μπορεί να ακολουθήσουν αντίστροφη πορεία. Όλους τους παραπάνω το ανέβασμα των τόνων θα τους φρενάρει...

333+1 Tips

που δεν θα σε κάνουν τρολ.

Τον τελευταίο καιρό είδαμε πολιτικούς να λένε φράσεις που έγιναν viral κερδίζοντας αρνητικά σχόλια.

Ο Οδηγός Πολιτικής Αυτοβελτίωσης «Ευ Πολιτεύεσθαι» έχει 333+1 συμβουλές, ιδέες, μυστικά και εμπειρίες από 30 χρόνια πολιτικής επικοινωνίας.

Είναι έξυπνες φράσεις και αλήθειες για να μιλάς σωστά, να πείθεις και να γίνεσαι viral για τους σωστούς λόγους.

Για όποιον πολιτεύεται και για όποιον σκέφτεται να πολιτευτεί.

Σκέψου προδικτικά, εκφράσου έξυπνα!

μόνο με 15€
(συν έξοδα αποστολής)

Α. Συγγρού 206, Καλλιθέα 176 72 | Τηλ. 210 9580 876, 6932 266217
Email: thanasis.paramichail@yahoo.gr | f: Think Politics

Η «Ρ» ανιχνεύει την πολιτική κατάσταση της χώρας που, αν και αναδείχτηκε «οικονομία της χρονιάς», ο πληθωρισμός της τρέχει με 3,6% και οι τιμές της ενέργειας αυξήθηκαν κατά 15,3%, ενώ ακρίβεια και Στεγαστικό στρώνουν το έδαφος στους λαϊκιστές της άκρας Δεξιάς

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Η ανθεκτική οικονομία και τα μεγάλα «αγκάθια»

Αποστολή στην Πορτογαλία:
Νίκος Χιδίρογλου

Αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα παρουσιάζει η οικονομία της χώρας που βρίσκεται στο δυτικό άκρο της Ιβηρικής χερσονήσου, καθώς στην Πορτογαλία η ανάπτυξη τρέχει αυτή τη στιγμή με ρυθμό άνω του 2% και αναμένεται να κλείσει στο τέλος του έτους στο 2,3%, υψηλότερα από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης που βρίσκεται το β' τρίμηνο του 2026 στο 0,6% (αναμένεται να κλείσει από 0,8% ως 1,1% στο τέλος του έτους).

Η χώρα αναδείχθηκε ως «οικονομία της χρονιάς» βάσει της απόδοσής της από το «The Economist» για το 2025. Το περιοδικό διαπίστωσε ότι η Πορτογαλία συνδύασε ισχυρή ανάπτυξη, χαμηλό πληθωρισμό και υψηλές επιδόσεις στην κεφαλαιαγορά της. Η δε ανεργία στη χώρα είναι σήμερα στο 5,7%. Όμως, οι εξελίξεις μέσα στη χρονιά έφεραν δυσκολίες και η πολιτική κρίση ελλοχεύει.

Η «Political» στην Πορτογαλία πραγματοποίησε μια σειρά συνεντεύξεων με κορυφαίους πολιτικούς παράγοντες, αποκτώντας εικόνα των τεκταινομένων στη χώρα. Η κυβέρνηση μειοψηφίας της Δημοκρατικής Συμμαχίας (Aliança Democrática - AD), ένας συνασπισμός που αποτελείται από το κεντροδεξιό PSD και το χριστιανοδημοκρατικό CDS-PP (και τα δύο ανήκουν στο ΕΛΚ), φαίνεται πως εξασφάλισε τη συναίνεση των σοσιαλιστών για να περάσει τον προϋπολογισμό του 2027.

Τα ποσοστά των κομμάτων

Τις όποιες σκέψεις για ανατροπή της κυβέρνησης και για πρόωρες εκλογές αποτρέπει η δημοσκοπική ενίσχυση της ακροδεξιάς, δηλαδή του κόμματος CHEGA! (η λέξη σημαίνει «Φτάνει!») που στις εκλογές του Μαΐου του 2025 τερμάτισε δεύτερο και είναι πλέον αξιωματική αντιπολίτευση, αφήνοντας τους σοσιαλιστές στην τρίτη θέση.

Η ακροδεξιά, εκμεταλλευόμενη την κόπωση του εκλογικού σώματος και μια «υποδόρια» κρίση που χτυπά τα μικροαστικά στρώματα, ενίσχυσε τα δημοσκοπικά της

ποσοστά, υποχρεώνοντας τα υπόλοιπα κόμματα της αντιπολίτευσης να αναδιατάσσουν διαρκώς τις προτεραιότητές τους.

Πρόσφατη δημοσκόπηση στην Πορτογαλία, της εταιρείας Pitagórica, παρουσιάζει τα κάτωθι: Σοσιαλιστικό Κόμμα (PS) 27,5%, CHEGA! 27,3%, Δημοκρατική Συμμαχία (AD) 23,9%. Η διαφορά των δύο πρώτων κομμάτων βρίσκεται εντός του στατιστικού λάθους, με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει για το μέλλον.

Ο πληθωρισμός που τρέχει με 3,6%, η ακρίβεια, η αύξηση του κόστους ζωής ελέω και του άλματος στις τιμές της ενέργειας κατά 15,3%, καθώς και το πολύ μεγάλο στεγαστικό πρόβλημα -ιδιαίτερα στη Λισαβόνα αλλά όχι μόνο- έχουν δημιουργήσει πρόσφορο έδαφος για τους λαϊκιστές της άκρας Δεξιάς.

Το κυρίαρχο πρόβλημα

Την κατάσταση επιδεινώνουν οι συνέπειες των πολιτικών της προηγούμενης κυβέρνησης των σοσιαλιστών του σημερινού προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αντόνιο Κόστα, που επέτρεψε την αθρόα είσοδο μεταναστών, δημιουργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο προβλήματα στη δημόσια τάξη και επιβαρύνοντας το ήδη προβληματικό σύστημα υγείας της χώρας.

«Σε έρευνα του 2025, περίπου το 43,4% των κατοίκων της Πορτογαλίας ανέδειξε τη στεγαστική κρίση ως το δεύτερο μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας, πίσω από το σύστημα υγείας. Η κατάσταση επιδεινώθηκε περαιτέρω εν μέσω εκτοξευόμενων τιμών ακινήτων και περιορισμένης

διαθεσιμότητας οικονομικής στέγης», αναφέρει σε σχετική του έκθεση ο αμερικανικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός The Borgen Project και προσθέτει ότι «τα ενοίκια στη Λισαβόνα έχουν αυξηθεί κατά 94% και οι τιμές των κατοικιών έχουν καταγράψει άνοδο 186% από το 2015».

Τα υπάρχοντα και μέχρι στιγμής άλυτα ζητήματα έχουν αποκαρδιώσει πολύ κόσμο, ο οποίος -και αυτό είναι χαρακτηριστικό- στράφηκε από τα κόμματα της ριζοσπαστικής Αριστεράς σε αυτό της άκρας Δεξιάς. Το πάλαι ποτέ ισχυρό Κομμουνιστικό Κόμμα Πορτογαλίας (PCP) έχει εξαϋλωθεί και το ίδιο ισχύει και για τους αριστεριστές του Bloco de Esquerda (BE), που συγκυβέρνησαν την περίοδο 2015-2021 με τους σοσιαλιστές.

Το σχέδιο «Construir Portugal»

Ένα σημάδι αντοχής του αστικού πολιτικού συστήματος συνιστά η ενίσχυση του κόμματος Φιλελεύθερη Πρωτοβουλία (IL), που στην προαναφερόμενη μέτρηση καταγράφηκε στο 6,7% και ίσως στο μέλλον αποτελέσει κομμάτι μιας λύσης.

Η πορτογαλική κυβέρνηση αντέδρασε στις διαμαρτυρίες και στις διαδηλώσεις για το Στεγαστικό με το σχέδιο «Construir Portugal», διά του οποίου ρίχνει 4,2 δισ. ευρώ (μέσω εθνικών πόρων και του Ταμείου Ανάκαμψης) για την κατασκευή δεκάδων χιλιάδων κοινωνικών κατοικιών και αποκαταρτίζοντας αγροτική γη, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες στέγασης, και έχει ήδη παραδώσει 32.000 κατοικίες σε ευάλωτες οικογένειες. Μέχρι το 2030, θα έχουν παραδοθεί συνολικά 59.000 κατοικίες.

Το κτίριο του Κοινοβουλίου της Πορτογαλίας

«Είναι απαραίτητο η Ρωσία να προχωρήσει σε κατάπαυση πυρός και αν συμβεί, θα είναι καλό νέο για όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, για ολόκληρο τον κόσμο, και θα δίνει ελπίδα σε έναν διάλογο που μπορεί να προωθήσει, πρώτον, μια γενική κατάπαυση του πυρός και μετά, μια δίκαιη, διαρκή και βιώσιμη ειρήνη»

ΠΑΟΥΛΟ ΡΑΝΖΕΛ Υπουργός Εξωτερικών της Πορτογαλίας

«Η κυβέρνηση Μητσοτάκη έχει επιτελέσει έργο μεγάλου εκσυγχρονισμού της Ελλάδας»

στον
Νίκο Χιδίρογλου

Μια από τις μεγάλες και τις πιο επιδραστικές προσωπικότητες του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (ΕΛΚ) αποκαλεί τον Κυριάκο Μητσοτάκη ο υπουργός Εξωτερικών της Πορτογαλίας και αντιπρόεδρος των κεντροδεξιών «Λαϊκών» της Ευρώπης, Πάουλο Ρανζέλ, μιλώντας στην «Political», στο γραφείο του στο Palácio das Necessidades της Λισαβόνας. Αναφερόμενος στον Έλληνα πρωθυπουργό, μιλά για την ελληνική προεδρία στο Eurogroup, λέγοντας ότι συνιστά αναγνώριση του έργου των κυβερνήσεών του. Ο Πορτογάλος ΥΠΕΞ αποκαλεί τον εαυτό του «μεγάλο φίλο της Ελλάδας» και μιλά για την ανάληψη της προεδρίας του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ από τη χώρα του.

■ Κύριε υπουργέ, ποια η γνώμη σας για τον πρωθυπουργό της Ελλάδας Κυριάκο Μητσοτάκη;

Πρέπει να πω, μιλώντας όχι τόσο ως υπουργός Εξωτερικών, αλλά ως αντιπρόεδρος του ΕΛΚ, ότι ο πρωθυπουργός Μητσοτάκης, ηγέτης της Νέας Δημοκρατίας, είναι μια από τις μεγάλες προσωπικότητες του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, ίσως από τις πιο γνωστές και τις πιο επιδραστικές. Αυτό οφείλεται στο έργο που έχει επιτελέσει στην ελληνική κυβέρνηση, το οποίο είναι ένα έργο μεγάλου εκσυγχρονισμού της Ελλάδας, διατηρώντας τη δημοσιονομική και προϋπολογιστική πειθαρχία.

Η Ελλάδα σήμερα κατέχει την προεδρία του Eurogroup. Δεν είναι τυχαίο, είναι η αναγνώριση του έργου που έκαναν ειδικότερα οι κυβερνήσεις του πρωθυπουργού Μητσοτάκη. Αυτό του έδωσε τεράστια διεθνή αξιοπιστία.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης είναι επίσης μια φωνή μετριοπάθειας. Σε μια εποχή που η πολιτική ζωή είναι πλήρως πολωμένη, είναι κάποιος που έχει μια μετριο-

παθή φωνή, είναι μια φωνή της Κεντροδεξιάς, βεβαίως, δηλωμένη, αλλά με μετριοπάθεια και ικανότητα να χτίζει γέφυρες.

■ Η Ελλάδα και η Πορτογαλία έχουν πολλά κοινά σε όλα τα επίπεδα. Τι θα φέρει η υπογραφή του μνημονίου πολιτικών διαβουλεύσεων, πέρα από τον συμβολισμό του;

Η υπογραφή του μνημονίου θα επιτρέψει να καταστεί μόνιμος ο πολιτικός διάλογος μεταξύ Ελλάδας και Πορτογαλίας, ειδικά μεταξύ των δύο κυβερνήσεων. Πρέπει να πω ότι, τουλάχιστον από τότε που ανέλαβε αυτή η κυβέρνηση, οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών έχουν ενισχυθεί πολύ. Καταρχάς, επειδή υπάρ-

χει μεγάλη κατανόηση και μεγάλη πολιτική συγγένεια μεταξύ του πρωθυπουργού Μητσοτάκη και του πρωθυπουργού Μοντενέγκρο. Στη δική μου περίπτωση, επειδή είμαι μεγάλος φίλος της Ελλάδας εδώ και πολύ καιρό και έχω εξαιρετικές σχέσεις με τον υπουργό Γιώργο Γεραπετρίτη, με τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη, με έναν άλλον μεγάλο φίλο, που τώρα είναι υπουργός Γεωργίας, ήταν επίτροπος για πολύ καιρό και εκπρόσωπος της Επιτροπής, τον Μαργαρίτη Σχοινά και με τον μεγάλο μου φίλο επίσης, που βρίσκεται στο Στρασβούργο και στις Βρυξέλλες, τον Βαγγέλη Μεϊμαράκη, ο οποίος είναι μια προσωπικότητα αναφοράς της ελληνικής πολιτικής τις τελευταίες δεκαετίες.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

15 POLITICAL

«Θέλουμε να αντιμετωπίζονται με ανθρωπισμό και σεβασμό οι μετανάστες, για αυτό χρειάζονται νόμιμοι δρόμοι εισόδου αλλά και να υπάρχει έλεγχος όταν περνούν τα σύνορα. Σε αυτό στοχεύει το Σύμφωνο Ασύλου και Μετανάστευσης της ΕΕ»

Προφανώς έχουμε πολύ στενή σχέση με την Ελλάδα σήμερα. Ο πρωθυπουργός μας επισκέφθηκε την Ελλάδα τον Ιούλιο, εγώ την είχα επισκεφθεί πέρυσι, ο υπουργός Εθνικής Άμυνας επίσης, και υπήρξε συνεργασία στον τομέα της άμυνας. Στο βάθος, είναι δύο χώρες που έχουν το ίδιο μέγεθος και έχουν κοινή ιστορία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η μία μπήκε το '81, η άλλη μπήκε το '86. Η δημοκρατία είχε έρθει την ίδια εποχή, Απρίλιο του '74 στην Πορτογαλία, Ιούλιο του '74 στην Ελλάδα, και μετά είχαν την περιπέτεια της οικονομικής κρίσης και της τρόικας την ίδια στιγμή.

■ Στο πλαίσιο της πρόσφατης ανακοίνωσης του προέδρου Τραμπ σχετικά με μια ενεργειακή κατάπαυση του πυρός μεταξύ Ουκρανίας και Ρωσίας, πώς αξιολογεί η πορτογαλική κυβέρνηση τον αντίκτυπο αυτής της πρωτοβουλίας;

Καταρχάς, πρέπει να το επιβεβαιώσουμε. Αλλά είναι προφανές ότι θα ήταν εξαιρετικά επιθυμητό, διότι, πράγματι, η Ρωσία άρχισε να χτυπάει σφοδρά κρίσιμες υποδομές της Ουκρανίας, ιδιαίτερα τις ενεργειακές, οι οποίες είναι πολύ σημαντικές για την καθημερινότητα των πολιτών, ειδικά τον χειμώνα. Αυτό είχε ως συνέπεια μια νόμιμη απάντηση από την Ουκρανία, η οποία στόχευσε συγκεκριμένα τα διυλιστήρια της Ρωσίας και άλλες κρίσιμες υποδομές. Προφανώς, αν υπήρχε μια ενεργειακή κατάπαυση του πυρός, θα μπορούσε να είναι μια καλή αρχή για συνολική κατάπαυση του πυρός. Είναι προφανές ότι αυτό εξαρτάται ουσιαστικά από τη Ρωσία, επειδή ο πρόεδρος Ζελένσκι έχει ήδη πει ότι θα ήταν πλήρως διαθέσιμος να προχωρήσει η κατάπαυση πυρός. Είναι απαραίτητο να το κάνει η Ρωσία και αν συμβεί, θα είναι καλό νέο για όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, για ολόκληρο τον κόσμο, και θα δώσει ελπίδα για έναν διάλογο που μπορεί να προωθήσει, πρώτον, μια γενική κατάπαυση του πυρός και μετά, μια δίκαιη, διαρκή και βιώσιμη ειρήνη.

■ Πώς αξιολογεί η Πορτογαλία την εφαρμογή του νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Με ποιον τρόπο αυτό το σύμφωνο εγγυάται μια

ισορροπία ανάμεσα στην επιμερισμένη ευθύνη και στην υποχρεωτική αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών-μελών, χωρίς να επιβαρύνει τις χώρες της πρώτης γραμμής, Ιταλία, Ελλάδα, Μάλτα, Ισπανία, Κύπρος;

Η Πορτογαλία είναι πλήρως δεσμευμένη στην τήρηση του συμφώνου, ακόμα και αν υπάρχουν πτυχές με τις οποίες εδώ ή εκεί δεν συμφωνούμε. Αλλά προσέξτε, για να υπάρξει μια συμφωνία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, πρέπει πάντα να γίνονται κάποιες υποχωρήσεις. Υπάρχει κάτι στο οποίο η πορτογαλική κυβέρνηση, από το 2024, άλλαξε τη μεταναστευτική πολιτική της χώρας. Η Πορτογαλία δέχτηκε 800.000 μετανάστες σε τέσσερα πέντε χρόνια κατά τα τελευταία χρόνια του πρωθυπουργού Κόστα και αυτό είχε έναν βάνουσο αντίκτυπο. Πρώτον, σε πολλούς ανθρώπους που δεν ήταν νομιμοποιημένοι και μετά, στις δημόσιες υπηρεσίες, στην εκπαίδευση, στην υγεία, ιδιαίτερα σε αυτά τα δύο. Για αυτό, προφανώς, κατανοούμε την ανάγκη για μεταναστευτικό εργατικό δυναμικό. Θέλουμε οι μετανάστες να αντιμετωπίζονται με ανθρωπισμό και σεβασμό, αλλά για αυτό χρειάζονται νόμιμοι δρόμοι εισόδου και να υπάρχει έλεγχος στα σύνορα. Σε αυτό στοχεύει το Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου της ΕΕ και για αυτό είμαστε αλληλέγγυοι με το σύμφωνο, κατανοώντας ότι έχει προφανώς ορισμένα ζητήματα που ενδεχομένως θα μπορούσαν να βελτιωθούν ή να τροποποιηθούν. Αλλά, κατά τη γνώμη μας, το θεμελιώδες ήταν να έχουμε μια κοινή πολιτική.

■ Κύριε υπουργέ, η Πορτογαλία εκλέχτηκε ως μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας του

ΟΗΕ για τη διετία 2027-2028, έτσι δεν είναι; Προτίθεστε, όπως αναφέρατε, να στρέψετε την προσοχή και σε λιγότερο προβλεπόμενες κρίσεις. Και τι σκοπεύετε, επομένως, να κάνετε σε αυτόν τον τομέα;

Καταρχάς, επιτρέψτε μου να πω ότι εμείς θα αντικαταστήσουμε κατά κάποιον τρόπο την Ελλάδα. Άλλωστε, κατά την επίσκεψή μου το 2025, ο υπουργός Γεραπετρίτης είχε πει: «Υποστηρίζουμε την Πορτογαλία και ελπίζουμε ότι μετά θα μπορείτε, στο βάθος, να μας αντικαταστήσετε στο Συμβούλιο Ασφαλείας». Και αυτό θα συμβεί. Η Ελλάδα θα ολοκληρώσει τη θητεία της τώρα τον Δεκέμβριο του 2026 και εμείς θα ξεκινήσουμε με την προεδρία του Συμβουλίου τον Ιανουάριο του 2027. Ένα από τα σημεία που έχουμε είναι ότι σήμερα υπάρχουν δύο πολύ ορατές συγκρούσεις σε παγκόσμια κλίμακα. Η μία είναι η σύγκρουση Ρωσίας και Ουκρανίας, η άλλη είναι η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή, όχι μόνο Ισραήλ και Παλαιστίνης, αλλά σήμερα ουσιαστικά το ζήτημα του Ιράν, το ζήτημα του Ορμούζ, τώρα επίσης το ζήτημα των Χούθι, επομένως, όλος ο χώρος του Κόλπου. Αλλά, στην πραγματικότητα, αυτό που συμβαίνει στο Σουδάν, στο Νότιο Σουδάν, στο Κονγκό, στην Αϊτή, αυτό που τώρα αρχίζει ενδεχομένως στην Αιθιοπία, στη Μιανμάρ, είναι κρίσεις που βρίσκονται λίγο στη σκιά και, ωστόσο, σε μεγάλο μέρος τους, η ανθρωπιστική τραγωδία είναι του ίδιου επιπέδου ή ακόμα και μεγαλύτερη μερικές φορές. Και, ωστόσο, δεν είναι στις ειδήσεις, δεν είναι στις προτεραιότητες του κόσμου. Ίσως για αυτό οι εν λόγω συγκρούσεις να είναι δυνατόν, παρά ταύτα, να επιλυθούν πιο εύκολα.

Δεν λέω ότι είναι έτσι, γιατί πολλές από αυτές διαρκούν εδώ και πολύ καιρό, αλλά η συνθήκη του να μην είναι πάντα στα φώτα της δημοσιότητας επιτρέπει στο διπλωματικό έργο να είναι πιο αποτελεσματικό. Και για αυτό, η Πορτογαλία σίγουρα θα θέσει αυτά τα θέματα στην ατζέντα του Συμβουλίου, ακριβώς επειδή θεωρεί, ιδιαίτερα στην αφρικανική ήπειρο, αλλά, για παράδειγμα, επίσης στην περίπτωση της Κεντρικής Αμερικής, στην Αϊτή, ότι είναι δυνατόν να γίνουν πολύ περισσότερα και ότι η διεθνής κοινότητα έχει αυτή την ευθύνη.

Ο Πρωτοπρεσβύτερος ταξίαρχος π. Νεκτάριος Μαρκάκης και ο στρατιωτικός ιερέας του Καστελόριζου ταγματάρχης π. Νικόδημος Σκλέπας μιλούν στην «Ρ» για το σπουδαίο έργο που επιτελούν μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ ΙΕΡΕΙΣ

Η αποστολή που ενώνει πίστη, πατρίδα και ανθρώπινη προσφορά

Γράφει ο
Βασίλης Σκουλαράκος

Ες με τις οικογένειες των υπόλοιπων στελεχών. Γνωρίζει από πρώτο χέρι τι σημαίνει υπηρεσία μακριά από τον τόπο κατοικίας, παρατεταμένη ετοιμότητα και καθημερινότητα που καθορίζεται από τις ανάγκες της μονάδας.

«Είμαστε συνεχώς μέσα στη ζωή του στρατιωτικού, με την ίδια ετοιμότητα, την ίδια εγρήγορση, στο ίδιο πνεύμα», επισημαίνει. Αυτή ακριβώς η κοινή εμπειρία δημιουργεί, όπως εξηγεί, τις προϋποθέσεις εμπιστοσύνης. Ο ιερέας δεν είναι ένας άγνωστος στον οποίο ο στρατιωτικός θα χρειαστεί να εξηγήσει από την αρχή τις συνθήκες της ζωής του. Είναι κάποιος που τις γνωρίζει, επειδή τις βιώνει. Και

η ανάγκη για στήριξη δεν περιορίζεται στους στρατεύσιμους. Αφορά τους αξιωματικούς, τους υπαξιωματικούς, το μόνιμο προσωπικό και τις οικογένειές τους. Μεταθέσεις, οικογενειακές υποχρεώσεις, παιδιά, αποστάσεις και υπηρεσιακή πίεση συνθέτουν ένα περιβάλλον στο οποίο η ανθρώπινη επικοινωνία αποκτά ιδιαίτερη σημασία.

Η παρουσία των στρατιωτικών ιερέων συνεχίζεται και στις ασκήσεις ή στις περιόδους κρίσης. Όχι με διαφορετικό επιχειρησιακό ρόλο, αλλά με την άσκηση των δικών τους καθηκόντων, στα οποία περιλαμβάνεται και η συμβολή στη διατήρηση του ηθικού.

«Κανένα αίσθημα φόβου»

Στο νοτιοανατολικότερο άκρο της ελληνικής επικράτειας, στο Καστελόριζο, ο π. Νικόδημος Σκλέπας ζει καθημερινά αυτή τη διπλή αποστολή. Υπηρετεί ως στρατιωτικός ιερέας, ενώ έχει αναλάβει παράλληλα και την ενορία του νησιού, μετά τη συνταξιοδότηση του προηγούμενου εφημέριου.

Η γεωγραφική θέση του Καστελόριζου, μια ανάσα από τις τουρκικές ακτές, προσδίδει ιδιαίτερο βάρος σε όσα περιγράφει. Ωστόσο, ο ίδιος απορρίπτει την εικόνα μιας κοινωνίας που ζει καθημερινά υπό το κράτος του φόβου. «Πραγματικά, από την πρώτη στιγμή που πήγα, μου δημιουργήθηκε ένα αίσθημα εθνικής υπερηφάνειας. Δεν είχα κανένα φόβο», αναφέρει, εξηγώντας ότι ούτε στους κατοίκους συνάντησε την αντίληψη ανασφάλειας που συχνά έχουν άνθρωποι οι οποίοι ζουν μακριά από τα σύνορα.

Ο π. Νικόδημος γνωρίζει και την πραγματικότητα του Έβρου, καθώς στο παρελθόν υπηρέτησε ως εφημέριος στην περιοχή του Διδυμοτείχου. Έχοντας ζήσει και στα δύο άκρα της χώρας, διαπιστώνει ότι οι ακρίτες έχουν μάθει να αντιμετωπίζουν την ιδιαίτερη γεωγραφική και γεωπολιτική πραγματικότητα του τόπου τους.

Τι συμβαίνει όταν αυξάνεται η ένταση με την Τουρκία

«Όταν ανεβαίνουν λίγο οι τόνοι με τους γείτονές μας, ένα στρες βέβαια πάντοτε δημιουργείται», παραδέχεται. Το ίδιο συμβαίνει και στο στρατιωτικό προσωπικό, το οποίο όμως είναι εκπαιδευμένο να αντιμετωπίζει τέτοιες συνθήκες. Εκεί ακριβώς εντοπίζει τον δικό του ρόλο... να βρίσκεται δίπλα στους ανθρώπους, να συζητά μαζί τους και να συμβάλλει στην εκτόνωση της πίεσης. «Η θέση η δική μου είναι να μπορέσω να είμαι ο καταλύτης, θα έλεγα, ώστε να απορροφώ ως έναν βαθμό αυτό το στρες το οποίο δημιουργείται», τονίζει.

Η καθημερινή παρουσία του στη στρατιωτική μονάδα έχει δημιουργήσει μια σχέση που, όπως περιγράφει, είναι πολύ διαφορετική από εκείνη που είχε όταν επισκεπτόταν στρατόπεδα ως εφημέριος στον Έβρο. «Στο Καστελόριζο είναι κάτι διαφορετικό. Με θεωρούν δικό τους και μπορούν και να μιλήσουν διαφορετικά».

Ακόμη και οι πιο απλές προσωπικές ανησυχίες βρίσκουν χώρο σε αυτές τις συζητήσεις. Γιατί, όπως εξηγεί, οι στρατιώτες θέλουν πολλές φορές απλώς να μιλήσουν σε έναν άνθρωπο που εμπιστεύονται και γνωρίζουν ότι θα τους ακούσει.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Υπάρχουν στιγμές στις Ένοπλες Δυνάμεις που δεν αποτυπώνονται σε επιχειρησιακές αναφορές, δεν καταγράφονται στις ασκήσεις και δεν μετριοούνται με όρους στρατιωτικής ισχύος. Είναι η στιγμή που ένας νέος στρατιώτης, μακριά από το σπίτι του, αναζητά κάποιον να μοιραστεί την αγωνία του. Η στιγμή που ένας στρατιώτης δακρύζει ακούγοντας το «Χριστός Ανέστη» σε ένα απομονωμένο φυλάκιο. Ή όταν μια μικρή κοινωνία κινητοποιείται για να βοηθήσει στρατιώτες που δεν έχουν χρήματα να επιστρέψουν στις οικογένειές τους.

Πίσω από τέτοιες ιστορίες βρίσκονται συχνά οι στρατιωτικοί ιερείς. Άνθρωποι που φορούν ταυτόχρονα το ράσο και το εθνόσημο, ζουν μέσα στις μονάδες, ακολουθούν τη στρατιωτική καθημερινότητα και βρίσκονται δίπλα στο προσωπικό, όταν η πίεση, η απόσταση από την οικογένεια και οι απαιτήσεις της αποστολής δοκιμάζουν τις αντοχές του.

Από τα ακριτικά φυλάκια του Έβρου και του Καστελόριζου μέχρι τα στρατιωτικά νοσοκομεία, τα πολεμικά πλοία και τις στρατιωτικές σχολές, η παρουσία τους έχει έναν κοινό παρονομαστή... τον άνθρωπο.

Η «Political» φωτίζει αυτή τη λιγότερο γνωστή πλευρά των Ενόπλων Δυνάμεων μέσα από τη συζήτηση με τον Πρωτοπρεσβύτερο ταξίαρχο π. Νεκτάριο Μαρκάκη, διευθυντή Στρατιωτικών Ιερέων, και τον ταγματάρχη π. Νικόδημο Σκλέπα, στρατιωτικό ιερέα του Καστελόριζου. Δύο κληρικοί που περιγράφουν τι σημαίνει να υπηρετεί κανείς ταυτόχρονα την Εκκλησία και τις Ένοπλες Δυνάμεις, μεταφέροντας προσωπικές εμπειρίες από μια αποστολή που εξελίσσεται καθημερινά, συχνά μακριά από τη δημοσιότητα.

«Είμαστε συνεχώς μέσα στη ζωή του στρατιωτικού»

«Δεν είμαστε ιερείς που είμαστε έξω σε μία ενορία και πηγαίνουμε ευκαιριακά να τελέσουμε κάτι και μετά να επιστρέψουμε». Με αυτή τη φράση ο π. Νεκτάριος Μαρκάκης εξηγεί τη βασική διαφορά ανάμεσα στον στρατιωτικό ιερέα και έναν κληρικό που επισκέπτεται περιστασιακά μια μονάδα.

Ο στρατιωτικός ιερέας αποτελεί μέρος της στρατιωτικής ζωής. Μετατίθεται, υπηρετεί σε διαφορετικές περιοχές, ζει σε στρατιωτικούς οικισμούς και η οικογένειά του αντιμετωπίζει τις ίδιες δυσκολίες

Ο Πρωτοπρεσβύτερος Νεκτάριος Μαρκάκης, ταξίαρχος και διευθυντής Στρατιωτικών Ιερέων

Ο πατήρ Νικόδημος Σκλέπας, ταγματάρχης, στρατιωτικός ιερέας του Καστελόριζου

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ ΙΕΡΕΙΣ

Συνδεδεικτοί κρίκοι ανάμεσα σε τοπική κοινωνία, ενορία και μονάδες

Ανάμεσα στις εμπειρίες που έχει συγκεντρώσει ο π. Νικόδημος από το Καστελόριζο, μία ξεχωρίζει για την ανθρώπινη διάστασή της. Ήταν εορταστική περίοδος και ορισμένοι στρατιώτες είχαν παραμείνει στο νησί. Για διάφορους λόγους δεν είχαν μπορέσει να φύγουν, ενώ αντιμετώπιζαν και οικονομικές δυσκολίες. Ο στρατιωτικός ιερέας πληροφορήθηκε την κατάσταση και κινητοποιήθηκε. Μέσα από προσωπική, άτυπη συνεννόηση με ανθρώπους της τοπικής ενορίας, βρέθηκε τρόπος να προσφερθεί βοήθεια στους νέους. «Αυτό πιστεύω ότι θα το θυμούνται σε όλη τους τη ζωή», εξομολογείται και αμέσως σπεύδει να περιορίσει τη δική του συμβολή: «Εγώ δεν έκανα τίποτα. Απλά ήμουν ο μεσάζοντας».

Αυτή η φράση αποτυπώνει ίσως καλύτερα από οποιαδήποτε θεωρητική περιγραφή μια σημαντική πλευρά του έργου των στρατιωτικών ιερέων. Ο π. Νικόδημος έγινε ο άνθρωπος στον οποίο οι στρατιώτες εμπιστεύθηκαν το πρόβλημά τους και εκείνος συνέδεσε την ανάγκη τους με την προθυμία κατοίκων του νησιού να βοηθήσουν.

«Το κομβικό σημείο είναι το πρόσωπο του στρατιωτικού ιερέα», εξηγεί ο π. Νεκτάριος Μαρκάκης, περιγράφοντας τον ρόλο του ως συνδεδεικτού κρίκου ανάμεσα στην τοπική κοινωνία, την ενορία και τις στρατιωτικές μονάδες. Πρόκειται για μια αποστολή που αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία σε μικρές ακριτικές κοινωνίες, όπου οι δεσμοί των κατοίκων με τις Ένοπλες Δυνάμεις είναι καθημερινοί και άμεσοι.

Η Ανάσταση που έκανε τους στρατιώτες να δακρύσουν

Μία από τις πιο συγκινητικές στιγμές της συζήτησης έρχεται όταν ο π. Νεκτάριος Μαρκάκης ανακαλεί μια εμπειρία από τη δική του πολυετή διακονία. Ήταν Μεγάλο Σάββατο, σε νησί όπου υπηρετούσε τότε. Μαζί με άλλους αποφάσισαν να φορτώσουν σε ένα στρατιωτικό όχημα μερικές κούτες με λαμπάδες και να επισκεφθούν μικρές, απομακρυσμένες μονάδες, ώστε οι στρατιώτες που βρίσκονταν εκεί να μπορέσουν να ζήσουν έστω και για λίγα λεπτά την Ανάσταση.

Η αντίδραση των νέων του έχει μείνει ανεξίτηλη. «Γιατί ήρθατε εσείς εδώ;», ρωτούσαν με έκπληξη, καθώς δεν περίμεναν ότι κάποιος θα έφτανε μέχρι τη δική τους μονάδα για να τελέσει την αναστάσιμη ακολουθία. Όταν άναψαν οι λαμπάδες και ακούστηκε το «Χριστός Ανέστη», η συγκίνηση ήταν έντονη. «Θυμάμαι ότι κάποια νέα παιδιά, μέχρι και δάκρυα στα μάτια εμφανίζονταν από τη συγκίνησή τους», περιγράφει ο π. Νεκτάριος.

Από εκείνη την Ανάσταση θυμάται ιδιαίτερα τα λόγια ενός στρατιώτη, ο οποίος του εκμυστηρεύτηκε ότι δεν συνήθιζε να πηγαίνει στην εκκλησία. Εκείνη τη χρονιά όμως, μακριά από το σπίτι του, αισθάνθηκε κάτι πολύ έντονο. Η σύντομη αναστάσιμη ακολουθία, διάρκειας περίπου 10 λεπτών, ήταν αρκετή για να του προσφέρει κάτι που δεν περίμενε να βρει στον τόπο όπου υπηρετούσε. «Δεν θα το

ξεχάσω ποτέ μου», είπε συγκινημένος. Για τον π. Νεκτάριο τέτοιες στιγμές αποδεικνύουν ότι η παρουσία του ιερέα δεν αφορά μόνο τη θρησκευτική τελετή. Αφορά και την ανάγκη ενός νέου ανθρώπου να αισθανθεί ότι, ακόμη και μακριά από την οικογένειά του, δεν είναι μόνος.

Δύο αιώνες παρουσίας στις Ένοπλες Δυνάμεις

Ο θεσμός των στρατιωτικών ιερέων έχει βαθιές ιστορικές ρίζες. Όπως αναφέρει ο π. Νεκτάριος Μαρκάκης, οι πρώτες θέσεις στρατιωτικών ιερέων θεσπίστηκαν το 1828, ενώ το 1829 διορίστηκε ο Νικηφόρος Ρωμανίδης στη Σχολή Ευελπίδων. Η παρουσία κληρικών δίπλα σε στρατιωτικά σώματα, ωστόσο, ανάγεται σε πολύ παλαιότερες εποχές, με τον ίδιο να παραπέμπει στη βυζαντινή παράδοση και στους ιερείς που ακολουθούσαν τις εκστρατείες.

Σήμερα το έργο τους εκτείνεται πολύ πέρα από τα στρατόπεδα. Στρατιωτικοί ιερείς υπηρετούν σε στρατιωτικές σχολές παρακολουθώντας από κοντά την εκπαίδευση των μελλοντικών αξιωματικών και υπαξιωματικών, σε στρατιωτικά νοσοκομεία, δίπλα σε ανθρώπους που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας, αλλά και σε στρατιωτικούς οικισμούς, κοντά στις οικογένειες των στελεχών.

Παράλληλα, σε απομακρυσμένα χωριά όπου δεν υπάρχει μόνιμος εφημέριος συνδράμουν, με την ευλογία των κατά τόπους μητροπολιτών, στην κάλυψη των λατρευτικών αναγκών των κατοίκων. Έτσι, ο στρατιωτικός ιερέας μπορεί να βρεθεί την ίδια περίοδο δίπλα σε έναν στρατιώτη που αντιμετωπίζει προσωπικές δυσκολίες, σε μια οικογένεια στελεχούς ή σε μια μικρή ακριτική κοινότητα που χρειάζεται ιερέα για τη λειτουργία και τα μυστήριά της.

«Να κοιμούνται ήσυχοι οι Έλληνες»

Από το Καστελόριζο, ο π. Νικόδημος Σκλέπας στέλνει και ένα μήνυμα προς όσους ζουν μακριά από την πατρίδα. Έχοντας γνωρίσει την καθημερινότητα τόσο του Έβρου όσο και του ακριτικού νησιού, δηλώνει βέβαιος για την ετοιμότητα και την προσφορά του στρατιωτικού προσωπικού. «Να κοιμούνται ήσυχοι», λέει χαρακτηριστικά για τους Έλληνες πολίτες, προσθέτοντας ότι «ο Στρατός κάνει τη δουλειά του όπως πρέπει».

Ο π. Νεκτάριος, ο οποίος έχει επισκεφθεί τον ίδιο και το Καστελόριζο, επιβεβαιώνει την εικόνα υψηλού ηθικού και ετοιμότητας που συνάντησε κατά την επίσκεψή του.

Κλείνοντας τη συζήτηση, επιστρέφει στην ουσία της αποστολής των στρατιωτικών ιερέων. Δεν είναι, όπως λέει, η προσωπική προβολή, αλλά η δυνατότητα να βρίσκονται εκεί όπου τους χρειάζονται οι άνθρωποι των Ενόπλων Δυνάμεων. Στο ακριτικό φυλάκιο, στο πολεμικό πλοίο, στην ετοιμότητα του αεροσκάφους, στη στρατιωτική σχολή, στην άσκηση, στο νοσοκομείο.

«Ταπεινά, αθόρυβα, με πολλή αγάπη για τους ανθρώπους των Ενόπλων Δυνάμεων και τις οικογένειές τους», όπως συνοψίζει ο ίδιος.

Ο αποκαλυπτικός πίνακας με τις συμβάσεις στον Δήμο Αλίμου την περίοδο 2023-2025 - Στη μηνυτήρια αναφορά καταγγέλλονται απανωτές κατατμήσεις έργων και ελλείψεις στη διαδικασία δημοσίων συμβάσεων, ενώ γίνεται ειδική αναφορά σε διαγωνισμό 284.940 ευρώ που συγκέντρωσε μόλις μία προσφορά

ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΟΙ ΗΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΚΟΝΔΥΛΗ

Άλλα 9,9 εκατ. ευρώ σε 1.104 απευθείας αναθέσεις σε 3 χρόνια

Γράφει η
Ιωάννα Ντάνη

Η δεύτερη τριετία της απολογιστικής καταγραφής των απευθείας αναθέσεων στον Δήμο Αλίμου αποτυπώνει μια συνεχιζόμενη, εκτεταμένη χρήση της συγκεκριμένης διαδικασίας. Από το 2023 έως και το 2025, η συνολική αξία των απευθείας αναθέσεων ανήλθε σε 9.901.276,17 ευρώ, κατανεμημένα σε 1.104 συμβάσεις, σύμφωνα με τον επιβεβαιωμένο συγκριτικό πίνακα. Τα στοιχεία συμπληρώνουν την εικόνα της προηγούμενης τριετίας και ανεβάζουν το συνολικό ποσό των απευθείας αναθέσεων της εξαετίας 2020-2025 σε 20.909.882,68 ευρώ, μέσω 2.011 συμβάσεων.

Αναγκάιος ο έλεγχος

Οι αριθμοί αυτοί αποτυπώνουν την έκταση της διαδικασίας κατά τη διάρκεια της δημαρχιακής θητείας του Ανδρέα Κονδύλη και καθιστούν κρίσιμο τον έλεγχο του τρόπου με τον οποίο προσδιορίζονταν οι ανάγκες, επιλέγονταν οι ανάδοχοι και υπολογίζονταν οι αξίες των συμβάσεων.

Το ενδιαφέρον ενισχύεται από τις ειδικότερες καταγγελίες της μηνυτήριας αναφοράς που κατατέθηκε στις 23 Αυγούστου 2023 από τρεις ανθρώπους που βρίσκονταν στην αντιπολίτευση του δήμου, μεταξύ των οποίων και ο πρώην δήμαρχος. Στην αναφορά περιγράφονται περιπτώσεις που, κατά τους συντάκτες της, εμφανίζουν ενδείξεις τεχνητής κατάτμησης, επαναλαμβανόμενων αναθέσεων για όμοια αντικείμενα και ελλείψεων στη διαδικασία δημοσίων συμβάσεων.

Το ερώτημα που διατρέχει την έρευνα είναι εάν οι αναθέσεις αντιστοιχούσαν κάθε φορά σε πραγματικά αυτοτελείς ανάγκες ή εάν, σε ορισμένες περιπτώσεις, ευρύτερα και προβλέψιμα αντικείμενα επιμερίστηκαν σε περισσότερες συμβάσεις.

Αριθμοί-σοκ

Ο συγκεντρωτικός πίνακας παρουσιάζει την ακόλουθη εικόνα:

- **2023:** 4.069.474,60 ευρώ σε 403 συμβάσεις.
- **2024:** 3.319.116,27 ευρώ σε 377 συμβάσεις.
- **2025:** 2.512.685,30 ευρώ σε 324 συμβάσεις.

Το 2023 καταγράφεται ο μεγαλύτερος αριθμός συμβάσεων ολόκληρης της εξαετίας, με 403 αναθέσεις αξίας άνω των 4 εκατ. ευρώ. Το 2024 το ποσό μειώθηκε κατά περίπου 750.000 ευρώ, χωρίς όμως να υποχωρήσει κάτω από τα 3,3 εκατ. ευρώ, ενώ το 2025 οι απευθείας αναθέσεις εξακολούθησαν να ξεπερνούν τα 2,5 εκατ. ευρώ.

Η πτώση της συνολικής αξίας από το 2023 στο 2025 είναι περίπου 38%. Παρά τη μείωση, όμως, η τελευταία τριετία αντιστοιχεί σε περισσότερο από το 54% του συνολικού αριθμού συμβάσεων που καταγράφονται για την περίοδο 2020-2025.

Αυτή η αναλογία έχει σημασία. Δείχνει ότι οι απευθείας αναθέσεις δεν αποτελούν απλώς ένα περιστασιακό εργαλείο για περιορισμένες ανάγκες, αλλά μια διαδικασία μέσω της οποίας κινήθηκε μεγάλος αριθμός συμβάσεων.

Το κρίσιμο ζήτημα, συνεπώς, δεν είναι μόνο η συνολική αξία τους. Είναι εάν κάθε δαπάνη στηρίχθηκε σε τεκμηριωμένη ανάγκη, εάν υπολογίστηκε η εκτιμώμενη

αξία με βάση το σύνολο του αντικειμένου και εάν η διαδικασία που επιλέχθηκε ήταν εκείνη που προβλεπόταν από το ισχύον πλαίσιο.

Τα νούμερα δεν λένε όλη την ιστορία

Μια απευθείας ανάθεση μπορεί να είναι απολύτως νόμιμη όταν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. Αντίστοιχα, δύο συμβάσεις με παρόμοιο τίτλο δεν αποτελούν αυτομάτως περίπτωση τεχνητής κατάτμησης. Για να προκύψει τέτοιο ζήτημα, πρέπει να εξεταστεί εάν οι ανάγκες ήταν ενιαίες ή προβλέψιμες και εάν υπήρχαν αντικειμενικοί λόγοι που δικαιολογούσαν τον διαχωρισμό τους.

Ακριβώς αυτή είναι η κατεύθυνση της μηνυτήριας αναφοράς. Στα προηγούμενα κεφάλαιά της καταγράφονται συμβάσεις για υπηρεσίες καθαρισμού, εργασίες πρασίνου, υλικά οδικής ασφάλειας, δημοτικές εκδηλώσεις και τεχνικές υπηρεσίες. Οι συντάκτες της υποστηρίζουν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις όμοια ή συναφή αντικείμενα ανατέθηκαν τμηματικά, ενώ θα έπρεπε να είχε εξεταστεί η συνολική ανάγκη.

Η αναφορά θέτει επίσης ζητήματα σχετικά με την ένταση δαπανών στο Τεχνικό Πρόγραμμα, την επαρκή τεκμηρίωση ορισμένων αναθέσεων, τη δημοσιότητα των αποφάσεων και την εμπλοκή των αρμόδιων υπηρεσιών.

Πρόκειται για διαφορετικές κατηγορίες ελέγχου, οι οποίες δεν πρέπει να συγχέονται μεταξύ τους. Η πιθανή τεχνητή κατάτμηση, η έλλειψη προηγούμενης ένταξης στο Τεχνικό Πρόγραμμα και η παράλειψη μιας απαιτούμενης διοικητικής πράξης έχουν διαφορετική πραγματική και νομική βάση. Κάθε περίπτωση χρειάζεται εξέταση του δικού της φακέλου.

ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2020-2025

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟ (€)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
2020	2.940.827,86	319
2021	3.610.629,05	289
2022	4.457.149,60	299
2023	4.069.474,60	403
2024	3.319.116,27	377
2025	2.512.685,30	324

Οι καταγγέλλοντες ζητούν να διερευνηθούν συγκεκριμένες πράξεις και παραλείψεις - Τα κρίσιμα ερωτήματα, ποια ήταν τα αντικείμενα των απευθείας αναθέσεων, πώς επιλέχθηκε κάθε φορά ο ανάδοχος και αν τηρήθηκαν όλες οι νόμιμες διαδικασίες

ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΟΙ ΗΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΚΟΝΔΥΛΗ

Συνολικά πάνω από 20,9 εκατ. σε 2.011 συμβάσεις τα έτη 2020-2025

Ενα επιπλέον στοιχείο από τα έγγραφα αφορά τον διαγωνισμό του 2024 για την προμήθεια ειδών αναβάθμισης δημοσίου αστικού εξοπλισμού, συνολικής αξίας 284.940 ευρώ, με ανάδοχο τον Ανδρέα Ασπρογέρακα.

Η συγκεκριμένη διαδικασία δεν ήταν απευθείας ανάθεση και πρέπει να διακρίνεται από τις 1.104 συμβάσεις της τριετίας. Παρ' όλα αυτά, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως προς την έκταση του ανταγωνισμού και το οικονομικό αποτέλεσμα.

Σύμφωνα με τον σχετικό πίνακα, στον διαγωνισμό κατατέθηκε μία μόνο προσφορά, ενώ η συνολική έκπτωση ανήλθε σε μόλις 900 ευρώ, δηλαδή περίπου 0,3% της συμβατικής αξίας.

Το στοιχείο αυτό δεν αποδεικνύει από μόνο του παρατυπία ούτε σημαίνει ότι ο διαγωνισμός ήταν υποχρεωτικά άκυρος. Θέτει, όμως, ένα εύλογο ερώτημα για το εάν η διαδικασία εξασφάλισε επαρκή ανταγωνισμό και εάν το τελικό οικονομικό αποτέλεσμα ήταν το πιο συμφέρον για τον δήμο.

Διασφάλιζε η διαδικασία τους όρους ανταγωνισμού;

Στα ίδια έγγραφα επισημαίνεται ότι η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να εξετάσει τη μη κατακύρωση και την επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Η δυνατότητα αυτή δεν ισοδυναμεί με αυτόματη υποχρέωση επαναπροκήρυξης. Το ζητούμενο είναι εάν εξετάστηκε η συγκεκριμένη επιλογή και ποια αιτιολογία οδήγησε στην τελική απόφαση.

Ο συγκεκριμένος διαγωνισμός συνδέεται με ένα ακόμη στοιχείο που περιλαμβάνεται στα έγγραφα: σύμφωνα με τον σχετικό πίνακα, ο Ανδρέας Ασπρογέρακας είχε λάβει κατά την περίοδο 2017-2025 απευθείας αναθέσεις και συμβάσεις συνολικής αξίας περίπου 1,9 εκατ. ευρώ.

Ο μεγάλος αριθμός συμβάσεων ή η υψηλή συνολική αξία συνεργασίας με έναν οικονομικό φορέα δεν αποδεικνύει από μόνο του προνομιακή μεταχείριση. Ένας ανάδοχος μπορεί να έχει κερδίσει νόμιμα συμβάσεις σε διαφορετικές διαδικασίες και για διαφορετικά αντικείμενα. Η συνολική εικόνα, ωστόσο, είναι στοιχείο που μπορεί να αξιολογηθεί στο πλαίσιο ενός ευρύτερου ελέγχου: ποια ήταν τα αντικείμενα των συμβάσεων, πώς επιλέχθηκε κάθε φορά ο ανάδοχος, πόσοι οικονομικοί φορείς συμμετείχαν, ποιο ήταν το ύψος των εκπτώσεων και εάν υπήρχαν πραγματικές δυνατότητες ανταγωνισμού.

Η έρευνα, επομένως, δεν μπορεί να περιορίζεται στο εάν κάθε σύμβαση εμφανίζεται καταχωρισμένη στο ΚΗΜΔΗΣ. Χρειάζεται να εξετάζεται και εάν η διαδικασία που προηγήθηκε διασφάλισε τους όρους ανταγωνισμού και το συμφέρον του δήμου.

Τι προβλέπεται για την τεχνητή κατάτμηση

Η βασική διάταξη για το συγκεκριμένο ζήτημα βρίσκεται στο άρθρο 6 παρ. 3 του Ν. 4412/2016. Προβλέπει ότι η μέθοδος υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν επιλέγεται με σκοπό την αποφυγή εφαρμογής του νόμου και ότι η σύμβαση δεν κατατέμενεται για τον ίδιο σκοπό, εκτός εάν ο διαχωρισμός δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

Η διάταξη αυτή είναι κρίσιμη για την αξιολόγηση των καταγγελιών που περιλαμβάνονται στη μηνυτήρια αναφορά. Δεν αρκεί να αθροιστούν εκ των υστέρων όλες οι συμβάσεις ενός αναδόχου ή ενός ΚΑΕ. Πρέπει να διαπιστωθεί εάν οι συγκεκριμένες συμβάσεις αφορούσαν ενιαίο ή ομοιογενές αντικείμενο, εάν η ανάγκη ήταν γνωστή ή προβλέψιμη όταν ξεκίνησε η διαδικασία και εάν υπήρχαν αντικειμενικοί λόγοι για τον διαχωρισμό.

Αυτός είναι ο έλεγχος που μπορεί να αποσαφηνίσει εάν πρόκειται για ανεξάρτητες νόμιμες αναθέσεις ή για περιπτώσεις στις οποίες η επιλογή της διαδικασίας χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση.

Η συνολική εικόνα

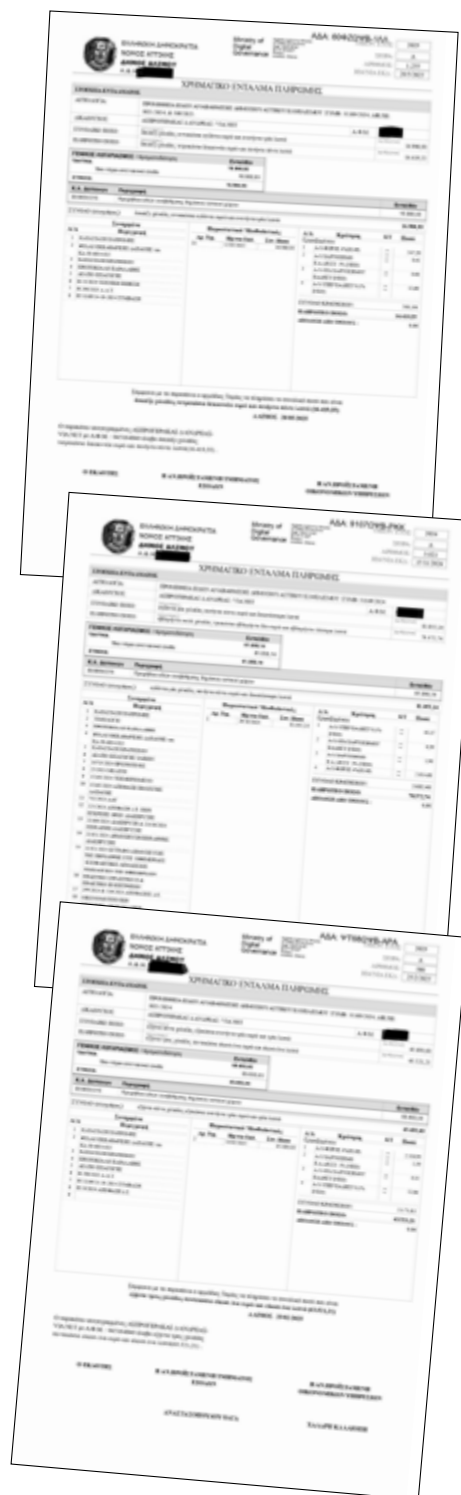
Η τριετία 2023-2025 προσθέτει σχεδόν 9,9 εκατ. ευρώ στην εξαετή καταγραφή των απευθείας αναθέσεων του Δήμου Αλίμου. Μαζί με την προηγούμενη τριετία, το συνολικό ποσό ανέρχεται σε 20,9 εκατ. ευρώ μέσα από 2.011 συμβάσεις.

Οι αριθμοί δίνουν την έκταση της δραστηριότητας. Οι επιμέρους συμβάσεις, όμως, είναι εκείνες που μπορούν να δείξουν πώς οργανώθηκαν οι ανάγκες, πώς επιλέχθηκαν οι ανάδοχοι και εάν σε κάθε περίπτωση εφαρμόστηκαν οι σωστές διαδικασίες.

Η μηνυτήρια αναφορά ζητά να διερευνηθούν συγκεκριμένες πράξεις και παραλείψεις. Οι καταγγελίες της δεν αποτελούν δικαστικά διαπιστωμένα γεγονότα και η αξιολόγησή τους προϋποθέτει έλεγχο των διοικητικών φακέλων, των αποφάσεων, των τεχνικών προδιαγραφών και των οικονομικών παραστατικών.

Το κρίσιμο ερώτημα, επομένως, δεν είναι εάν οι απευθείας αναθέσεις είναι νόμιμες ως διαδικασία. Είναι εάν χρησιμοποιήθηκαν σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του νόμου.

Σχεδόν 9,9 εκατ. ευρώ σε τρία χρόνια, περισσότερες από 1.100 συμβάσεις και ένας διαγωνισμός εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ με μία μόνο προσφορά συνθέτουν μια εικόνα που αξίζει να εξεταστεί σε βάθος. Η απάντηση βρίσκεται στους φακέλους: στο αντικείμενο κάθε σύμβασης, στις αποφάσεις που προηγήθηκαν και στις συνθήκες κάτω από τις οποίες δαπανήθηκαν τα χρήματα των δημοτών.

Πώς ο σύζυγος της Ελίκας Αθανασιάδου, η οποία είχε έντονη φιλανθρωπική δράση και έφυγε νεότατη από τη ζωή, κατόρθωσε να θάψει τα οστά της στο περίτεχνο ξυλόγλυπτο προσκυνητάρι δίπλα στο τέμπλο του ναού, κάτω από το στοργικό βλέμμα της Παναγίας - Τι αποκαλύπτει ο πρωτοπρεσβύτερος π. Ιωάννης Παπαγγελόπουλος

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΤΗΝ «Ρ»

Το αιώνιο μυστικό του ιερού ναού Αγίου Δημητρίου Παλαιού Ψυχικού

Γράφει ο
Κώστας Ζαφειρίου

Κάτω από το περίτεχνο ξυλόγλυπτο προσκυνητάρι της Παναγίας, στην καρδιά του Παλαιού Ψυχικού, ο εμβληματικός ιερός ναός του Αγίου Δημητρίου δεν αποτελεί απλώς ένα αρχιτεκτονικό κόσμημα, αλλά το αιώνιο μαυσωλείο μιας συγκλονιστικής ιστορίας αγάπης και απώλειας.

Όταν η νεαρή ΕλίκΑ Αθανασιάδου, γυναίκα με έντονη φιλανθρωπική δράση, έφυγε πρόωρα από τη ζωή, ο συντετριμμένος σύζυγός της, ο άνθρωπος που σήκωσε εξολοκλήρου το βάρος της ανέγερσης του σημερινού ναού, πέτυχε το αδιανόητο για τα σημερινά δεδομένα: με ειδική άδεια και σύμφωνα με μαρτυρίες, έθαψε υπέργεια την πολυαγαπημένη του σύζυγο εντός του ναού.

Σήμερα, αριστερά του τέμπλου, τα οστά της Ελίκας βρίσκονται ακόμη εκεί, ακριβώς κάτω από το βλέμμα της Θεοτόκου, μετατρέποντας τον ναό και σε ένα ζωντανό μνημείο ιστορίας.

«Ανέλαβαν εξολοκλήρου την ανέγερση του ναού μας»

Η «Ρ» βρέθηκε στο Παλαιό Ψυχικό στον εμβληματικό ναό του πολιούχου της πόλης που τιμάται στις 26 Οκτωβρίου και συνομίλησε με τον πρωτοπρεσβύτερο π. Ιωάννη Παπαγγελόπουλο, ο οποίος διακονεί τον ιερό ναό του Αγίου Δημητρίου από το 1978. Ο αιδεσιμολογιώτατος αναφέρθηκε στην ιστορία του ναού αλλά και στη συγκλονιστική ιστορία της Ελίκας Αθανασιάδου που αποτελεί ένα από τα πιο συγκινητικά και ιστορικά κεφάλαια του ναού και αποκαλύπτει σήμερα π «Ρ»:

«Πριν το 1929 εδώ υπήρχε μια πολύ μικρή εκκλησία που δεν μπορούσε να εξυπηρετήσει τις λατρευτικές ανάγκες των κατοίκων της περιοχής. Ο σημερινός ιερός ναός Αγίου Δημητρίου στο Παλαιό Ψυχικό αποτελεί ένα από τα πιο εμβληματικά αρχιτεκτονικά και θρησκευτικά μνημεία του Δήμου Φιλοθέης-Ψυχικού. Κτίστηκε μεταξύ 1929 και 1930 σε σχέδια και μελέτη του διακεκριμένου βυζαντινολόγου Αναστασίου Ορλάνδου, ενώ την επίβλεψη είχε ο μηχανικός Κυριακίδης.

Ο αρχιτεκτονικός του ρυθμός είναι εγγεγραμμένος

Ο ιερός ναός Αγίου Δημητρίου Παλαιού Ψυχικού που εορτάζει στις 26 Οκτωβρίου

Ο πρωτοπρεσβύτερος π. Ιωάννης Παπαγγελόπουλος διακονεί τον ναό από το 1978

σταυροειδής με τρούλο, προσαρμοσμένος περίτεχνα στο αισθητικό πνεύμα της εποχής του. Με το πέρασμα των χρόνων, ο ναός επεκτάθηκε για να καλύψει τις ανάγκες των πιστών. Το 1956 προστέθηκε το επιβλητικό κωδωνοστάσιο, το 1962 κατασκευάστηκαν δύο υπόστυλες στοές (έργο του Γ. Δημόπουλου), ενώ το 1986 ολοκληρώθηκε το παρεκκλήσιο».

Ο πρωτοπρεσβύτερος στη συνέχεια αναφέρει: «Ο Αθανασιάδης και η γυναίκα του ΕλίκΑ που ήταν από τους πρώτους οικιστές και μεγάλους ευεργέτες του Ψυχικού ανέλαβαν εξολοκλήρου την ανέγερση του ναού μας. Όταν πέθανε σε νεαρή ηλικία η ΕλίκΑ, γυναίκα τονίζω με πλούσια φιλανθρωπική δράση, ο σύζυγός της με ειδική άδεια την έθαψε στον περίβολο του παλαιού ναού, αλλά λέγεται ότι με την ανέγερση του νέου ναού τα οστά της πρέπει να βρίσκονται κάτω από την εικόνα της Παναγίας στο ξυλόγλυπτο προσκυνητάρι που βρίσκεται αριστερά στο εσωτερικό του ναού, δίπλα στο τέμπλο».

Φιλάνθρωποι και ευεργέτες

Ηλικιωμένη κάτοικος του Παλαιού Ψυχικού, που επιθυμεί την ανωνυμία, εξιστορεί στην «Ρ» όλα όσα έχει ακούσει για το ζεύγος Αθανασιάδη που όχι μόνο είχε αναπτύξει έντονη

φιλανθρωπική δράση στην περιοχή αλλά ανέλαβε εξολοκλήρου την ανέγερση του εμβληματικού ναού του Αγίου Δημητρίου: «Είχα ακούσει πριν χρόνια από ηλικιωμένες γυναίκες που ερχόντουσαν στην εκκλησία για κάποιον ζάπλουτο, κάποιον Αθανασιάδη. Αυτός λοιπόν κάποια στιγμή αγόρασε οικόπεδα στο Ψυχικό όπου τότε έμεναν 20-30 οικογένειες, εύπορες οι περισσότερες. Εδώ ο ίδιος έχτισε ένα αριστοκρατικό σπίτι, ένα πραγματικό παλάτι, το ωραιότερο στην περιοχή, ψηλό, με κάτι σαν πύργους στη στέγη. Έχει γκρεμιστεί εδώ και χρόνια και χτίστηκαν νέα σπίτια. Το σπίτι ήταν κοντά στη μικρή εκκλησίτσα του Αϊ-Δημήτρη Ψυχικού και μάλιστα ήταν σε οικόπεδο ιδιοκτησίας του».

Η ηλικιωμένη γυναίκα στη συνέχεια αναφέρεται στην ΕλίκΑ Αθανασιάδου: «Αυτός λοιπόν γνώρισε εδώ μια πανέμορφη κοπέλα, την ΕλίκΑ, την ερωτεύτηκε κεραυνοβόλα και παντρεύτηκαν. Ήταν πολύ ευτυχισμένο ζευγάρι. Δεν είχαν παιδιά, δεν πρόλαβαν να αποκτήσουν. Η ΕλίκΑ Αθανασιάδου ήταν ιδιαίτερα γνωστή για τις φιλανθρωπίες της αλλά και για τη μεγάλη της αγάπη για τα ζώα, καθώς στον κήπο του παλατιού τους έτρεφαν πολλά πουλιά και μικρά ζώα».

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Το ταξίδι σε γιατρούς στην Ελβετία για να θεραπεύσει ο Αθανασιάδης τη σύζυγό του, η βαλσάμωση της νεκρής και η ειδική άδεια που πήρε για να τοποθετήσει το φέρετρό της μέσα στον καινούργιο ναό αλλά πάνω από το έδαφος

ΤΟ ΑΙΩΝΙΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΣΤΟΝ ΝΑΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ

Η αρρώστια και ο θάνατος της Ελίκας και η μεγάλη απόφαση

Η ηλικιωμένη, συνεχίζοντας την εξιστόρησή της, αναφέρεται στην περιπέτεια με την υγεία της και πώς την έφερε από την Ελβετία βαλσαμωμένη ο σύζυγός της: «Δύο χρόνια μετά τον γάμο η Ελίκά αρρώστησε βαριά, λέγανε ότι έπαθε κάποια μόλυνση. Εδώ οι γιατροί δεν μπορούσαν να κάνουν κάτι. Έτσι ο σύζυγος αποφάσισε να την πάει στο εξωτερικό. Την πήγε στην Ελβετία στους καλύτερους γιατρούς. Δυστυχώς όμως και εκεί τίποτα. Σε λίγο καιρό η κοπέλα πέθανε. Ο πόνος του άνδρα αβάσταχτος, δεν μπορούσε να το πιστέψει, να το δεχτεί. Δεν ήθελε να σκέφτεται τον θάνατο της Ελίκας και ότι δεν θα την ξανάβλεπε. Αποφάσισε λοιπόν εκεί στα ξένα να τη βαλσαμώσει. Βαλσαμωμένη μέσα σε φέρετρο την έφερε στην Ελλάδα εδώ στο παλάτι του στο Ψυχικό. Το φέρετρο, λένε, το έβαλε σε έναν από τους πυργίσκους ψηλά και έμνε πολλές ώρες εκεί».

Η συμβουλή των ιερέων

Στη συνέχεια η συνομιλήτριά μας αναφέρεται στην προσπάθεια των ιερέων να πείσουν τον Αθανασιάδη να θάψει τη σύζυγό του και την απόφαση που πήρε στην πορεία ο ίδιος, αφού έλαβε ειδική άδεια από τις εκκλησιαστικές και ενδεχομένως και από τις κρατικές αρχές.

«Αν και τα σπίτια τότε ήταν λιγοστά, οι γείτονες δεν άργησαν να καταλάβουν τι γινόταν εκεί στην έπαυλη του Αθανασιάδη, το δράμα -γιατί δράμα ήταν- που παιζόταν. Το έμαθαν και οι ιερείς της μικρής εκκλησίας του Αϊ-Δημήτρη οι οποίοι πήγαν και τον βρήκαν. Του είπαν ότι πρέπει να τη θάψει τη γυναίκα του για να αναπαυθεί η ψυχούλα της και πως έτσι είναι το σωστό, έτσι λέει η Εκκλησία μας, ότι ο νεκρός δεν πρέπει να παραμένει άταφος. Ο Αθανασιάδης στην αρχή δεν δεχόταν, δεν ήθελε να θάψει στο χώμα την Ελίκά. Όμως οι ιερείς κατάφεραν να τον πείσουν».

«Ο Αθανασιάδης λένε ότι πήρε ίσως τότε από την Αρχιεπισκοπή ειδική άδεια για να θάψει την Ελίκά στον περίβολο της ιδιοκτησίας του που μέσα ήταν και το εκκλησάκι», λέει η ηλικιωμένη και σημειώνει παρακάτω: «Το είπε λοιπόν στους ιερείς και μάλιστα τους είπε ότι θα δώσει όλα τα χρήματα για να γίνει στο μέρος που ήταν ο μικρός ναός ένας καινούργιος, μεγάλος ναός του Αγίου Δημητρίου Ψυχικού. Όμως παρακάλεσε για το εξής: θα έπρεπε η

Ελίκά να μην μπει κάτω από το χώμα στον περίβολο αλλά σε χώρο μέσα στον καινούργιο ναό και πάνω από το έδαφος. Επίσης ζήτησε από την κοινότητα ένας δρόμος κοντά στην εκκλησία να έχει το όνομά της. Τελικά τα οστά της Ελίκας πρέπει να βρίσκονται στο ξυλόγλυπτο εικονοστάσι της Παναγίας κάτω από την εικόνα που βρίσκεται αριστερά μέσα στην εκκλησία».

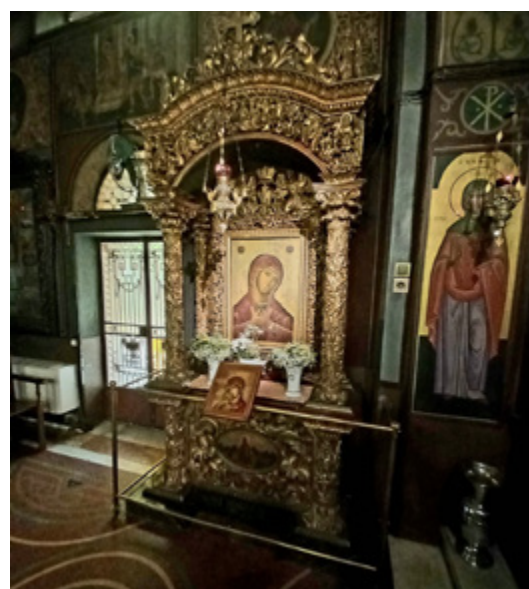
Το ξυλόγλυπτο προσκυντάρι και η κρύπτη

Το αρχιτεκτονικό μυστικό του ιερού ναού Αγίου Δημητρίου στο Παλαιό Ψυχικό παραμένει περίπου 100 χρόνια επιμελώς κρυμμένο από τα βλέμματα των πιστών αλλά και κληρικών, καθώς ο χώρος με τα οστά της μεγάλης ευεργέτιδας Ελίκας Αθανασιάδου δεν είναι ορατός από τον εξωτερικό περίβολο. Ο διακεκριμένος αρχιτέκτονας Αναστάσιος Ορλάνδος ενσωμάτωσε πλήρως το μνημείο στην πέτρινη δομή του κτιρίου, διατηρώντας ανέπαφη την ενιαία αισθητική του ναού.

Η σύνδεση με την ιστορική δωρήτρια γίνεται αποκλειστικά στο εσωτερικό, στο βόρειο τμήμα του ναού, κοντά στο τέμπλο. Εκεί, η εικόνα της Παναγίας -πιθανότατα διά χειρός του σπουδαίου Ζακυνθινού ζωγράφου Δημήτριου Πελεκάση που έχει αγιογραφήσει τμήμα του ναού- λειτουργεί ως ένα πνευματικό προσκυντάρι, καλύπτοντας κομψά το σημείο χωρίς να αλλοιώνει τον λατρευτικό χαρακτήρα του χώρου. Στη βάση της εικόνας υπάρχει η φράση «Αφιέρωμα Ελίκας Αθανασιάδου». Το δε ξυλόγλυπτο προσκυντάρι μπαρόκ φιλοτεχνήθηκε στην Κωνσταντινούπολη και αποτελεί πραγματικό κομφοτέκνημα υψηλής αισθητικής.

Νομοθεσία και ιεροί κανόνες

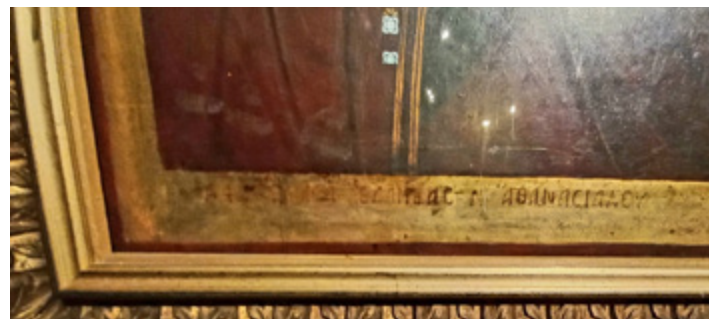
Σήμερα, η ταφή κοινών θνητών εντός ή στον περίβολο ιερών μονών ή ναού απαγορεύεται αυστηρά από τη σύγχρονη νομοθεσία και τους ιερούς κανόνες της Εκκλησίας. Δικαίωμα ταφής διατηρούν αποκλειστικά εν ενεργεία μητροπολίτες εντός του καθεδρικού ναού της επαρχίας τους και κτήτορες μοναστηριών στον περίβολο της μονής. Ο περιορισμός αυτός επιβάλλεται για λόγους δημόσιας υγείας, υγιεινής και ορθής ρυμοτομίας, καθώς η ταφή επιτρέπεται αποκλειστικά σε θεσμοθετημένα και περιφραγμένα κοιμητήρια.

Η εικόνα της Παναγίας στο περίτεχνο ξυλόγλυπτο προσκυντάρι όπου βρίσκεται το σημείο ταφής της Ελίκας Αθανασιάδου

Το κάτω τμήμα του προσκυντηριού

Στη βάση της εικόνας η φράση «Αφιέρωμα Ελίκας Αθανασιάδου»

Εσύ γιατί δεν βγαίνεις να τα σπάσεις;

Γράφει η

Μαρία Δεδούση

dedoussimaria@hotmail.com

Έχω βαρεθεί να μετράω σκωμμένα δάχτυλα. Όλα τα social έχουν μετατραπεί σε ένα δάσος από σκωμμένα δάχτυλα: ΕΣΥ, κοιμισμένε Έλληνα, γιατί δεν βγαίνεις να τα σπάσεις όπως κάνουν οι Γάλλοι, οι Αλβανοί και άλλοι; Επειδή είσαι ραγιάς, προσκυνημένος, κ.λπ.

Στην εποχή μας οι επαναστάσεις γίνονται συχνά δι' αντιπροσώπου: Όλοι ζητάνε από τους υπόλοιπους να τις ξεκινήσουν, όσο οι ίδιοι θα τις παρακολουθούν από το Facebook. Ζητούν εκ του ασφαλούς «και στα δικά μας», κάτω από φωτογραφίες του φλεγόμενου Δημαρχείου της Λιμόζ, άνθρωποι που αν τους πειράξεις και το φανάρι από το αυτοκίνητό τους, θα φωνάξουν τα MAT, τις ΟΠΚΕ και τον στρατό για να αποκαταστήσει την τάξη.

Στην Ελλάδα του μικρομεσαίου καταστηματαρχή, όμως, είναι τρομακτικό να βλέπεις τέτοιους να χαίρονται που καίγονται μαγαζιά. Θεωρούν, πιθανώς, ότι σε ενδεχόμενο πανικό οι ταραξίες θα ρωτήσουν πρώτα, «Συγγνώμη, πόσο τζίρο κάνετε;», και αν η απάντηση είναι η σωστή, θα τους αφήσουν ήσυχους. Δεν καταλαβαίνουν ότι πάντα ο μικρομεσαίος την πληρώνει όταν καίγεται το μαγαζί του, η Louis Vuitton στις παλιές της τις τσάντες.

Είναι, επίσης, τρομακτικό να ξεχνάμε. Το 2015, ας πούμε. Τότε που ο «κοιμισμένος» Έλληνας έκανε τη μοναδική πραγματική υπέρβαση και διακινδύνευσε τα πάντα προκειμένου να αλλάξει κάτι. Με απόλυτα δημοκρατικό τρόπο. Καλά να σε πει ένας τυχαίος «προσκυνημένος». Αυτοί που διέψευσαν τότε τις προσδοκίες σου, όμως, δεν δικαιούνται.

Η ερώτηση που θα έπρεπε να κάνουν όλοι, κι όμως δεν κάνει κανείς, είναι μία: Cui bono? Ποιος ωφελείται; Υπέρ ποίου γίνονται οι ταραχές στη Γαλλία; Υπέρ των αδικημένων, θα απαντήσει κάποιος. Σωστό. Οι οποίοι θέλουν να φύγει ο Μακρόν, ο οποίος θα φύγει έτσι κι αλλιώς. Και ποιος θα έρθει; Η Μαρίν Λεπέν, για να διορθώσει τις αδικίες και κυρίως για να σκύψει πάνω από τους αδικημένους, μετανάστες, φτωχούς, κ.λπ. Γελάμε σ' αυτό το σημείο. Η δε Λεπέν τρίβει τα χέρια της.

Η κοινωνική δυσaráσκεια που τροφοδοτεί τις κινητοποιήσεις και ποιος μπορεί να αξιοποιήσει πολιτικά αυτή τη δυσaráσκεια είναι δύο απολύτως διακριτά πράγματα. Η πρώτη υπάρχει. Οι δεύτεροι караδοκούν. Ο μόνος τρόπος να τους αποδυναμώσεις είναι να εκτονώσεις αποτελεσματικά τη δυσaráσκεια αυτή.

Υπάρχουν διδάγματα από τη Γαλλία και είναι πολύ σημαντικά. Το ένα είναι ότι οι «επαναστάσεις» πρέπει να έχουν κάποιο πολιτικό στόχο. Να πέσει ο Μακρόν και να έρθει η Λεπέν δεν είναι στόχος, είναι Τιτανικός.

Το άλλο είναι ότι οι κεντρώες κυβερνήσεις τα έχουν κάνει σαλάτα και πρέπει να το πάρουν, επειγόντως, αλλιώς. Ως κεντρώες που είναι, να κοιτάξουν τις κοινωνίες που διοικούν με προοπτική 360 μοιρών. Να εξομαλύνουν τις κοινωνικές διαφορές. Το «δώσ' τους ένα επίδομα και άσ' τους», δεν πιάνει πλέον. Ή κι αν πιάνει, αποδεικνύεται βραχυπρόθεσμη και εύθραυστη τακτική.

Αυτές οι ταραχές δεν είναι το τέλος του κόσμου, αλλά είναι σήμα κινδύνου. Εάν δεν αντιμετωπιστεί η γενεσιουργός αιτία τους, θα την πληρώσουν άπαντες: και οι εξεγερμένοι και εκείνοι που θα μπορούσαν να διορθώσουν την κατάσταση αλλά δεν το έκαναν.

Το «13άρι» για φθηνότερα τιμολόγια ρεύματος και αερίου

Γράφει ο
Λουκάς Γεωργιάδης

Η νέα σημαντική αύξηση της τιμής του ρεύματος και του φυσικού αερίου αναγκάζει τα νοικοκυριά ναβάλουν «αναχώματα» στη συνεχή μείωση της αγοραστικής δύναμής τους, πραγματοποιώντας δεκατρία συγκεκριμένα βήματα μέχρι να καταλήξουν στα πιο φθηνά τιμολόγια ενέργειας.

Η επιλογή παρόχου για ηλεκτρικό ρεύμα και φυσικό αέριο δεν είναι μια απλή τυπική διαδικασία, καθώς έχει ρήτρες και παγίδες. Αναλυτικά, οι καταναλωτές πρέπει να έχουν υπόψιν τους τα εξής 13 SOS σημεία:

1. Το χρώμα του τιμολογίου.

Τα μπλε ή σταθερά τιμολόγια «κλειδώνουν» την τιμή για 6-12 μήνες, προσφέροντας σιγουριά, αλλά αν οι τιμές στην αγορά πέσουν, τότε γίνεται συγκριτικά πιο ακριβό. Τα πράσινα ή κυμαινόμενα τιμολόγια με προαναγγελία ανακοινώνονται την 1η μέρα κάθε μήνα και επιτρέπουν στον καταναλωτή να γνωρίζει εκ των προτέρων τι θα πληρώσει. Τα κίτρινα τιμολόγια με κυμαινόμενη τιμολόγηση ανακοινώνονται στο τέλος κάθε μήνα και συνδέονται με τη χονδρική τιμή στη χρηματιστηριακή αγορά, κάτι που σημαίνει ότι σε περίοδο πτώσης είναι φθηνότερα, αλλά σε περιόδους κρίσης εγκυμονούν κινδύνους. Τα πορτοκαλί ή δυναμικά τιμολόγια αφορούν όσους διαθέτουν «έξυπνο» μετρητή και οι χρεώσεις αλλάζουν ανά ώρα.

2. Η παγίδα του υψηλού παγίου. Πολλοί καταναλωτές εστιάζουν αποκλειστικά στην τιμή της κιλοβατώρας, ωστόσο ένα υψηλό μηνιαίο πάγιο (π.χ. 5-8 ευρώ) για τα οικιακά ή ακόμη υψηλότερο για τα επαγγελματικά μπορεί να εξανεμίσει το όφελος μιας χαμηλής ονομαστικής τιμής, ειδικά σε όσους έχουν μικρή ή μέση κατανάλωση.

3. Η έκπτωση συνέπειας. Οι διαφημίσεις προβάλλουν τιμές με έκπτωση 20% ή 30%, αλλά ο καταναλωτής πρέπει να ελέγξει την αρχική τιμή, καθώς αν για οποιονδήποτε λόγο καθυστερήσει να πληρώσει έναν λογαριασμό έστω και μία ημέρα, θα χρεωθεί την αρχική, πολύ υψηλότερη τιμή.

4. Το ιστορικό κατανάλωσης. Ο καταναλωτής πρέπει να έχει πλήρη εικόνα των λογαριασμών του τελευταί-

Τα κριτήρια επιλογής παρόχου, τα «ψιλά» γράμματα, οι παγίδες και τα συνδυαστικά πακέτα

ου έτους, καθώς η καλύτερη προσφορά εξαρτάται από το μέγεθος της κατανάλωσης. Π.χ. για κατανάλωση έως 300 κιλοβατώρες μηνιαίως πρέπει να βρει προγράμματα με χαμηλό πάγιο, ακόμη κι αν η κιλοβατώρα είναι ελαφρώς ακριβότερη, ενώ για μεσαία κατανάλωση (300-600 κιλοβατώρες) απαιτείται ισορροπία ανάμεσα σε πάγιο και τιμή κιλοβατώρας. Όσο για την υψηλή κατανάλωση, δηλαδή άνω των 600 κιλοβατώρας, ο καταναλωτής πρέπει να εστιάσει αποκλειστικά στη χαμηλότερη τιμή, ενώ το υψηλό πάγιο αποσβένεται γρήγορα.

5. Ρήτρες πρόωρης αποχώρησης. Στα σταθερά τιμολόγια, η αλλαγή παρόχου πριν τη λήξη του συμβολαίου οδηγεί σε καταβολή «πέναλτι» πρόωρης αποχώρησης, ενώ στα πράσινα και κίτρινα η αποχώρηση είναι ανά πάσα στιγμή ελεύθερη και χωρίς «πέναλτι».

6. Διάρκεια προσφοράς. Ο καταναλωτής πρέπει να διαβάζει πάντα τη διάρκεια ισχύος της προνομιακής τιμολόγησης και να μην «κολλάει» στο δέλεαρ των 3 ή 6 πρώτων μηνών ενός 12μηνου ή 24μηνου συμβολαίου.

7. Ρυθμιζόμενες χρεώσεις. Είναι ίδιες για όλες τις εταιρείες, καθώς καθορίζονται από το κράτος, ενώ αν κάποιος πωλητής υπόσχεται μείωσή τους, απλά... κοροϊδεύει!

8. Το νυχτερινό τιμολόγιο. Ο καταναλωτής πρέπει να βεβαιωθεί ότι ο νέος πάροχος προσφέρει χαμηλότερη χρέωση για τις ώρες αυτές και ότι δεν εφαρμόζει ενιαία χρέωση ημέρας-νύχτας.

9. Ψηφιακές εκπτώσεις και ηλεκτρονικός λογαριασμός (e-bill). Αρκετές εταιρείες προσφέρουν επιπλέον εκπτώσεις ή σταθερά bonus με την ενεργοποίηση πά-

γιας εντολής για την εξόφληση του ποσού μέσω κάρτας ή τραπεζικού λογαριασμού, με ταυτόχρονη επιλογή για λήψη του με ηλεκτρονικό τρόπο και όχι με έντυπο.

10. Η εγγύηση. Κατά την αλλαγή παρόχου ζητείται ένα ποσό ως εγγύηση και ο καταναλωτής πρέπει να ελέγξει αν αυτή η εγγύηση επιστρέφεται άμεσα με την ενεργοποίηση της πάγιας εντολής.

11. Εξυπηρέτηση πελατών και αξιοπιστία. Η χαμηλότερη τιμή χάνει την αξία της, αν σε περίπτωση βλάβης ή λανθασμένης χρέωσης η τηλεφωνική εξυπηρέτηση του παρόχου είναι ανύπαρκτη. Για τον λόγο αυτόν καλό είναι να γίνεται αναζήτηση κριτικών και αξιολογήσεων για την ποιότητα του service πελατών.

12. Η σύγκριση μέσω της πλατφόρμας της ΡΑΑ-ΕΥ. Στο σύστημα σύγκρισης τιμών της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ) ο καταναλωτής μπορεί να δει την κατάταξη προγραμμάτων σε πραγματικό χρόνο.

13. Συνδυαστικά πακέτα για ηλεκτρικό ρεύμα και φυσικό αέριο. Οι εταιρείες προσφέρουν επιπλέον εκπτώσεις 5-10% στο ρεύμα ή στο αέριο, αν ο καταναλωτής μεταφέρει και τις δύο παροχές σε αυτές. Το μεγάλο πλεονέκτημα για το νοικοκυριό ή την επιχείρηση είναι η συκέντρωση των λογαριασμών και η επικοινωνία με έναν και μοναδικό πάροχο.

Από την άλλη πλευρά, ο συνδυασμός δεν είναι πάντα η πιο οικονομική λύση. Για παράδειγμα, μία εταιρεία μπορεί να έχει το φθηνότερο ρεύμα της αγοράς, αλλά το φυσικό αέριο να είναι ακριβότερο και το αντίστροφο. Σε αυτή την περίπτωση, η συνδυαστική έκπτωση ενδέχεται να μην καλύπτει τη χασούρα από το ακριβό δεύτερο προϊόν, οπότε ο καταναλωτής οφείλει να εξετάσει το συνολικό ετήσιο κόστος ξεχωριστά, πριν αποφασίσει τη συγχώνευση.

Απλήρωτα τιμολόγια: Ο αόρατος λογαριασμός των επιχειρήσεων

Γράφει
ο Κωνσταντίνος Δαυλός

Κάθε εβδομάδα μία μέση ελληνική επιχείρηση ξοδεύει 8,64 ώρες σε υπενθυμίσεις, τηλεφώνια και email για να πληρωθεί ένα τιμολόγιο που έχει ήδη εκδώσει. Σε έναν χρόνο αυτό σημαίνει περίπου 450 ώρες, δηλαδή πάνω από δύομισι μήνες εργασίας, που δεν πάνε σε πωλήσεις ή παραγωγή, αλλά στη διεκδίκηση χρημάτων που έχουν ήδη κερδηθεί. Κι όμως, το κόστος αυτό δεν καταγράφεται πουθενά. Δεν εμφανίζεται ως ξεχωριστή γραμμή στον ισολογισμό (πώς θα μπορούσε άλλωστε;), είναι όμως πραγματικό και καταγράφεται στην έκθεση πληρωμών της Intrum για το 2026.

Πόσα χρήματα είναι

Ένας απλός υπολογισμός δίνει την τάξη μεγέθους. Αν η ώρα εργασίας ενός υπαλλήλου κοστίζει στην επιχείρηση 15 ευρώ, οι 8,64 ώρες την εβδομάδα αντιστοιχούν σε περίπου 6.700 ευρώ τον χρόνο, μόνο σε μισθολογικό χρόνο. Για μία μικρή επιχείρηση το ποσό κάθε άλλο παρά αμελητέο είναι. Πάνω σε αυτό το κόστος πρέπει να υπολογιστεί και το κόστος του χρήματος. Μία επιχείρηση που περιμένει δύο μήνες επιπλέον για ένα τιμολόγιο των 100.000 ευρώ και καλύπτει το κενό με δάνειο επιτοκίου 5%, πληρώνει περίπου 800 ευρώ σε τόκους. Στην πράξη, χρηματοδοτεί τον πελάτη της, χωρίς να το έχει επιλέξει.

Η εικόνα της αγοράς

Το φαινόμενο αυτό είναι γενικευμένο. Σύμφωνα με το Βαρόμετρο Πρακτικών Πληρωμών της Atradius (ολανδικός γίγαντας στην ασφάλεια πιστώσεων) για το 2026, μόλις το 23% των επιχειρήσεων δεν είχε καμία καθυστερημένη πληρωμή μέσα στη χρονιά. Απ' την άλλη, δύο στις δέκα επιχειρήσεις (το 19%) καθυστέρησαν από το 61% έως το 100% των τιμολογίων τους.

Οι συνέπειες περνούν κατευθείαν στη λειτουργία της επιχείρησης. Οι μισές εταιρείες δηλώνουν ότι ο

κίνδυνος μη πληρωμής στενεύει τα διαθέσιμα για την καθημερινή λειτουργία. Μία στις τέσσερις περιορίζει τις επενδύσεις της, ενώ το 16% καθυστερεί με τη σειρά του τις πληρωμές προς τους δικούς του προμηθευτές. Έτσι, το πρόβλημα μεταφέρεται πιο κάτω στην αλυσίδα από κρίκο σε κρίκο.

Το Δημόσιο ως κακοπληρωτής

Σημαντικό μέρος του προβλήματος προέρχεται κι από το ίδιο το κράτος, παρά τις προσπάθειες βελτίωσης των τελευταίων ετών. Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Δημοσίου προς ιδιώτες ξεπέρασαν τα 3,1 δισ. ευρώ στο τέλος του πρώτου τριμήνου του 2026, αυξημένες κατά 526 εκατ. ευρώ από τον Δεκέμβριο. Μόνο τα δημόσια νοσοκομεία χρωστούν 1,59 δισ. ευρώ. Για τους προμηθευτές τους, κάθε μήνας καθυστέρησης είναι ένας ακόμη μήνας άτοκης πίστωσης προς το Δημόσιο.

Φταίνει τα εργαλεία;

Οι πάροχοι χρηματοοικονομικών υπηρεσιών δίνουν έμφαση στον «κατακερματισμό» που παρουσιάζει η αγορά χρήματος. Πολλές τράπεζες, πολλές πλατφόρμες, χειροκίνητες συμφωνίες λογαριασμών. Το πρόβλημα εμφανίζεται με τη μορφή ψηφιακού κενού που καταγράφουν οι ελληνικές επιχειρήσεις. Είναι ένα μετρήσιμο πρόβλημα, καθώς μόλις το 24,3% χρησιμοποίησε επί πληρωμή υπηρεσίες cloud το 2025, ένα-

ντι 52,7% στην ΕΕ, σύμφωνα με τη Eurostat. Τα δεδομένα όμως δείχνουν ότι η κύρια αιτία βρίσκεται αλλού. Κατά την Atradius, το 66% των καθυστερήσεων οφείλεται σε έλλειψη ρευστότητας των πελατών, το 26% σε καθυστερήσεις τραπεζικών συναλλαγών και μόλις το 12% σε προβλήματα ηλεκτρονικής τιμολόγησης ή πλατφορμών πληρωμών. Τα καλύτερα εργαλεία, λοιπόν, βοηθούν, αλλά δεν... πληρώνουν τα τιμολόγια.

Τι μπορεί να κάνει μία επιχείρηση

- Να γνωρίζει τα δικαιώματά της. Ο νόμος 4152/2013 προβλέπει αυτόματο τόκο υπερημερίας στις εμπορικές συναλλαγές, με επιτόκιο αναφοράς της ΕΚΤ προσαυξημένο κατά οκτώ μονάδες και ελάχιστη αποζημίωση 40 ευρώ για έξοδα είσπραξης.
- Να ελέγχει τον πελάτη πριν δώσει πίστωση και να ορίζει γραπτώς σαφείς όρους πληρωμής.
- Να αυτοματοποιεί τις υπενθυμίσεις και τη συμφωνία λογαριασμών. Η ηλεκτρονική τιμολόγηση και η σύνδεση τράπεζας με λογιστικό πρόγραμμα μειώνουν τις ώρες που χάνονται.
- Να εξετάζει ασφάλιση πιστώσεων ή factoring για μεγάλους ή αβέβαιους πελάτες.

Και μπορεί τα παραπάνω να φαίνονται για κάποιους αδύνατα για την ελληνική πραγματικότητα, θα πρέπει όμως να έχουν στο μυαλό τους ότι η καθυστερημένη πληρωμή δεν είναι μια λογιστική λεπτομέρεια. Είναι δάνειο που η επιχείρηση δίνει χωρίς να το θέλει και το πληρώνει σε χρόνο, τόκους και χαμένες ευκαιρίες.

**Πόσο κοστίζει
στις ελληνικές
επιχειρήσεις η κακή
διαχείριση
των πληρωμών
και τι μπορούν
να κάνουν**

ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

25
POLITICAL

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΣΤΗΝ «Ρ»

«Επιταχύνουμε τις διαδικασίες για τη Μεγάλη Παράκαμψη της Αττικής»

Γράφει η
Ρεγγίνα Σαβούρδου

Σε τροχιά ωρίμανσης εισέρχεται ένας από τους πλέον κομβικούς, αλλά και απαιτητικούς οδικούς άξονες της χώρας, η «Μεγάλη Παράκαμψη της Αττικής». Πρόκειται για τον άξονα «Ελευσίνα-Οινόφυτα», ένα έργο που φιλοδοξεί να επανακαθορίσει τις εμπορευματικές μεταφορές στη Νότια Ελλάδα και να προσφέρει ουσιαστική διέξοδο στο χρόνιο κυκλοφοριακό έμφραγμα του Λεκανοπεδίου.

Καταλυτική η σπουδαιότητα του έργου

Η Αττική βρίσκεται αντιμέτωπη με μια καθημερινή κυκλοφοριακή ασφυξία που ξεπερνά τα όρια της απλής ταλαιπωρίας των οδηγών, εξελισσόμενη σε σοβαρή τροχοπέδη για την οικονομική δραστηριότητα. Ο άξονας του Κηφισού λειτουργεί σήμερα οριακά, σηκώνοντας το μεγαλύτερο βάρος τόσο της αστικής όσο και της διαπεριφερειακής εμπορευματικής κυκλοφορίας. Η κατασκευή ενός νέου, σύγχρονου οδικού διαδρόμου, συνδέοντας απευθείας τα μεγάλα βιομηχανικά και logistics hub, δεν αποτελεί πολυτέλεια, αλλά επιτακτική εθνική ανάγκη.

Περιγράφοντας το συνολικό πλαίσιο, τους στόχους και την αναγκαιότητα των παρεμβάσεων, ο υπουργός Υποδομών Χρήστος Δήμας επισημαίνει αποκλειστικά στην «Ρ»: «Το κυκλοφοριακό πρόβλημα της Αττικής είναι ένα σύνθετο ζήτημα που αφορά πολλά υπουργεία και επηρεάζει καθημερινά τη ζωή εκατοντάδων χιλιάδων πολιτών, αλλά και τη λειτουργία της οικονομίας. Η αντιμετώπισή του απαιτεί παρεμβάσεις σε πολλά επίπεδα, τόσο για τη βελτίωση των καθημερινών μετακινήσεων όσο και για την αποσυμφόρηση των βασικών οδικών αξόνων. Σε αυτή την κατεύθυνση προχωρούμε στην αναβάθμιση των αστικών συγκοινωνιών και σε στοχευμένες παρεμβάσεις, όπως αυτές στον κόμβο της Μεταμόρφωσης και στον τριπλό κόμβο του Σκαμαγκαλά».

Το προφίλ της «Μεγάλης Παράκαμψης»

Το κόστος της «Μεγάλης Παράκαμψης της Αττικής» (Ελευσίνα-Οινόφυτα) εκτιμάται κοντά στο 1 δισ. ευρώ. Με δεδομένο ότι μετά την ολοκλήρωση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης τα διαθέσιμα περιθώρια για τη χρηματοδότηση νέων μεγάλων υποδομών από αμιγώς δημόσιους ή κοινοτικούς πόρους περιορίζονται, το υπουργείο Υποδομών βρίσκεται σε προχωρημένες επαφές με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στο τραπέζι των συζητήσεων με την Κομισιόν εξετάζεται

ένα ειδικό χρηματοδοτικό σχήμα, το οποίο περιλαμβάνει το ενδεχόμενο επέκτασης υφιστάμενης σύμβασης παραχώρησης, ώστε να διασφαλιστούν τα απαραίτητα κεφάλαια χωρίς να επιβαρυνθούν τα δημοσιονομικά της χώρας, όπως συνέβη και με το «Πάτρα-Πύργος».

Αναφερόμενος στα τεχνικά στοιχεία και τη χωροθέτηση της νέας αρτηρίας, ο κ. Δήμας υπογραμμίζει: «Εργαζόμαστε για την ωρίμανση ενός ακόμη μεγάλου οδικού έργου, της «Μεγάλης Παράκαμψης της Αττικής». Πρόκειται για ένα έργο μήκους περίπου 40 χιλιομέτρων, που θα συνδέει την Αττική Οδό, στην περιοχή του Ρουπακίου, με την Εθνική Οδό Αθηνών-Θεσσαλονίκης, στο ύψος των Οινόφυτων.

Με τη νέα σύνδεση η βιομηχανική περιοχή των Οινόφυτων θα αποκτήσει άμεση πρόσβαση στις βιομηχανικές και εμπορευματικές ζώνες του Ασπροπύργου και της Ελευσίνας, στο Θριάσιο Εμπορευματικό Κέντρο και στο εμπορευματικό λιμάνι του Πειραιά, χωρίς να χρειάζεται η διέλευση από τον Κηφισό. Με τον τρόπο αυτόν δημιουργείται ένας σύγχρονος και λειτουργικός διάδρομος για τις εμπορευματικές μεταφορές από τη Βόρεια Ελλάδα προς τη Δυτική Αττική και τον Πειραιά και αντίστροφα».

Ο οδικός άξονας «Ελευσίνα-Οινόφυτα» είναι ένα έργο που φιλοδοξεί να επανακαθορίσει τις εμπορευματικές μεταφορές στη Νότια Ελλάδα και να προσφέρει ουσιαστική διέξοδο στο χρόνιο κυκλοφοριακό έμφραγμα του Λεκανοπεδίου

Οικονομία, logistics και περιβάλλον

Η απομάκρυνση των βαρέων οχημάτων από τον αστικό ιστό της πρωτεύουσας αναμένεται να επιφέρει αλυσιδωτές θετικές επιπτώσεις. Πέραν της οδικής ασφάλειας και της μείωσης των χρόνων μετακίνησης για τους πολίτες, δημιουργούνται οικονομικές κλίμακες για τις εμπορευματικές μεταφορές, ενώ ταυτόχρονα επιτυγχάνεται σημαντική μείωση των εκπομπών ρύπων.

Εξηγώντας τα οφέλη του έργου, ο υπουργός αναφέρει: «Το έργο αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στην αποσυμφόρηση του Κηφισού, μειώνοντας τους χρόνους μετακίνησης και την περιβαλλοντική επιβάρυνση. Ταυτόχρονα θα διευκολύνει τις εμπορευματικές μεταφορές και θα βελτιώσει τη σύνδεση των μεγάλων παραγωγικών και εμπορευματικών κέντρων της Αττικής και της Στερεάς Ελλάδας».

Στόχος η ταχεία υλοποίηση

Η ωρίμανση των μελετών και η οριστικοποίηση του χρηματοδοτικού μοντέλου αποτελούν πλέον το μεγάλο στοίχημα για το υπουργείο Υποδομών, προκειμένου το έργο των 40 χιλιομέτρων να περάσει από τη φάση του σχεδιασμού στις εργασίες στο πεδίο. Κλείνοντας τις δηλώσεις του στην «Ρ», ο Χρήστος Δήμας δίνει το στίγμα των επόμενων βημάτων: «Στόχος μας είναι να επιταχύνουμε τις απαραίτητες διαδικασίες, ώστε το έργο να περάσει το συντομότερο δυνατόν στο στάδιο της υλοποίησης, με τον πλέον αποτελεσματικό και συμφέροντα για το Δημόσιο τρόπο».

ΕΝΕΡΓΕΙΑ: ΕΝΩ Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΦΥΡΙΖΕΙ ΑΔΙΑΦΟΡΑ

Νέο πακέτο μέτρων εξετάζει η Ελλάδα

Γράφει ο
Γιώργος Φιντικάκης

Τη δύσκολη εξίσωση της συνέχισης των επιδοτήσεων καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα και κυρίως την επέκτασή τους στα τιμολόγια ρεύματος, ακόμη και στο σενάριο που δεν θα πάρει το πράσινο φως της δημοσιονομικής ευελιξίας, καλείται να επιλύσει η κυβέρνηση.

Σε μια συγκυρία όπου η Ευρώπη δεν δείχνει να υπερβαίνει τις δογματικές της εμμονές και οι 27 βρίσκονται αρκετά μακριά από μια συμφωνία για ευελιξία στους δημοσιονομικούς κανόνες, παρότι το φυσικό αέριο φλερτάρει μόνιμα με τα 90 ευρώ και τα ενεργειακά χρηματιστήρια βρίσκονται όλο και πιο συχνά στο «κόκκινο», η κυβέρνηση καλείται να επιλύσει μια εξαιρετικά απαιτητική άσκηση ενόψει της επόμενης Συνόδου Κορυφής στις 26 Νοεμβρίου.

Σε αυτό το κάδρο και ενώ είναι προφανές ότι ο χειμώνας δεν βγαίνει χωρίς νέα στοχευμένα μέτρα, η κυβέρνηση αναζητά το «έξυπνο» εκείνο μείγμα πολιτικών που θα της επιτρέψει έναν νέο γύρο επιδοτήσεων σε βάθος χρόνου, δηλαδή στο κακό σενάριο που η ενεργειακή «πολυκρίση» παραταθεί βαθιά μέσα στο 2027, ακόμη και αν οι 27 συνεχίσουν να γυρίζουν την πλάτη στο αίτημα της Ελλάδας καθώς και άλλων χωρών για ένα πιο ευέλικτο ταβάνι δαπανών.

Τι σκέφτεται η κυβέρνηση

Στο ερώτημα τι θα μπορούσε να είναι αυτό το μείγμα μέτρων, η απάντηση είναι ότι η Αθήνα επενδύει στη δυνατότητα αλλαγής χρήσης της εθνικής ρήτρας διαφυγής ύψους 1 δισ. ευρώ.

Και αντί τα χρήματα να διατεθούν σε ενισχύσεις για αντλίες θερμότητας, ηλιακούς θερμοσίφωνες και φωτοβολταϊκά στη στέγη, να δοθούν απευθείας ως επιδοτήσεις στην αντλία ή στα τιμολόγια ρεύματος για τη συγκράτηση του ενεργειακού κόστους σε νοικοκυριά, επιχειρήσεις και για να πάρει ανάσα η ίδια η οικονομία.

Αλλά, φυσικά, τα περιθώρια για τη συγκεκριμένη άσκηση είναι πεπερασμένα, στο σενάριο που η Κομισιόν συνεχίσει να αρνείται τη λύση μιας προσωρινής αύξησης στο ταβάνι των δημοσιονομικών δαπανών, όπως δείχνει και η δήλωση Μητσοτάκη την Παρασκευή.

«Δεν περιμένω ότι θα βγουν λαοί από το καπέλο ή ότι υπάρχουν μαγικές λύσεις ευρωπαϊκές για να μειώσουμε οριζόντια φόρους», είπε ο πρωθυπουργός, αποστροφή που αποτυπώνει και την έκταση της πρόκλησης. «Αυτό που ζη-

τάμε και το ακούει η Κομισιόν είναι ευελιξία για στοχευμένα και προσωρινά μέτρα. Αυτό το ακούει θετικά η Κομισιόν. Αναμένουμε τις προτάσεις», προσέθεσε.

Τα καμπανάκια από το ρεύμα

Στην πραγματικότητα η κυβερνητική ανησυχία δεν εστιάζεται πλέον μόνο στα καύσιμα, αλλά επεκτείνεται και στην ηλεκτρική ενέργεια, όπου η τιμή χονδρικής έχει αυξηθεί 54% στο τελευταίο τετράμηνο και επιπλέον 8% από τις αρχές του μήνα, με όλες τις ενδείξεις να παραπέμπουν σε έναν Νοέμβριο με νέα άνοδο στα πράσινα τιμολόγια.

Η εβδομάδα κάνει πρεμιέρα με μέση τιμή σήμερα τα 232 ευρώ/Μεγαβατώρα και βραδινή αιχμή στα 380 ευρώ, μία από τις υψηλότερες που έχουν καταγραφεί ποτέ στην ελληνική αγορά χονδρικής και η οποία είναι απόρροια του γεγονότος ότι το φυσικό αέριο φλερτάρει με τα 90 ευρώ και ότι τα πάντα συγκλίνουν στο γεγονός ότι η ενεργειακή κρίση οξύνεται. Τέτοιες τιμές, όπως τα 232 ευρώ, είχαμε να δούμε στην Ελλάδα από τον Ιανουάριο του 2023.

Η δε μέση τιμή μήνα στη χονδρική κινείται στα 169 ευρώ/MWh, δείγμα ότι ο Νοέμβρης θα κλείσει επίσης με αύξηση, όπως και οι τρεις προηγούμενοι (Σεπτέμβρης, Αύγουστος και Ιούλιος).

Κοιτάζοντας σωρευτικά τα νούμερα, η τιμή χονδρικής έχει αυξηθεί μέσα στους τελευταίους τρεις μήνες κατά 54%, δηλαδή από τα 109,95 ευρώ/MWh τον Ιούλιο στα 169 ευρώ/MWh σήμερα και είμαστε ακόμη στα μισά του Οκτώβρη, δηλαδή δεν έχουμε μπει στην περίοδο όπου κορυφώνεται η ζήτηση, άρα και οι τιμές.

Ο κίνδυνος τα επίπεδα αυτά να μας συνοδεύουν όχι μό-

νο μέχρι τα τέλη του έτους, αλλά και για σημαντικό μέρος του 2027, μεταφράζεται σε επιδοτήσεις πολλών δεκάδων εκατομμυρίων στο ρεύμα, ποσά τα οποία δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι μπορεί να αντέξει δημοσιονομικά ο προϋπολογισμός, ειδικά όταν θα πρέπει ταυτόχρονα να ρίχνει χρήματα και στον τομέα των καυσίμων.

Τάσεις αυτονομίας

Το πρόβλημα δεν είναι ελληνικό, αφορά πολλές άλλες χώρες, οι οποίες μπροστά στη χαλαρότητα που επιδεικνύει η ευρωπαϊκή ηγεσία κινούνται πλέον όλο και περισσότερο κατά το δοκούν, με τις τάσεις αυτονομίας να πολλαπλασιάζονται. Το δείχνει η κίνηση της κυβέρνησης Μελόνι, η οποία ανακοίνωσε την Παρασκευή ότι πήρε το πράσινο φως από την Κομισιόν για να επιδοτεί από μια τιμή και πάνω το φυσικό αέριο που αγοράζουν οι Ιταλοί ηλεκτροπαραγωγοί, έτσι ώστε να συγκρατηθούν οι τιμές ρεύματος στη χονδρική. Σήμερα κινούνται στα 262 ευρώ/Μεγαβατώρα.

Αν και δεν έχουν γίνει γνωστές οι λεπτομέρειες, η Ρώμη συμφώνησε ότι κάθε φορά που η τιμή του φυσικού αερίου θα υπερβαίνει τα 59 ευρώ/Μεγαβατώρα, το ιταλικό κράτος θα καλύπτει για λογαριασμό των ηλεκτροπαραγωγών τη διαφορά μέχρι την τρέχουσα τιμή στην οποία αγοράζουν το συγκεκριμένο καύσιμο. Αν π.χ. το μέτρο εφαρμόζονταν σήμερα, όπου η τιμή του φυσικού αερίου διαμορφώνεται κοντά στα 88 ευρώ/Μεγαβατώρα, η Ιταλία θα επιδοτούσε τους ενεργειακούς ομίλους της χώρας με 29 ευρώ τη Μεγαβατώρα, προκειμένου να χαμηλώσουν τα κόστη τους, να υποχωρήσει η τιμή χονδρικής και κατ' επέκταση και τα τιμολόγια λιανικής που παρέχουν.

Συζητά για αλλαγή χρήσης του 1 δισ. της εθνικής ρήτρας διαφυγής, στο σενάριο που δεν εισακουστεί το αίτημα για δημοσιονομική ευελιξία

- Η ανησυχία για το ρεύμα και οι δημοσιονομικές αντοχές
- Επιδότηση στο κόστος του φυσικού αερίου ανακοίνωσε η Ιταλία

ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

27
POLITICAL

ΣΦΙΓΓΕΙ Ο ΕΠΟΠΤΙΚΟΣ ΚΛΟΙΟΣ ΤΗΣ ΕΚΤ

Στο μικροσκόπιο χορηγήσεις εταιρειών, νέα δάνεια και πιστωτικοί κίνδυνοι

Γράφει
ο Κώστας
Παπαγρηγόρης

Σφίγγει ο εποπτικός κλοιός της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας γύρω από τις ελληνικές τράπεζες, σε μια περίοδο κατά την οποία η ισχυρή πιστωτική επέκταση, η αύξηση των επιχειρηματικών χρηματοδοτήσεων και η προσπάθεια ενίσχυσης της κερδοφορίας δημιουργούν νέες απαιτήσεις στη διαχείριση των κινδύνων.

Η ΕΚΤ αλλάζει τη φιλοσοφία των επιτόπιων επιθεωρήσεων, με τους ελεγκτές της Φρανκφούρτης να επικεντρώνονται πλέον στα σημεία όπου εντοπίζουν μεγαλύτερες πιθανότητες εμφάνισης προβλημάτων, αντί να εξετάζουν με την ίδια ένταση το σύνολο των δραστηριοτήτων ενός πιστωτικού ιδρύματος. Για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες, Εθνική, Eurobank, Alpha Bank και Πειραιώς, η νέα προσέγγιση αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς η αύξηση των χορηγήσεων αποτελεί βασικό στοιχείο των επιχειρηματικών τους σχεδίων για την επόμενη τριετία.

Το μήνυμα της ευρωπαϊκής εποπτείας είναι ότι η ανάπτυξη των δανειακών χαρτοφυλακίων πρέπει να συνοδεύεται από αυστηρή αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών και αποτελεσματική παρακολούθηση των χρηματοδοτήσεων.

Πού θα επικεντρωθούν οι έλεγχοι στην Ελλάδα

Η νέα εποπτική μεθοδολογία δεν καθορίζει έναν ενιαίο κατάλογο ελέγχων για όλες τις ελληνικές τράπεζες. Ωστόσο, με βάση τη διάρθρωση των δραστηριοτήτων τους, συγκεκριμένες κατηγορίες κινδύνων αποκτούν ιδιαίτερη σημασία.

Πρώτο πεδίο είναι οι νέες επιχειρηματικές χορηγήσεις, οι οποίες έχουν εξελιχθεί σε βασικό μοχλό ανάπτυξης των τραπεζικών εργασιών. Οι επόπτες μπορούν να εξετάζουν κατά πόσο οι τράπεζες αξιολογούν σωστά τις ταμειακές ροές των επιχειρήσεων, την ικανότητα εξυπηρέτησης των δανείων και την επάρκεια των εξασφαλίσεων. Ιδιαίτερη προσοχή μπορεί να δοθεί σε μεγάλες χρηματοδοτήσεις, σε κλάδους με υψηλή συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου και σε δάνεια που συνδέονται με επενδυτικά έργα μεγάλης διάρκειας.

Δεύτερο πεδίο είναι τα στεγαστικά και τα δάνεια που συνδέονται με την αγορά ακινήτων. Η ανάκαμψη της στεγαστικής πίστης καθιστά σημαντικό τον έλεγχο της σχέσης μεταξύ ύψους δανείου, αξίας ακινήτου και εισοδηματικής δυνατότητας του δανειολήπτη.

Τρίτο πεδίο είναι η παρακολούθηση των υφιστάμενων δανείων, ώστε να εντοπίζονται έγκαιρα σημάδια επιδείνωσης, πριν αυτά οδηγήσουν σε νέες καθυστερήσεις.

Ο κίνδυνος νέας γενιάς κόκκινων δανείων

Για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, η αλλαγή αποκτά πρόσθετη σημασία λόγω της εμπειρίας της προηγούμενης δεκαετίας. Οι ελληνικές τράπεζες έχουν περιορίσει δραστικά τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα, κυρίως μέσω τιτλοποιήσεων, πωλήσεων χαρτοφυλακίων και του προγράμματος «Ηρακλής». Ωστόσο, η εξυγίανση των ισολογισμών δεν εξαλείφει τον κίνδυνο δημιουργίας νέων προβληματικών δανείων.

Η ΕΚΤ επιδιώκει να διασφαλίσει ότι η προσπάθεια αύξησης των χορηγήσεων δεν θα συνοδεύεται από χαλάρωση των πιστοδοτικών κριτηρίων. Στο πλαίσιο αυτό, οι επιτόπιες ομάδες μπορούν να εξετάζουν όχι μόνο την ποιότητα των υφιστάμενων δανείων, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο οι τράπεζες εγκρίνουν χρηματοδοτήσεις, αναγνωρίζουν έγκαιρα την επιδείνωση της πιστοληπτικής ικανότητας και σχηματίζουν προβλέψεις.

Τι αλλάζει για τις διοικήσεις

Η νέα διαδικασία προβλέπει σαφέστερη εντολή ελέγχου, περιορισμό των επαναλαμβανόμενων αιτημάτων στοιχείων και ταχύτερη κοινοποίηση των σημαντικών ευρημάτων.

Οι διοικήσεις θα γνωρίζουν εκ των προτέρων το αντικείμενο της επιθεώρησης, χωρίς αυτό να περιορίζει την πρόσβαση των εποπτών στα απαραίτητα στοιχεία. Όταν διαπιστώνονται ουσιώδεις αδυναμίες, οι τράπεζες θα ενημερώνονται νωρίτε-

Οι ελεγκτές της Φρανκφούρτης αλλάζουν τρόπο δράσης, με στοχευμένους ελέγχους, AI και ταχύτερες παρεμβάσεις - Τι σημαίνει το νέο μοντέλο εποπτείας για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες και την πιστωτική επέκταση

ρα και θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν διευκρινίσεις και πρόσθετα δεδομένα.

Παράλληλα, η ΕΚΤ εισάγει εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης, μέσω των οποίων οι ελεγκτές μπορούν να συγκρίνουν ευρήματα και εποπτικά μέτρα από διαφορετικές ευρωπαϊκές τράπεζες. Αυτό σημαίνει ότι αντίστοιχες αδυναμίες στη διαχείριση κινδύνων θα μπορούν να αξιολογούνται με περισσότερο ομοιόμορφα κριτήρια σε ολόκληρη την Ευρωζώνη.

Τέσσερις εβδομάδες ταχύτερα οι επιθεωρήσεις

Τα πρώτα αποτελέσματα της νέας προσέγγισης αποτυπώνονται ήδη στους χρόνους ολοκλήρωσης των ελέγχων. Σύμφωνα με την ΕΚΤ, ο μέσος χρόνος από την έναρξη μιας επιτόπιας επιθεώρησης έως την έκδοση της τελικής έκθεσης έχει περιοριστεί από τις 33 στις 29 εβδομάδες. Παράλληλα, οι εκθέσεις του 2026 είναι κατά μέσο όρο 20% μικρότερες σε σύγκριση με το 2025.

Η ΕΚΤ σχεδιάζει επίσης μικρότερες και περισσότερο εξειδικευμένες αποστολές, οι οποίες θα μπορούν να εστιάζουν σε συγκεκριμένα προβλήματα ή στην παρακολούθηση εκκρεμών εποπτικών μέτρων.

Για τις ελληνικές τράπεζες, το ουσιαστικό μήνυμα είναι ότι η εποπτεία περνά από τη διαπίστωση των προβλημάτων στην έγκαιρη αναγνώριση των κινδύνων.

Η πιστωτική επέκταση, η ποιότητα των νέων δανείων και η ανθεκτικότητα των δανειακών χαρτοφυλακίων αποκτούν έτσι μεγαλύτερη σημασία για τις διοικήσεις, καθώς η Φρανκφούρτη επιδιώκει να εντοπίζει τις αδυναμίες πριν μετατραπούν σε ζημιές και νέες κεφαλαιακές πιέσεις.

Η Vodafone επενδύει 15+ εκατ. σε νέες υπηρεσίες, καταστήματα και τεχνολογία

Γράφει η
**Αμαλία
Κάτζου**

Μια βόλτα στο The Mall Athens αρκεί για να καταλάβει κανείς ότι τα παραδοσιακά καταστήματα τηλεπικοινωνιών ανήκουν οριστικά στο παρελθόν. Εκεί, στον όροφο όπου χτυπά η καρδιά των μεγάλων retailers τεχνολογίας, η Vodafone παρουσίασε πρόσφατα το νέο της flagship store, δίνοντας το στίγμα μιας ευρύτερης στρατηγικής στροφής. Το δόγμα είναι πλέον ξεκάθαρο: «Η τεχνολογία είναι εμπειρία».

Πίσω από αυτή τη φράση κρύβεται ένα εκτεταμένο επενδυτικό πλάνο που ξεπερνά τα 15 εκατομμύρια ευρώ. Με ορίζοντα ολοκλήρωσης τα επόμενα δυόμισι χρόνια, στόχος είναι η ριζική αναμόρφωση του δικτύου των 265 σημείων πώλησης της εταιρείας στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων 20 shop-in-shop). Όπως εξήγησε ο επικεφαλής Μάρκετινγκ της Vodafone Ελλάδος Λευτέρης Αντωνόπουλος, πάνω από 60 καταστήματα έχουν ήδη αλλάξει πρόσωπο. Η αναβάθμιση όμως δεν αφορά μόνο τα εμβληματικά καταστήματα όπως αυτό του Αμαρουσίου ή του Golden Hall, αλλά σχεδιάζεται να αγγίξει ολόκληρο το δίκτυο, ανεξαρτήτως μεγέθους.

Από τα συμβόλαια στα smart homes και το gaming

Η νέα αρχιτεκτονική φιλοσοφία θυμίζει θεατρική σκηνή: ο επισκέπτης δεν μπαίνει απλώς για να πληρώσει έναν λογαριασμό ή να ανανεώσει ένα συμβόλαιο, αλλά για να αλληλεπιδράσει με τα προϊόντα. Ο χώρος είναι εύελικτος, προσαρμόζεται άμεσα στις τεχνολογικές τάσεις και φιλοξενεί μια προϊοντική γκάμα που ξεφεύγει κατά πολύ από τα κινητά τηλέφωνα.

Στα ράφια βρίσκει κανείς πλέον laptops, κονσόλες gaming, projectors, wearables, αλλά και smart TVs -μια κατηγορία με ισχυρή δυναμική, η οποία αναμένεται να «κουμπώσει» σύντομα με νέες ανακοινώσεις για τη συνδρομητική τηλεόραση του ομίλου. Παράλληλα, έμφαση δίνεται στο «έξυπνο σπίτι» (IoT λύσεις για ασφάλεια και εξοικονόμηση ενέργειας), καθώς και στην ψηφια-

**Στόχος είναι
η ριζική αναμόρφωση
του δικτύου των 265
σημείων πώλησης της
εταιρείας στην Ελλάδα -
Σε στάδιο due diligence
η συμφωνία
με τη ΔΕΗ**

κή ασφάλεια των παιδιών, μέσα από συνεργασίες όπως αυτή με τη Samsung και την εφαρμογή γονικού ελέγχου Custodio.

Στο επίκεντρο της εμπειρίας τοποθετείται η ομάδα των «Tech Heroes». Στόχος της εταιρείας είναι να υπάρχουν δύο εξειδικευμένοι σύμβουλοι ανά κατάστημα, έτοιμοι να καθοδηγήσουν τον πελάτη από τη ρύθμιση της συσκευής και τη μεταφορά δεδομένων μέχρι την επισκευή (Vodafone Tech Service) ή την ασφάλιση (Tech Insurance).

Την ίδια στιγμή, από τις αρχές του 2027 η τεχνητή νοημοσύνη παίρνει θέση στα καταστήματα: οι διαδραστικές οθόνες θα ενσωματώσουν AI δυνατότητες, προσφέροντας προσωποποιημένες προτάσεις στους καταναλωτές. Για τη διευκόλυνση των αγορών, το πρόγραμμα Vodafone Flex επιτρέπει την απόκτηση συσκευών σε έως και 36 άτοκες δόσεις μέσω του μηνιαίου λογαριασμού, ενώ οι υποδομές των καταστημάτων αναβαθμίζονται με τεχνολογία SD-WAN, συνδυάζοντας οπτικές ίνες και 5G.

Οπτικές ίνες και υποθαλάσσια καλώδια

Όλη αυτή η λιανική μεταμόρφωση, ωστόσο, δεν στέκε-

ται μόνη της. Υποστηρίζεται από ένα γενναίο πρόγραμμα επενδύσεων στις τηλεπικοινωνιακές υποδομές.

Όπως ανέφερε πρόσφατα ο διευθυντής Δικτύου Νίκος Πλεύρης, η Vodafone καλύπτει ήδη με δίκτυο οπτικών ινών 620.000 νοικοκυριά και επιχειρήσεις, με στόχο να φτάσει τις 850.000 γραμμές FTTH έως το 2027. Καταλύτης αναμένεται να αποτελέσει η υπό εξέλιξη συμφωνία με τη ΔΕΗ για τη δημιουργία κοινής εταιρείας χονδρικής, η οποία εκτιμάται ότι θα εκκινήσει με 1,6 εκατ. συνδέσιμα σημεία.

Ταυτόχρονα, η εταιρεία μετατρέπει την Ελλάδα σε στρατηγικό κόμβο δεδομένων μεταξύ τριών ηπείρων. Με ορμητήριο τον σταθμό προσαρμολογίας στο Τυμπάκι της Κρήτης, φιλοξενεί ήδη τα διεθνή κολοσσιαία υποθαλάσσια συστήματα 2Africa και IEX. Μετά την ολοκλήρωση 1.500 χιλιομέτρων καλωδίων σε Αιγαίο και Ιόνιο, δρομολογεί τώρα το «Thetis Express»: ένα νέο υποθαλάσσιο καλώδιο μήκους 340 χιλιομέτρων που θα συνδέσει απευθείας τα data centers της Κρήτης με εκείνα της Αττικής, μέσω Μήλου.

Στην πράξη, η Vodafone δείχνει να κινείται σε δύο παράλληλα ταμπλό. Από τη μία αλλάζει ριζικά τη βιτρίνα της στη λιανική μετατρέποντας το κατάστημα σε προορισμό ψηφιακής ζωής κι από την άλλη χτίζει τις υπόγειες και υποθαλάσσιες ψηφιακές «λεωφόρους» πάνω στις οποίες θα κινηθεί η επόμενη δεκαετία.

Γιατί Euroxx και Ambrosia Capital βλέπουν περιθώριο πάνω από 60% στην Aktor

Γράφει ο
Γιώργος Κατικός

Σε τροχιά ισχυρής ανάπτυξης και μετασχηματισμού σε έναν διαφοροποιημένο όμιλο υποδομών και ενέργειας τοποθετούν την Aktor η Euroxx και η Ambrosia Capital, δίνοντας τιμές-στόχους στα 15,3 και 15 ευρώ αντίστοιχα. Με πρόσφατες εκθέσεις, οι δύο χρηματιστηριακές βλέπουν περιθώριο ανόδου 62% και 64% από τα τρέχοντα επίπεδα, ποντάροντας στην ενίσχυση της λειτουργικής κερδοφορίας, στην αύξηση της συμμετοχής δραστηριοτήτων με πιο προβλέψιμες ταμειακές ροές και στην ανάπτυξη νέων πηγών εσόδων πέρα από τις κατασκευές. Η Euroxx εκτιμά ότι, μετά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την αναδιάρθρωση, η εταιρεία εισέρχεται σε μια πενταετία σημαντικών αλλαγών, με το προσαρμοσμένο EBITDA να μπορεί να ξεπεράσει τα 600 εκατ. ευρώ έως το 2030, προσεγγίζοντας τριπλάσια επίπεδα σε σχέση με το 2026. Από την πλευρά της, η Ambrosia Capital τοποθετεί τον μακροπρόθεσμο στόχο για τα προσαρμοσμένα EBITDA στα 600-700 εκατ. ευρώ και άνω, έναντι 207 εκατ. ευρώ το 2025 σε pro forma βάση.

Το στοίχημα των 3 δισ. ευρώ

Και οι δύο χρηματιστηριακές στέκονται στο επενδυτικό πρόγραμμα ύψους περίπου 3 δισ. ευρώ για την περίοδο 2026-2031, το οποίο αναμένεται να αλλάξει σταδιακά τη σύνθεση του ομίλου. Σύμφωνα με την Ambrosia Capital, περίπου το 88% των κεφαλαίων θα κατευθυνθεί στις παραχωρήσεις, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και το LNG, με τη χρηματοδότηση να υποστηρίζεται και από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου των 650 εκατ. ευρώ. Στόχος είναι η σταδιακή ενίσχυση των δραστηριοτήτων που προσφέρουν μεγαλύτερη ορατότητα στα έσοδα και στις ταμειακές ροές. Η Euroxx επισημαίνει ότι οι παραχωρήσεις, οι ΑΠΕ, η διαχείριση απορριμμάτων και το LNG μπορούν να λειτουργήσουν αντισταθμιστικά στις διακυμάνσεις των κατασκευαστικών ταμειακών ροών.

Οι κατασκευές παραμένουν ο βασικός πυλώνας

Παρά τη διεύρυνση του χαρτοφυλακίου, οι κατασκευές εξακολουθούν να αποτελούν τη βάση του επιχειρηματικού μοντέλου. Σύμφωνα με την Ambrosia Capital, συνεισέφεραν το 68% των προσαρμοσμένων EBITDA του 2025 σε pro forma βάση, ενώ ο μακροπρόθεσμος στό-

χος για την κερδοφορία του κλάδου διαμορφώνεται στα 200-250 εκατ. ευρώ, από 141 εκατ. ευρώ σήμερα.

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο έργων ανερχόταν σε 4,5 δισ. ευρώ τον Ιούνιο του 2026, μέγεθος που αντιστοιχεί σε περίπου 3,2 φορές τα έσοδα του 2025 και 2,6 φορές τα εκτιμώμενα έσοδα του 2026. Στο νέο επιχειρηματικό μοντέλο προστίθεται και η διαχείριση απορριμμάτων, μέσω της εξαγοράς ποσοστού 75% στην Ηλέκτωρ/Θάλεια, με συνολική επιχειρηματική αξία 300 εκατ. ευρώ. Η δραστηριότητα εκτιμάται ότι θα συνεισφέρει περίπου 40 εκατ. ευρώ EBITDA το 2027 και θα προσθέσει ανεκτέλεστο έργων περίπου 1 δισ. ευρώ, χωρίς να περιλαμβάνεται ακόμη στις προβλέψεις του επιχειρηματικού σχεδίου, σύμφωνα με την Ambrosia Capital.

LNG: Από την προμήθεια στις υποδομές

Ιδιαίτερη βαρύτητα αποδίδει η Ambrosia Capital στο LNG, το οποίο εκτιμά ότι μπορεί να εξελιχθεί σε σημαντικό μοχλό κερδοφορίας. Η εταιρεία έχει ήδη εξασφαλίσει συμβασιοποιημένες ποσότητες 1,5 δισ. κυβικών μέτρων φυσικού αερίου, μέσω συμφωνιών 20ετούς διάρκειας για την Αλβανία και τη Βοσνία, ενώ διαθέτει μνημόνια κατανόησης για επιπλέον 4 δισ. κυβικά μέτρα. Με βάση τις εκτιμήσεις της χρηματιστηριακής, οι συνολικές ποσότητες θα μπορούσαν να φθάσουν τα 5-5,5 δισ. κυβικά μέτρα έως την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου.

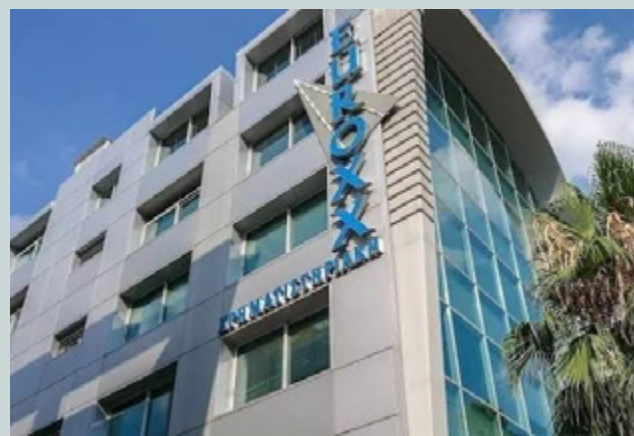
Καθοριστική για την επόμενη φάση θεωρείται η συμφωνία επί της αρχής για την απόκτηση ποσοστού 50% στην πλωτή μονάδα αποθήκευσης και επαναεριοποίησης LNG της Διώρυγα Gas, θυγατρικής της Motor Oil, καθώς και η ανάπτυξη μονάδας ηλεκτροπαραγωγής με φυσικό αέριο στην Αλβανία, προϋπολογισμού 200 εκατ. ευρώ. Η χρηματιστηριακή εκτιμά ότι ο κλάδος LNG θα μπορούσε να αποφέρει μακροπρόθεσμα EBITDA 80-120 εκατ. ευρώ.

Περιθώρια για νέες κινήσεις

Στο επίκεντρο της επενδυτικής επιχειρηματολογίας βρίσκεται και η χρηματοοικονομική ευελιξία της εισηγμένης. Η Euroxx επισημαίνει ότι μετά την αύξηση κεφαλαίου ο δείκτης καθαρού δανεισμού προς προσαρμοσμένο EBITDA διαμορφώθηκε σε 1,9 φορές το πρώτο εξάμηνο του 2026, σε pro forma βάση για τους τελευταίους δώδεκα μήνες. Εξαιρουμένου του δανεισμού χωρίς αναγωγή στη μνημική, ο όμιλος εμφανίζει καθαρή ταμειακή θέση περίπου 400 εκατ. ευρώ, στοιχείο που, κατά τη χρηματιστηριακή, αφήνει περιθώρια για πρόσθετες επενδύσεις ή εξαγορές. Η Euroxx βλέπει, επίσης, δυναμικές πηγές πρόσθετης κερδοφορίας στις ΑΠΕ, στα έργα αποθήκευσης ενέργειας μέσω μπαταριών και στο LNG, εκτιμώντας ότι οι τρέχοντες πολλαπλασιαστές αποτίμησης δεν αποτυπώνουν επαρκώς τις προοπτικές ανάπτυξης, ιδιαίτερα στους τομείς με πιο σταθερές ταμειακές ροές.

Το επενδυτικό πρόγραμμα 3 δισ. ευρώ και η αύξηση των 650 εκατ. ευρώ αλλάζουν τα δεδομένα στον όμιλο

Ο Δήμος Αθηναίων μέσω της ΔΑΕΜ Α.Ε. προχώρησε στην ενεργοποίηση της ψηφιακής υπηρεσίας για την έκδοση της ειδικής Κάρτας Δακτυλίου

Η ψηφιακή μετάβαση της πρωτεύουσας στην αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας

Σε μια κομβική χρονική συγκυρία κατά την οποία ο εκσυγχρονισμός των δημόσιων υπηρεσιών αποτελεί αδήριτη ανάγκη για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις μεγάλες αστικές περιοχές, ο Δήμος Αθηναίων πραγματοποιεί ένα αποφασιστικό βήμα προς το μέλλον. Με σταθερό προσανατολισμό στην πλήρη αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, της πληροφορικής και της ψηφιακής καινοτομίας, ο Δήμος Αθηναίων, μέσω του εξειδικευμένου τεχνολογικού βραχίονα μηχανογράφησης και αναπτυξιακών προγραμμάτων της ΔΑΕΜ Α.Ε., έθεσε σε πλήρη παραγωγική λειτουργία και ενεργοποίησε τη νέα εξειδικευμένη ψηφιακή υπηρεσία για την ηλεκτρονική έκδοση της ειδικής Κάρτας Δακτυλίου. Πρόκειται για μια ουσιαστική τομή, η οποία μεταφέρει ολόκληρο το εύρος της διοικητικής διαδικασίας σε ένα αμιγώς ηλεκτρονικό περιβάλλον υψηλής λειτουργικότητας, διαφάνειας και ασφάλειας.

Η πρωτοβουλία αυτή επανακαθορίζει τη σχέση του πολίτη με τη δημοτική αρχή, καθώς εξαλείφει οριστικά την ανάγκη φυσικής παρουσίας των ενδιαφερομένων στα δημοτικά καταστήματα. Οι πολίτες δεν υποχρεούνται πλέον να υποβάλλονται στη βάση των πολύωρων μετακινήσεων στο επιβαρυνμένο κέντρο της πόλης και στις ουρές στα γκισέ και να ταλαιπωρούνται με τις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις που χαρακτήριζαν το παρελθόν. Μέσω της νέας και σύγχρονης διαδικτυακής πλατφόρμας, ολόκληρος ο κύκλος διαχείρισης, από την αρχική υποβολή της αίτησης και τη μεταφόρ-

τωση των σχετικών δικαιολογητικών εγγράφων, μέχρι τον διοικητικό έλεγχο, την έγκριση και την τελική έκδοση της ειδικής άδειας, πραγματοποιείται πλέον εξ ολοκλήρου ψηφιακά.

Η μετάβαση αυτή σηματοδοτεί την έναρξη μιας νέας εποχής στις συναλλαγές με τον Δήμο Αθηναίων. Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει το δίκτυο δεν είναι μόνο η ταχύτητα, αλλά η εξασφάλιση ίσης μεταχείρισης όλων των αιτούντων, η εξάλειψη των πιθανών σφαλμάτων κατά τη διαχείριση των φακέλων και η σημαντική μείωση του διοικητικού κόστους. Ο εκσυγχρονισμός αυτός αγκαλιάζει τις ανάγκες του σύγχρονου δημότη, ο οποίος αναζητά άμεσες, αποτελεσματικές και προσβάσιμες λύσεις στην καθημερινότητά του, χωρίς να σπαταλά πολύτιμο χρόνο σε διατυπώσεις γραφειοκρατικού τύπου.

Η αρχιτεκτονική και ο τρόπος λειτουργίας της νέας ψηφιακής πλατφόρμας

Ο σχεδιασμός της ηλεκτρονικής πλατφόρμας βασίστηκε στις πλέον σύγχρονες προδιαγραφές προσβασιμότητας και ασφάλειας δεδομένων, εξασφαλίζοντας ότι κάθε δικαιούχος δημότης μπορεί να ολοκληρώσει τη διαδικασία με τρόπο απλό, διαφανή και αμελλητί. Ο ενδιαφερόμενος εισέρχεται στο σύστημα από την άνεση του σπιτιού ή του γραφείου του, χρησιμοποιώντας οποιαδήποτε ηλεκτρονική συσκευή με σύνδεση στο δίκτυο, είτε πρόκειται για ηλεκτρονικό υπολογιστή,

είτε για tablet ή το έξυπνο κινητό τηλέφωνο, και συμπληρώνει τα απαιτούμενα στοιχεία στην ψηφιακή αίτηση.

Παράλληλα, επισυνάπτει σε ηλεκτρονική μορφή όλα τα απαραίτητα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά έγγραφα, τα οποία διαβιβάζονται αυτομάτως και με πλήρη κρυπτογράφηση στη βάση δεδομένων της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου Αθηναίων. Στη συνέχεια, τα στελέχη της υπηρεσίας παραλαμβάνουν τον φάκελο και πραγματοποιούν τον ενδελεχή έλεγχο της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων απευθείας μέσα από το πληροφοριακό σύστημα, εξαλείφοντας τη διακίνηση φυσικών εγγράφων και χαρτιού.

Εφόσον διαπιστωθεί ότι πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις και η αίτηση εγκριθεί, η Κάρτα Δακτυλίου εκδίδεται αυτόματα και ψηφιακά από την ίδια την πλατφόρμα, έτοιμη προς αποθήκευση ή εκτύπωση από τον δικαιούχο. Μία από τις πλέον καινοτόμες και ουσιαστικές πτυχές του νέου συστήματος είναι ότι η εκδιδόμενη ψηφιακή κάρτα φέρει μια μοναδική σήμανση QR Code. Η συγκεκριμένη τεχνολογία παρέχει τη δυνατότητα στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, όπως η Ελληνική Αστυνομία, η Τροχαία και η Δημοτική Αστυνομία, να πραγματοποιούν ακαριαίο, αυτόματο και αδιάβλητο έλεγχο εγκυρότητας της άδειας κατά τη διάρκεια των επιτόπιων ελέγχων στους δρόμους της πόλης, σκανάροντας απλώς τον κωδικό μέσω κατάλληλων φορητών συσκευών.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Οι δικαιούχοι και οι προϋποθέσεις έγκρισης

Για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των κυκλοφοριακών ρυθμίσεων, την αποσυμφόρηση του ιστορικού κέντρου και την προστασία των δικαιωμάτων των κατοίκων της περιοχής, το θεσμικό πλαίσιο ορίζει με απόλυτη σαφήνεια τις κατηγορίες των πολιτών που δικαιούνται τη σχετική άδεια. Δικαιούχοι της ειδικής κάρτας εισόδου και εξόδου είναι αποκλειστικά και μόνο οι μόνιμοι κάτοικοι του Δήμου Αθηναίων των οποίων η κύρια κατοικία βρίσκεται αποδεδειγμένα εντός των καθορισμένων γεωγραφικών ορίων του Δακτυλίου.

Αντίθετα, οι κάτοικοι εξωτερικού που υποβάλλουν φορολογική δήλωση στη Δ.Ο.Υ. Κατοίκων Εξωτερικού δεν δικαιούνται άδεια εισόδου και εξόδου στον Δακτύλιο, καθώς ο θεσμός αποσκοπεί αποκλειστικά στη διευκόλυνση της καθημερινής διαβίωσης και μετακίνησης των μόνιμων διαμενόντων στο αστικό κέντρο. Η βασική και απαρέγκλιτη προϋπόθεση για την έκδοση της ειδικής άδειας συμπυκνώνεται στο γεγονός ότι η κατοικία για την οποία υποβάλλεται η αίτηση πρέπει να αναγράφεται υποχρεωτικά στο έντυπο Ε1 της φορολογικής δήλωσης ως κύρια κατοικία του ενδιαφερομένου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το καθεστώς κατοίκησης δεν επηρεάζει το δικαίωμα υποβολής, καθώς η ρύθμιση είναι συμπεριληπτική και καλύπτει εξίσου όλες τις περιπτώσεις, όπως ιδιοκατοίκηση, μίσθωση ή ακόμη και δωρεάν παραχώρηση και φιλοξενία, εφόσον αυτή δηλώνεται επίσημα στο φορολογικό έντυπο. Ωστόσο, στις περιπτώσεις όπου από το ισχύον έντυπο Ε1 δεν προκύπτει ως μόνιμη κατοικία η διεύθυνση για την οποία ζητείται η άδεια, ο αιτών υποχρεούται να προχωρήσει στην προηγούμενη επικαιροποίηση των σχετικών στοιχείων του μέσω της υποβολής τροποποιητικής δήλω-

σης ή αίτησης μεταβολής στοιχείων Μ1 στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., ώστε να αποδεικνύονται αυτές οι προϋποθέσεις.

Ωράριο, χωρική οργάνωση σε ζώνες και κανόνες μετακίνησης

Ο Δακτύλιος ισχύει από Δευτέρα έως Πέμπτη κατά τις ώρες 07:00 έως 20:00 και την Παρασκευή από τις 07:00 έως τις 15:00. Η περιοχή εφαρμογής του μέτρου είναι γεωγραφικά χωρισμένη σε τέσσερις επιμέρους Ζώνες, συγκεκριμένα τη Ζώνη Α', τη Ζώνη Β', τη Ζώνη Γ' και τη Ζώνη Δ', με στόχο την καλύτερη διαχείριση της κυκλοφοριακής ροής.

Η ειδική άδεια δεν παρέχει τη δυνατότητα ελεύθερης μετακίνησης του οχήματος μεταξύ των διαφορετικών αυτών Ζωνών. Ο κάτοχος της κάρτας θεμελιώνει αποκλειστικά και μόνο το δικαίωμα να εξέρχεται από τα όρια του Δακτυλίου ακολουθώντας τη συντομότερη δυνατή διαδρομή από την κατοικία του προς την πλησιέστερη έξοδο και, αντιστοίχως, να επιστρέφει στην κατοικία του μέσω της συντομότερης διαδρομής εισόδου.

Αυτή η πρόβλεψη διασφαλίζει ότι η κυκλοφορία των οχημάτων των μόνιμων κατοίκων περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο μέτρο για την εξυπηρέτηση των βασικών τους αναγκών, χωρίς να επιβαρύνεται αλόγιστα το κέντρο της πόλης.

Ένας ευρύτερος σχεδιασμός για μια σύγχρονη και λειτουργική πόλη

Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία της ΔΑΕΜ Α.Ε. και του Δήμου Αθηναίων δεν αποτελεί μια μεμονωμένη ή ευκαιριακή δράση, αλλά εντάσσεται στον συνολικό, μακροπρόθεσμο και φιλόδοξο στρατηγικό σχεδιασμό για τον ολοκληρωμένο ψηφιακό μετασχηματισμό του συ-

νόλου των δημοτικών υπηρεσιών. Κεντρικός στόχος αυτής της συντονισμένης προσπάθειας είναι η ουσιαστική απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών, η δραστική συρρίκνωση της γραφειοκρατίας, η εξάλειψη των περιττών σταδίων ελέγχου και η εμπράγματο διευκόλυνση της καθημερινής συναλλαγής των πολιτών με τις υπηρεσίες του Δήμου.

Με την πλήρη ψηφιοποίηση της διαδικασίας, εξοικονομούνται πολύτιμοι πόροι και χρόνος τόσο για τους ίδιους τους δημότες όσο και για το ανθρώπινο δυναμικό της δημοτικής διοίκησης, ενώ, παράλληλα, διαμορφώνεται ένα σύγχρονο περιβάλλον διαφάνειας, αποτελεσματικότητας και έμπρακτου σεβασμού προς τον πολίτη, εμποδώνοντας το αίσθημα εμπιστοσύνης απέναντι στους θεσμούς.

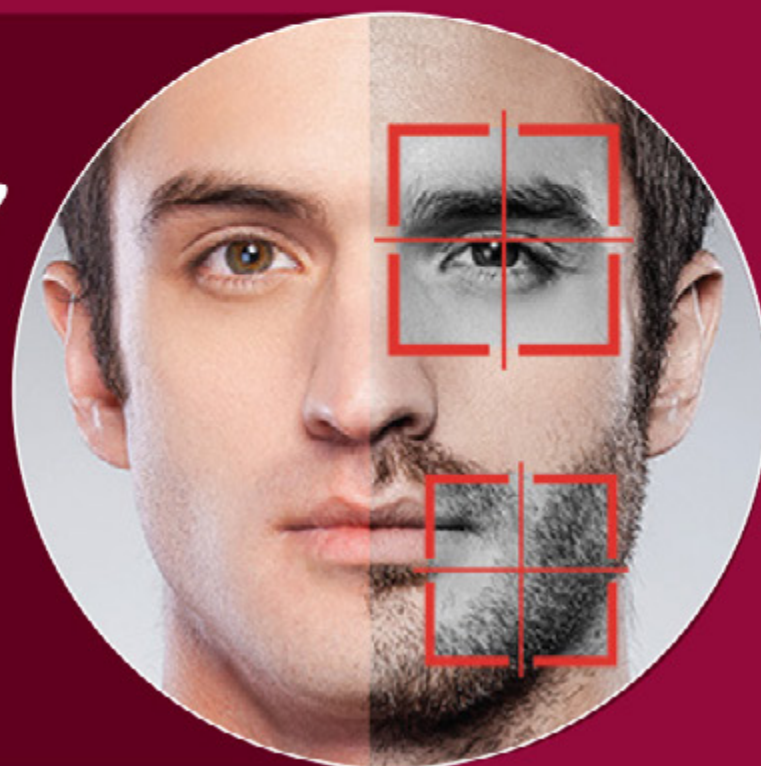
Η Αθήνα μετασχηματίζεται σταδιακά σε μια έξυπνη, βιώσιμη και ανθρώπινη πρωτεύουσα, όπου η τεχνολογία τίθεται στην υπηρεσία της καθημερινότητας και της βελτίωσης της ποιότητας ζωής όλων των κατοίκων της.

Για την άμεση υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης, τη μεταφόρτωση των δικαιολογητικών και την έναρξη της διαδικασίας έκδοσης της Κάρτας Δακτυλίου, οι

Εμφύτευση Τριχών σε Γένια - Φρύδια

Με την Τεχνική Μεταφοράς
Μεμονωμένων Τριχοθυλακίων

Σε περιπτώσεις ανεπιθύμητης αραίωσης

Σε Γένια, Φρύδια, Ουλές και λοιπά Σημεία του σώματος

Εφαρμόζεται η μέθοδος **Μεταμόσχευσης FUE** για την αποκατάσταση της τριχοφυίας

kord.gr

● **Χαλάνδρι:** Λεωφ. Κηφισίας 348, Τ.Κ.: 152 33, Τ.: 210 68 28 888

● **Νέα Σμύρνη:** Λεωφ Συγγρού 203, Τ.Κ.: 171 21, Τ.: 210 93 11 111

ΧΑΛΑΝΔΡΙ

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΠΑΤΡΑ

ΛΑΡΙΣΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Σύμβουλος
Στρατηγικής
Επικοινωνίας,
διδάκτωρ
Φιλοσοφικής
Σχολής ΕΚΠΑ

Η πολιτική στην εποχή του ατελείωτου scroll

του Βασίλη Βρανά

Κάποτε «φυτεύαμε» μαρούλια στο FarmVille και ανεβάζαμε τραγούδια στο Facebook. Ήταν το 2009, μια εποχή που μοιάζει μακρινή, αν σκεφτεί κανείς πόσα έχουν αλλάξει από τότε. Σήμερα, τα μαρούλια έχουν δώσει τη θέση τους στα reels και τα τραγούδια σε βίντεο που πρέπει να σε κερδίσουν στα πρώτα τρία δευτερόλεπτα, αλλιώς το δάχτυλο κάνει scroll.

Στο μετρό, στην ουρά για τον καφέ, στο κρεβάτι, λίγο πριν από τον ύπνο, όλοι χαζεύουμε βίντεο. Το ένα διαδέχεται το άλλο και μπορεί να ξεκινήσεις από μια συνταγή για κέικ και να καταλήξεις να παρακολουθείς διεθνείς ειδήσεις. Καλώς ήρθαμε στην εποχή όπου όλοι διεκδικούν λίγα δευτερόλεπτα από την προσοχή μας.

Η πολιτική, φυσικά, δεν θα μπορούσε να μείνει έξω από τις εξελίξεις. Οι πολιτικοί ανακάλυψαν ότι δεν χρειάζεται πλέον να περιμένουν το δελτίο ειδήσεων ή μια συνέντευξη για να ακουστούν. Μπορούν να μιλήσουν απευθείας στο κοινό τους, να δείξουν μια κοινοβουλευτική παρέμβαση, να καταγράψουν μια επίσκεψη ή να απαντήσουν σε μια είδηση τη στιγμή που συμβαίνει. Είναι μια πραγματική αλλαγή, διότι το μήνυμα δεν περνά υποχρεωτικά από το φίλτρο ενός δημοσιογράφου ή ενός τηλεοπτικού μοντάζ.

Μόνο που το κινητό δεν καταγράφει πια απλώς την πολιτική ζωή. Συχνά μοιάζει να την οργανώνει. Σε μια επίσκεψη, μια εκδήλωση ή ακόμη και στην εκκλησία, κάπου θα βρίσκεται ακροβολισμένος ένας συνεργάτης του πολιτικού με το τηλέφωνο στο χέρι. Το υλικό θα κοπεί, θα μονταριστεί, θα αποκτήσει μουσική, υπότιτ-

λους και το κατάλληλο πλάνο. Η πολιτική στιγμή θα μετατραπεί σε μια μικρή παραγωγή, έτοιμη να ανέβει στα social media.

Αυτό δεν είναι απαραίτητα κακό. Ένα καλοφτιαγμένο βίντεο μπορεί να κάνει μια σύνθετη πολιτική θέση πιο κατανοητή, να δώσει ανθρώπινο πρόσωπο σε έναν πολιτικό και να φτάσει σε ανθρώπους που δεν πρόκειται να διαβάσουν μια μακροσκελή ανακοίνωση. Η ευκολία, όμως, κρύβει και μια παγίδα: άλλο να σε βλέπουν και άλλο να σε ακούν. Οι προβολές δεν είναι ψήφοι, τα likes δεν είναι εμπιστοσύνη και ένα βίντεο που γίνεται viral δεν σημαίνει ότι το μήνυμα έγινε κατανοητό.

Το μεγαλύτερο λάθος είναι να πιστέψει ο πολιτικός ότι, αν δεν ανεβάσει σε βίντεο τη δράση του, είναι σαν να μην έδρασε. Όταν κάθε χειραψία γίνεται πλάνο και κάθε δημόσια εμφάνιση αφορμή για ανάρτηση, η επικοινωνία κινδυνεύει να γίνει αυτοσκοπός. Και τότε η ουσία περνά σε δεύτερη μοίρα: δεν έχει τόσο σημασία τι έγινε, όσο το πώς θα φανεί στην οθόνη και τι θα δείξουν οι αριθμοί.

Η λύση δεν είναι να σταματήσουν οι πολιτικοί να παράγουν βίντεο. Είναι, όμως, να ξέρουν γιατί το κάνουν. Ποιο μήνυμα θέλουν να περάσουν; Σε ποιον απευθύνονται; Τι θέλουν να θυμάται ο πολίτης αφού κλείσει την εφαρμογή; Αυτές είναι οι ερωτήσεις που προηγούνται της κάμερας, όχι εκείνες που απαντώνται εκ των υστέρων, κοιτάζοντας τα στατιστικά της ανάρτησης.

Γιατί στην πολιτική, όπως και στη ζωή, το να τραβήξεις την προσοχή είναι μόνο η αρχή. Το δύσκολο είναι να έχεις κάτι να πεις όταν τελικά την κερδίσεις.

Επικοινωνιολόγος-
Συγγραφέας
Οδηγών Πολιτικής
Αυτοβελτίωσης
(Σ.Ο.Π.Α.)

Όχι φιλήσυχος, αλλά άχρηστος!

του Θανάση Παπαμιχαήλ

Στον «Επιτάφιο» του Περικλή, ο Θουκυδίδης βάζει τον μεγάλο στρατηγό να πει κάτι που δεν έχασε τίποτα από τη δύναμή του μετά από 2.400 χρόνια. **Όποιος δεν συμμετέχει στα κοινά δεν θεωρείται από τους Αθηναίους φιλήσυχος πολίτης, αλλά άχρηστος.**

Η απάντηση του Περικλή στους αποχητές του χθες αλλά και του σήμερα!

Η λέξη δεν είναι τυχαία. Οι Αθηναίοι δεν μιλούν για κακό πολίτη ούτε για εχθρό της πόλης. Μιλούν για άχρηστο, για κάποιον που κρατά για τον εαυτό του ό,τι η πόλη χρειάζεται από όλους.

Η δημοκρατία, για τον Περικλή, δεν είναι ένα σύστημα που λειτουργεί από μόνο του. Είναι μια συλλογική πράξη που ανανεώνεται κάθε μέρα, με τη γνώμη, την ψήφο και την ευθύνη καθενός.

Σήμερα πολλοί πολίτες απέχουν από τις κάλπες και δικαιολογούν την απόφασή τους με οργή. Οι πολιτικοί υποσχέθηκαν και δεν έκαναν, μίλησαν πολύ και άκουσαν λίγο, και η αποχή μοιάζει με δίκαιη τιμωρία.

Η οργή είναι κατανοητή. Η επιλογή όμως είναι λάθος, γιατί η τιμωρία δεν φτάνει ποτέ στον αποδέκτη που έχουμε στο μυαλό μας.

Ο πολιτικός δεν χάνει τίποτα από την αποχή σου. Εκλεγμένος με χαμηλή συμμετοχή κυβερνά ακριβώς όπως εκλεγμένος με υψηλή.

Όποιος μένει σπίτι δεν αφαιρεί εξουσία από κανέναν. Την παρα-

χωρεί σε όσους ψηφίζουν, συχνά στους πιο οργανωμένους και στους πιο συμφεροντολόγους.

Τελικά τιμωρείται ο ίδιος ο πολίτης, γιατί αποφασίζουν άλλοι για λογαριασμό του.

Υπάρχει και κάτι πιο βαθύ. Η δημοκρατία στηρίζεται στην εμπιστοσύνη ότι οι πολλοί μπορούν να κρίνουν. Κάθε αποχή υπονομεύει αυτή την εμπιστοσύνη και δίνει επιχειρήματα σε όσους θέλουν λιγότερη συμμετοχή και περισσότερη εξουσία στα λίγα χέρια. Η δημοκρατία δεν καταρρέει πάντα με κάποιο πραξικόπημα. Πολλές φορές φθείρεται σιγά σιγά, όταν οι πολίτες παύουν να τη θεωρούν δική τους υπόθεση.

Η συμμετοχή δεν σημαίνει υποχρεωτικά ότι χειροκροτούμε. Σημαίνει ότι ψηφίζουμε, αλλά και ότι ελέγχουμε, ρωτάμε, διαφωνούμε και απαιτούμε λογοδοσία. Μπορούμε να στηρίξουμε νέα πρόσωπα, ανεξάρτητους υποψηφίους, ανθρώπους που δεν έχουν μηχανισμούς αλλά έχουν ιδέες.

Μπορούμε ακόμη και να ψηφίσουμε λευκό, ώστε η δυσaréσκειά μας να καταγραφεί ως μήνυμα και όχι να χαθεί ως σιωπή.

Ο Περικλής δεν ζητούσε από τους Αθηναίους να αγαπούν τους ηγέτες τους. Ζητούσε να νοιάζονται για την πόλη. Η διάκριση αυτή χρειάζεται και σήμερα. Μπορούμε να είμαστε οργισμένοι με τους πολιτικούς και ταυτόχρονα υπεύθυνοι απέναντι στη δημοκρατία.

Η κάλπη είναι το μοναδικό μέσο με το οποίο η οργή γίνεται απόφαση. Όποιος την αφήνει άδεια δεν τιμωρεί ουσιαστικά κανέναν άλλον παρά μόνο το δικό του δικαίωμα να αποφασίζει.

Πρόεδρος
ΔΣ Δήμου
Ελληνικού-
Αργυρούπολης,
πρ. δήμαρχος
Αργυρούπολης

Τα φροντιστήρια δεν είναι ελληνικό φαινόμενο - Είναι η εύκολη δικαιολογία όσων αποφεύγουν να δουν την πραγματικότητα!

του Γιάννη Τσαρπαλή

Για δεκαετίες, ένα μεγάλο μέρος της Αριστεράς αντιμετωπίζει τα φροντιστήρια με την απαξιωτική λέξη «παραπαιδεία». Σαν να πρόκειται για μια παθολογία που γεννήθηκε στην Ελλάδα και που, αν αλλάξουμε μερικές φορές το εκπαιδευτικό σύστημα, θα εξαφανιστεί ως διά μαγείας. Κι όμως, η Σεούλ, με τα χιλιάδες φροντιστήρια και τα περίφημα Hagwon, έρχεται να διαψεύσει αυτή την αντίληψη.

Στη Νότια Κορέα, μία από τις πλέον ανεπτυγμένες τεχνολογικά και εκπαιδευτικά χώρες του κόσμου, η πρόσθετη εκπαιδευτική υποστήριξη αποτελεί μέρος της καθημερινότητας εκατομμυρίων μαθητών. Οι οικογένειες επενδύουν στη γνώση, επειδή οι απαιτήσεις είναι υψηλές, ο ανταγωνισμός έντονος και η πρόσβαση στα καλύτερα πανεπιστήμια ιδιαίτερα απαιτητική.

Άραγε, θα τολμούσε κανείς να χαρακτηρίσει «παραπαιδεία» ένα τόσο εκτεταμένο εκπαιδευτικό φαινόμενο σε μια χώρα που πρωταγωνιστεί διεθνώς στην τεχνολογία και την οικονομία;

Δύο μέτρα και δύο σταθμά;

Υπάρχει, όμως, και ένα ακόμη ερώτημα που απαιτεί απάντηση. Γιατί η δημόσια συζήτηση επικεντρώνεται τόσο συχνά στα νόμιμα φροντιστήρια, ενώ η παράνομη παροχή ιδιαίτερων μαθημάτων από εκπαιδευτικούς

του Δημοσίου, όπου αυτή διαπιστώνεται, δεν προκαλεί ανάλογη ένταση; Η νομιμότητα δεν κρίνεται από την ταμπέλα, αλλά από τη δραστηριότητα. Τα νόμιμα φροντιστήρια λειτουργούν με συγκεκριμένες προϋποθέσεις, απασχολούν εκπαιδευτικούς και υπόκεινται σε κανόνες. Κάθε παράνομη δραστηριότητα, από όπου και αν προέρχεται, πρέπει να ελέγχεται με τα ίδια κριτήρια.

Δεν είναι δίκαιο να στιγματίζεται συλλήβδην ένας ολόκληρος κλάδος, την ώρα που κάθε πραγματική παρανομία οφείλει να ελέγχεται χωρίς εξαιρέσεις.

Αυτό δεν σημαίνει ότι το σχολείο δεν πρέπει να βελτιώνεται. Αντιθέτως, οφείλει να προσφέρει ουσιαστική γνώση, εξατομικευμένη υποστήριξη και ίσες ευκαιρίες. Αλλά άλλο πράγμα η αναβάθμιση του δημόσιου σχολείου και άλλο η υπόσχεση ότι θα καταργηθεί η ανάγκη για κάθε πρόσθετη εκπαιδευτική δραστηριότητα.

Τα φροντιστήρια δεν εξαφανίζονται με υπουργικές εξαγγελίες ούτε με ιδεολογικές ταμπέλες. Αντιμετωπίζονται με σοβαρή εκπαιδευτική πολιτική, διαφάνεια, αξιολόγηση και ουσιαστική στήριξη των μαθητών.

Και ίσως το σημαντικότερο: αντί να δαιμονοποιούμε εκείνους που προσφέρουν νόμιμα πρόσθετη γνώση, ας αναρωτηθούμε γιατί τόσες οικογένειες, στην Ελλάδα αλλά και σε χώρες όπως η Νότια Κορέα, αισθάνονται ότι τη χρειάζονται. Γιατί η εκπαίδευση δεν υπηρετείται με συνθήματα. Υπηρετείται με αποτελέσματα.

Δημοσιογράφος

Η νοσταλγία δεν αρκεί για μια νέα «Αλλαγή» Το ΠΑΣΟΚ του 2026 στον καθρέφτη του Οκτώβρη του 1981

του **Αντώνη Ι. Αντωνόπουλου**

Ο Οκτώβρης του 1981 δεν ήταν απλώς μια εκλογική νίκη. Ήταν η συμπύκνωση μιας κοινωνικής προσδοκίας, η πολιτική έκφραση ανθρώπων που ένιωθαν για χρόνια ότι βρίσκονταν έξω από το κάδρο της εξουσίας. Το σύνθημα της «Αλλαγής» δεν υποσχόταν μόνο κυβερνητική εναλλαγή. Υποσχόταν αναγνώριση, συμμετοχή, αξιοπρέπεια, ένα διαφορετικό μέτρο για τη σχέση πολίτη και κράτους. Σαράντα πέντε χρόνια μετά, το ΠΑΣΟΚ επιστρέφει συχνά σε εκείνη την ιστορική στιγμή, σαν να αναζητά στον πολιτικό του γενετικό κώδικα την απάντηση για το μέλλον του. Μόνο που η ιστορία, όσο γενναϊόδωρη και αν υπήρξε κάποτε, δεν αποτελεί ανεξάντλητο πολιτικό κεφάλαιο.

Το ΠΑΣΟΚ του 2026 βρίσκεται μπροστά σε μια δύσκολη εξέλιξη. Θέλει να ξαναγίνει πρωταγωνιστής, να διεκδικήσει την κυβερνητική εξουσία και να εκφράσει ένα ευρύτερο κοινωνικό ακροατήριο, την ώρα που το πολιτικό περιβάλλον, οι κοινωνικές ιεραρχίες και οι απαιτήσεις των πολιτών έχουν αλλάξει ριζικά. Η αναφορά στον Ανδρέα Παπανδρέου, στις μεγάλες συγκεντρώσεις και στην ιστορική νίκη του 1981 μπορεί να λειτουργήσει ως υπενθύμιση ταυτότητας. Δεν μπορεί, όμως, να υποκαταστήσει την πολιτική πρόταση. Ούτε η επίκληση της ιστορικής κληρονομιάς συνιστά από μόνη της πιστοποιητικό σημερινής αξιοπιστίας.

Το ερώτημα δεν είναι αν το ΠΑΣΟΚ δικαιούται να θυμάται. Είναι αν έχει κάτι νέο να πει σε μια κοινωνία που δεν ζει με τις αγωνίες του 1981. Τότε, το ζητούμενο ήταν η διεύρυνση των δικαιωμάτων, η πολιτική και κοινωνική ενσωμάτωση στρωμάτων που είχαν μείνει στο περιθώριο, η αναδιανομή ισχύος και πόρων. Σήμερα, η ανασφάλεια έχει διαφορετικά πρόσωπα: ακρίβεια, στεγαστική κρίση, επισφαλής εργασία, δυσκολία πρόσβασης των νέων σε μια αξιοπρεπή ζωή, πίεση στη δημόσια υγεία και στην εκπαίδευση, θεσμική δυσπιστία. Η κοινωνική απαίτηση παραμένει, αλλά οι απαντήσεις δεν μπορούν να είναι αναπαραγωγή παλιών συνθημάτων.

Εδώ ακριβώς δοκιμάζεται η πολιτική στρατηγική του Κινήματος. Η αντιπολίτευση στην κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είναι αναγκαία, αλλά δεν αρκεί για να συγκροτήσει εναλλακτική εξουσία. Η ανάδειξη των κυβερνητικών αστοχιών, των ανισοτήτων και των προβλημάτων στη λειτουργία των θεσμών αποκτά πολιτικό βάρος όταν συνοδεύεται από συγκεκριμένες, κοστολογημένες και εφαρμόσιμες προτάσεις. Όταν ο πολίτης ακούει κριτική για την ακρίβεια, θέλει να γνωρίζει τι θα αλλάξει στο εισόδημά του. Όταν ακούει για τη στεγαστική κρίση, περιμένει μέτρα που θα επηρεάσουν πραγματικά το ενοίκιο και τη δυνατότητα απόκτησης κατοικίας. Όταν ακούει για την ανασυγκρότηση του κράτους, αναζητά εγγυήσεις ότι δεν θα αλλάξει απλώς ο διαχειριστής, αλλά και ο τρόπος λειτουργίας του.

Ο Νίκος Ανδρουλάκης έχει επενδύσει στην πολιτική αυτονομία του ΠΑΣΟΚ και στην προσπάθεια να παρουσιαστεί ως εναλλακτική κυβερνητική πρόταση. Η επιλογή αυτή, ωστόσο, δεν κρίνεται μόνο από τις διακηρύξεις περί αυτονομίας ούτε από την απόσταση που τηρεί το κόμμα από τη Νέα Δημοκρατία και τις κινήσεις του Αλέξη Τσίπρα. Κρίνεται από το αν η αυτονομία αποκτά κοινωνικό περιεχόμενο. Διαφορετικά, κινδυνεύει να μετατραπεί από πολιτική στρατηγική σε αυτάρκη κομματική αναφορά: μια θέση που περιγράφει με ποιους δεν θα συνεργαστείς, χωρίς να εξηγεί επαρκώς γιατί πρέπει να σε εμπιστευθούν οι πολίτες για να κυβερνήσεις.

Η συζήτηση για τη δεύτερη θέση στην αντιπολίτευση, οι δημοσκοπικές αποστάσεις και ο ανταγωνισμός για την εκπροσώπηση του προοδευτικού χώρου έχουν τη σημασία τους. Δεν είναι, όμως, το ίδιο πράγμα με την κοινωνική αποδοχή ενός κυβερνητικού σχεδίου. Ένα κόμμα μπορεί να καταγράφει άνοδο ή να περιορίζει την απόσταση από τους ανταγωνιστές του και ταυτόχρονα να μην έχει απαντήσει στο βασικό ερώτημα: ποια διαφορετική χώρα προτείνει; Η πολιτική δεν είναι μόνο αγώνας κατάταξης. Είναι και αγώνας νοήματος.

Υπάρχει, βέβαια, και μια παγίδα στην αντίθετη κατεύθυνση. Η απαίτηση για ανανέωση δεν σημαίνει ότι το ΠΑΣΟΚ πρέπει να αποκηρύξει την ιστορία του ή να μεταμφιεστεί σε ένα ακόμη κόμμα διαχείρισης. Η κοινωνική πολιτική, η προστασία της εργασίας, η δημόσια υγεία, η μείωση των ανισοτήτων και η ισχυρή δημοκρατική λειτουργία του κράτους αποτελούν πεδία στα οποία μπορεί να διαμορφώσει διακριτή ταυτότητα. Αλλά χρειάζεται να αποδείξει ότι οι αξίες αυτές δεν είναι απλώς λέξεις ενός παλαιού πολιτικού λεξιλογίου. Χρειάζεται νέες απαντήσεις για τις νέες ανισότητες, καθαρές προτεραιότητες και πολιτικά στελέχη που να μπορούν να τις υπερασπιστούν με επάρκεια και αξιοπιστία.

Ο Οκτώβρης του 1981 προσφέρει, τελικά, στο σημερινό ΠΑΣΟΚ έναν καθρέφτη και όχι ένα έτοιμο σχέδιο επιστροφής. Στον καθρέφτη αυτό δεν φαίνεται μόνο η δύναμη μιας ιστορικής νίκης, αλλά και η απόσταση που πρέπει να διανυθεί για να μετατραπεί η μνήμη σε σύγχρονη πολιτική πρόταση. Η «Αλλαγή» δεν ήταν επιτυχημένη επειδή ακουγόταν ωραία. Συνδέθηκε με συγκεκριμένες κοινωνικές προσδοκίες και με την αίσθηση ότι η πολιτική μπορούσε να μεταβάλει τους συσχετισμούς της καθημερινής ζωής.

Το ΠΑΣΟΚ του 2026 δεν χρειάζεται να αναπαραστήσει τον Οκτώβρη του 1981. Χρειάζεται να εξηγήσει ποιος θα ήταν ο «δικός του Οκτώβρης», με ποιους κοινωνικούς συμμάχους, με ποιες δεσμεύσεις και με ποιο κόστος για όσους θα κληθούν να τις υλοποιήσουν. Γιατί η νοσταλγία μπορεί να συγκινεί τους παλιούς, αλλά δεν αρκεί για να πείσει τους νέους. Και η ιστορία, όσο βαριά και αν είναι η υπογραφή της, δεν παραχωρεί λευκή επιταγή στους κληρονόμους της.

Η διαφάνεια ως προϋπόθεση της ψηφιακής δημοκρατίας

του δρ **Αντώνη Στ. Στυλιανού**

Μια αίτηση απορρίπτεται. Ένας εργαζόμενος αξιολογείται. Ένας πολίτης κατατάσσεται ως υψηλού κινδύνου. Μια πλατφόρμα αποφασίζει ποια πληροφορία θα δει και ποια όχι. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να παρεμβαίνει ένα σύστημα τεχνητής νοημοσύνης. Το κρίσιμο ερώτημα είναι: γνωρίζει ο άνθρωπος ότι αυτό συμβαίνει και μπορεί να καταλάβει γιατί;

Στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης, η διαφάνεια δεν είναι απλώς μια καλή πρακτική. Μετατρέπεται σε θεμελιώδη εγγύηση προστασίας του πολίτη. Δεν μπορούμε να αμφισβητήσουμε ουσιαστικά μια απόφαση, εάν δεν γνωρίζουμε ότι χρησιμοποιήθηκε ΑΙ. Και δεν μπορούμε να ελέγξουμε μια απόφαση, εάν αγνοούμε τα βασικά κριτήρια που οδήγησαν σε αυτήν. Η ανάγκη αυτή είναι ιδιαίτερα έντονη όταν αυτοματοποιημένα συστήματα επηρεάζουν την πρόσβαση σε επιδόματα, δάνεια, εργασία, εκπαίδευση ή άλλες ουσιαστικές υπηρεσίες. Εκεί, η διαφάνεια συνδέεται άμεσα με την αξιοπιστία, την προβλεψιμότητα και τη νομιμότητα. Το υπό μελέτη πλαίσιο επισημαίνει ότι σε περιπτώσεις όπως η χορήγηση δανείων ή επιδομάτων είναι κρίσιμο να είναι κατανοητά τα κριτήρια αξιολόγησης και η συμβατότητά τους με τις νομικές απαιτήσεις.

Αυτό δεν σημαίνει ότι κάθε εταιρεία ή δημόσια Αρχή οφείλει να δημοσιοποιεί τον πηγαίο κώδικα ή εμπορικά απόρρητα. Η διαφάνεια δεν ταυτίζεται με την απόλυτη αποκάλυψη. Ακόμη και όταν υπάρχουν νόμιμοι περιορισμοί λόγω πνευματικής ιδιοκτησίας, εμπορικής εμπιστευτικότητας ή κρατικής ασφάλειας, πρέπει να υφίσταται επαρκής δυνατότητα ελέγχου, τουλάχιστον από αρμόδιες εποπτικές Αρχές. Εδώ αναδεικνύεται η έννοια

του «δικαιώματος στην εξήγηση». Δεν αρκεί μια τυπική ενημέρωση ότι «η απόφαση ελήφθη με τη βοήθεια ΤΝ». Η εξήγηση πρέπει να είναι κατανοητή, ουσιαστική και σχετική με τις συνέπειες που υφίσταται ο πολίτης. Διαφορετικά, η διαφάνεια κινδυνεύει να καταλήξει μια ακόμη νομική φόρμουλα χωρίς πρακτική αξία.

Η ίδια λογική ισχύει και στην προστασία προσωπικών δεδομένων. Όταν ένα σύστημα ΑΙ συλλέγει, αναλύει ή συνδυάζει προσωπικές πληροφορίες, ο πολίτης πρέπει να γνωρίζει γιατί αυτές συλλέγονται, για ποιον σκοπό χρησιμοποιούνται και σε ποιους ενδέχεται να διαβιβαστούν. Το ίδιο το κείμενο υπογραμμίζει ότι η επεξεργασία πρέπει να γίνεται ανοικτά και με διαφανείς μεθόδους, παρέχοντας πληροφορίες για τον τρόπο και τον σκοπό χρήσης των δεδομένων. Υπάρχει, επομένως, και μια θεσμική ευθύνη ενημέρωσης. Η χρήση ΤΝ από το κράτος, τις τράπεζες, τις ασφαλιστικές εταιρείες, τους εργοδότες ή μεγάλες ψηφιακές πλατφόρμες δεν μπορεί να γίνεται σαν μια αθέατη τεχνική λεπτομέρεια. Όταν το σύστημα επηρεάζει πραγματικές ευκαιρίες, δικαιώματα ή υποχρεώσεις, η ύπαρξή του πρέπει να είναι ορατή και η λειτουργία του επαρκώς εξηγήσιμη.

Αυτό είναι ακόμη σημαντικότερο, επειδή η τεχνολογική πολυπλοκότητα δημιουργεί ασυμμετρία γνώσης. Ο οργανισμός γνωρίζει το σύστημα, ενώ ο πολίτης συνήθως όχι. Το δίκαιο οφείλει να περιορίζει αυτή την ανισορροπία. Η διαφάνεια έχει, συνεπώς, μια ευρύτερη δημοκρατική διάσταση. Όσο περισσότερες αποφάσεις μεταφέρονται σε αυτοματοποιημένα συστήματα, τόσο μεγαλύτερη πρέπει να γίνεται -και όχι να μειώνεται- η δυνατότητα κοινωνικού και θεσμικού ελέγχου. Η τεχνολογία μπορεί να είναι σύνθετη. Η εξουσία όμως που ασκείται μέσω αυτής δεν μπορεί να είναι αόρατη.

Λέκτορας Νομικής
στο Πανεπιστήμιο
Λευκωσίας, LL.B
Law (Bristol),
Ph.D in Law -
International Law
and Human Rights
(Kent), διευθυντής
Μονάδας
Νομικής Κλινικής
Πανεπιστημίου
Λευκωσίας

Οικονομολόγος-
πολιτικός
επιστήμονας

Η Ευρώπη φλέγεται

του Παναγιώτη Κόνσουλα

Οι εικόνες από τη Γαλλία και την Αλβανία δεν είναι δύο άσχετες ειδήσεις που θα ξεχαστούν με την επόμενη αλλαγή της επικαιρότητας. Είναι δύο διαφορετικές εκφράσεις της ίδιας αγωνίας: οι κοινωνίες αισθάνονται ότι το αύριο γίνεται ακριβότερο, πιο αβέβαιο και λιγότερο δίκαιο. Και αυτή η αγωνία δεν γνωρίζει σύνορα.

Στη Γαλλία, οι μαθητικές κινητοποιήσεις συναντούν την οργή για την ακρίβεια, ενώ οι συγκρούσεις στους δρόμους φανερώνουν πόσο εύθραυστη έχει γίνει η κοινωνική ειρήνη. Στην Αλβανία, οι φοιτητές ζητούν καλύτερη παιδεία, προοπτική και λογοδοσία, με την πολιτική αντιπαράθεση να μεταφέρεται βίαια στις πλατείες.

Δεν πρόκειται για ίδιες χώρες ούτε για ταυτόσημα προβλήματα. Υπάρχει όμως ένας κοινός παρονομαστής: η δυσπιστία απέναντι στην ικανότητα των θεσμών να δώσουν απαντήσεις.

Την ίδια ώρα, η Ουκρανία εξακολουθεί να αιμορραγεί. Κάθε παράταση του πολέμου επιβαρύνει την ευρωπαϊκή ασφάλεια, τους προϋπολογισμούς και την πολιτική συνοχή. Στα Στενά του Ορμούζ, η ανασφάλεια της ναυσιπλοΐας κρατά ζωντανό τον φόβο νέων ενεργειακών ανατιμήσεων. Δύο μέτωπα μακριά από την Αθήνα, με συνέπειες που μπορούν να φτάσουν μέχρι τον λογαριασμό του ηλεκτρικού ρεύματος μιας ελληνικής οικογένειας.

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, η Τουρκία επαναφέρει τις γνωστές εντάσεις στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Η Ελλάδα οφείλει να διατηρεί ανοικτούς διαύλους επικοινωνίας, χωρίς να αντιμετωπίζει ως ασήμαντη καμία αμφισβήτηση κυριαρχικών δικαιωμάτων. Η ψυχραιμία δεν είναι υποχώρηση. Είναι προϋπόθεση σοβαρής εξωτερικής πολιτικής.

Το πιο ανησυχητικό, ωστόσο, δεν είναι κάθε κρίση ξεχωριστά. Είναι η πιθανότητα να λειτουργήσουν όλες μαζί. Ένα νέο άλμα στις τιμές της ενέργειας μπορεί να τροφοδοτήσει τον πληθωρισμό, να περιορίσει την κατανάλωση και να

δυσκολέψει επιχειρήσεις που ήδη μετρούν προσεκτικά κάθε ευρώ. Αν παράλληλα μεγαλώσει η κοινωνική δυσαρέσκεια στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, οι κοινές αποφάσεις θα γίνουν δυσκολότερες ακριβώς όταν θα χρειάζονται περισσότερο.

Για την Ελλάδα, ο χειμώνας που έρχεται δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί με καθουσιαστικές δηλώσεις. Χρειάζεται έγκαιρος σχεδιασμός για την επάρκεια ενέργειας, ουσιαστική προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και στήριξη της παραγωγής χωρίς ανεξέλεγκτες δημοσιονομικές υποσχέσεις. Χρειάζεται επίσης ευρωπαϊκή συνεννόηση για τις προμήθειες, τις διασυνδέσεις και την ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών.

Ας μην ξεχνάμε και κάτι ακόμη: η Ελλάδα εξαρτάται από τον τουρισμό, τη ναυτιλία, τις εισαγωγές και την εμπιστοσύνη των επενδυτών. Μια παρατεταμένη ευρωπαϊκή αναταραχή μπορεί να επηρεάσει τις κρατήσεις, τα μεταφορικά κόστη και τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων. Ακόμη και χωρίς άμεση εμπλοκή σε κάποια σύγκρουση, η χώρα μας πληρώνει μέρος του κόστους της διεθνούς αβεβαιότητας. Για αυτό η ενεργειακή ασφάλεια δεν είναι τεχνική συζήτηση για ειδικούς. Είναι ζήτημα κοινωνικής συνοχής, ανταγωνιστικότητας και τελικά πραγματικής εθνικής αντοχής. Όποιος το υποτιμά σήμερα, ενδέχεται να αναζητά αύριο λύσεις υπό πολύ μεγαλύτερη πίεση.

Δεν είναι βέβαιο ότι όλες οι σημερινές εστίες έντασης θα εξελιχθούν σε γενικευμένη κρίση. Θα ήταν όμως λάθος να περιμένουμε να συμβεί αυτό για να κινηθούμε. Η Ευρώπη δοκιμάζεται ταυτόχρονα στους δρόμους, στα σύνορα, στις αγορές και στους θεσμούς της. Η Ελλάδα δεν μπορεί να σβήσει μόνη της αυτές τις φωτιές. Μπορεί όμως να θωρακίσει την οικονομία της, να υπερασπιστεί τη σταθερότητα και να απαιτήσει από την Ευρώπη κάτι περισσότερο από διαπιστώσεις: αποφάσεις πριν φτάσει ο λογαριασμός στους πολίτες.

ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΓΟΥ-ΧΟΛΑΡΓΟΥ

Καταγγελίες ότι τσιμεντοποιείται το «Ελαφάκι»

Τον κίνδυνο ότι ένας πνεύμονας πρασίνου 4.700 τ.μ. με πάνω από 120 δέντρα, πολλά από αυτά άνω των 50 ετών, που εδώ και μισό αιώνα δίνει ζωή στην πόλη του Παπάγου, τώρα κινδυνεύει να μετατραπεί από τη δημοτική αρχή του Ηλία Αποστολόπουλου σε εργοτάξιο τσιμέντου 2.500 τ.μ. καταγγέλλει η δημοτική παράταξη «Σύγχρονη Πολιτεία Παπάγου-Χολαργού», με επικεφαλής τον Δημήτρη Οικονόμου. Ο λόγος για την πλατεία 28ης Οκτωβρίου, το γνωστό «Ελαφάκι», ένας χώρος που αποτελεί την ιστορία και την ταυτότητα της κηπούπολης του Παπάγου.

Σύμφωνα με τον επικεφαλής της αξιωματικής αντιπολίτευσης, πρόκειται για έναν χώρο που η τότε Αυτοδιοίκηση εγκαίνιασε ως πλατεία πρασίνου το 1996 και για τον οποίο το Δημοτικό Συμβούλιο είχε αποφασίσει ήδη από το 2003 την αποδέσμευσή του από τη χρήση σχολείου και τη διατήρησή του ως «Πλατεία και Κοινόχρηστος Χώρος Πρασίνου». Πώς φτάσαμε, λοιπόν, μετά από τόσες αποφάσεις και τόσες διακηρύξεις για την κλιματική κρίση και την ανάγκη προστασίας του αστικού πρασίνου, να κινδυνεύει σήμερα να γίνει τσιμέντο; «Η νυν δημοτική αρχή του κ. Αποστολόπουλου μετά από μισό αιώνα αποφάσισε αμετάκλητα να καταστρέψει την πλατεία πρασίνου χτίζοντας σχολικά κτίρια εκεί που δεν χρειάζονται!», απαντά και καταγγέλλει ταυτόχρονα ο Δημήτρης Οικονόμου.

Ο ίδιος εκφράζει την ξεκάθαρη και αδιαπραγμάτευτη στήριξη της παράταξής του στους 2.500 και πλέον δημότες-κατοίκους και στην «Κίνηση Κατοίκων», που έχει ήδη προσφύγει στη Δικαιοσύνη (Συμβούλιο της Επικρατείας και Διοικητικό Δικαστήριο), υποστηρίζοντας ότι η ανέγερση σχολικού συγκροτήματος στον συγκεκριμένο χώρο συνιστά παράνομη πράξη και παραβίαση του Συντάγματος ως προς την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και της νομοθεσίας για τους εν τοις πράγμασι κοινόχρηστους χώρους πρασίνου.

Παράλληλα, σε ανακοίνωση που εξέδωσε η «Σύγχρονη Πολιτεία Παπάγου-Χολαργού», ως σημερινή αξιωματική αντιπολίτευση και αυριανή δημοτική αρχή, δεσμεύεται ότι το πρόγραμμά της για τις δημοτι-

κές εκλογές του 2028 θα περιλαμβάνει ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης: Συγκεκριμένα δεσμεύεται ότι θα προχωρήσει σε:

1. Νομική και πολεοδομική κατοχύρωση της πλατείας.

- Επικαιροποίηση και επαναβεβαίωση της ομόφωνης απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του 2003 για τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου.

- Ανάληψη όλων των αναγκαίων θεσμικών ενεργειών ώστε η Πλατεία 28ης Οκτωβρίου να καταχωρηθεί οριστικά και αμετάκλητα ως Κοινόχρηστος Χώρος Πρασίνου και Αναψυχής.

- Διερεύνηση των ευθυνών και των θεσμικών παραλείψεων που οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση. Η αδράνεια και η μη διερεύνηση εναλλακτικών λύσεων συνιστούν σοβαρή θεσμική παράλειψη που απαι-

τεί άμεσες απαντήσεις.

2. Ολοκληρωμένο σχεδιασμό για τη σχολική στέγη.

- Καταγραφή των πραγματικών δημογραφικών, εκπαιδευτικών και στεγαστικών αναγκών.

- Ορθολογική αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας και των διαθέσιμων οικοπέδων, με επανεκκίνηση των διαπραγματεύσεων με τον ΑΟΟΑ.

- Θεσμική συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς για βιώσιμες λύσεις.

3. Άμεση αναστολή εργασιών και αξιολόγηση εναλλακτικών χώρων.

- Συγκριτική αξιολόγηση όλων των διαθέσιμων χώρων με τεχνικά, εκπαιδευτικά, πολεοδομικά και περιβαλλοντικά κριτήρια, πριν από οποιαδήποτε μη αναστρέψιμη επέμβαση στην πλατεία.

Συνεχίζονται οι πιέσεις ΣΥΡΙΖΑ σε Ζαχαριάδη για παραίτηση

Καζάνι που βράζει θυμίζει πλέον η δημοτική παράταξη «Ανοιχτή Πόλη» του Δήμου Αθηναίων, μετά την απόφαση του επικεφαλής της Κώστα Ζαχαριάδη να προσχωρήσει στην ΕΛΑΣ. Η αντίδραση του ΣΥΡΙΖΑ υπήρξε άμεση, με τον γραμματέα Οργανωτικού Γιάννη Μπουλέκο να ζητά την παραίτηση ή την ανεξαρτητοποίηση Ζαχαριάδη, καθώς η Κουμουνδούρου δεν προτίθεται να χαρίσει την ιστορική δημοτική παράταξη σε άλλο κόμμα. Από τη δική του μεριά, ο Κώστας Ζαχαριάδης ξεκαθάρισε πως

δεν παραιτείται, αφού -όπως υπογραμμίζει- η «Ανοιχτή Πόλη» λειτούργησε ομαλά την προηγούμενη περίοδο, από το 2023 όπου υπήρξαν στον χώρο του ΣΥΡΙΖΑ διασπάσεις, ανακατατάξεις, κατακερματισμοί, αφήνοντας έξω όλα αυτά. «Σε ό,τι με αφορά προσωπικά, μπορεί η Πολιτική Γραμματεία του ΣΥΡΙΖΑ να με έχρισε επικεφαλής της Ανοιχτής Πόλης, ωστόσο οι δημότες της Αθήνας με έκαναν δημοτικό σύμβουλο και με τοποθέτησαν αρχηγό της τρίτης δημοτικής παράταξης στο Δημοτικό Συμβού-

λιο από το 2023 μέχρι το 2028», τονίζει με νόημα και δείχνοντας τις προθέσεις του ο Κώστας Ζαχαριάδης. Άλλωστε υπενθυμίζεται εντέχνως πως πρώτος επικεφαλής της «Ανοιχτής Πόλης» υπήρξε ο Αλέξης Τσίπρας και θεωρείται ο ιδρυτής της... Πάντως, το θέμα μόλις ξεκίνησε και ήδη αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον η επόμενη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου και η στάση της πολύπειρης δημοτικής συμβούλου της παράταξης και του ΣΥΡΙΖΑ Άννας Φιλίνη.

Υπό διάλυση οι κοινωνικές δομές στον Διόνυσο

Η τραγική κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Διονύσου κατά τη διοίκηση της Κατερίνας Μαϊχόσογλου αναδείχθηκε στην πρόσφατη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου από την παράταση της μείζονος αντιπολίτευσης του Γιάννη Καλαφατέλη. Συγκεκριμένα, η δημοτική σύμβουλος Γεωργία Κριεμάδη, που έχει διατελέσει αντιδήμαρχος Κοινωνικών Υπηρεσιών, κατήγγειλε την «κουτσουρεμένη λειτουργία» του Δημοτικού Πολυϊατρείου και του ΚΕΠ Υγείας, καθώς και την κατάρρευση του Κοινωνικού Φαρμακείου, του Ιατρείου Τραύματος και του Συμβουλευτικού Σταθμού Άνοιας, που είχαν ιδρυθεί την περασμένη τετραετία. «Την 1η Ιανουαρίου 2024 παραλάβατε μια σειρά κοινωνικών υπηρεσιών και απ' αυτές σήμερα δεν λειτουργεί τίποτα», υπογράμμισε η κ. Κριεμάδη, τονίζοντας πως το Πολυϊατρείο παραμένει κλειστό γιατί ο δήμος δεν έχει πληρώσει τη συμμετοχή του για το ΚΕΠ Υγείας. Απορίες προκάλεσε και η αναφορά της πως «ο απινιδωτής που είχε τοποθετηθεί στο κτίριο της πρώην Εφορίας, όπου στεγάζονται μεταξύ άλλων το ΚΑΠΗ, το Γυμναστήριο και το ΚΕΠ Αγ. Στεφάνου, έχει πλέον αφαιρεθεί εδώ και λίγο καιρό». Ακολούθησε μια γενικόλογη απάντηση από τον αρμόδιο αντιδήμαρχο, που πάντως δεν κατάφερε να δώσει συγκεκριμένες αιτίες για τους λόγους που έχουν προκαλέσει την κατάρρευση των κοινωνικών δομών.

QUIZ!

Σε ποιον δήμο της Αττικής, προς τα βόρεια της Αθήνας, η δημοτική αρχή εξακολουθεί να διοικεί χωρίς να υπάρχει πολιτικός προϊστάμενος στις Οικονομικές Υπηρεσίες του δήμου σχεδόν σε ολόκληρο το πρώτο μισό της θητείας; Δικαιολογημένα η αντιπολίτευση διαρκώς

«βομβαρδίζει» με ερωτήματα για το ποιος έχει την ευθύνη για την οικονομική πολιτική αλλά και για τις δοσοληψίες του δήμου, κρίνοντας πως ούτε η εποπτεία από το γραφείο δημάρχου μπορεί να είναι επαρκής. Την ίδια ώρα, με δυσκολία γίνονται ακόμα και οι συζητήσεις επί οικονομικών θεμάτων στη Δημοτική Επιτροπή και το Δημοτικό Συμβούλιο, με παράδειγμα την πρόσφατη συζήτηση για την αναμόρφωση του προϋπολογισμού που εισηγήθηκε άσχετος αντιδήμαρχος, που φυσικά δεν είχε καμιά απάντηση στα εύλογα ερωτήματα.

Για 10η συνεχή χρονιά το Πακέτο του Φοιτητή

Ο Δήμος Φυλής, μέσω της Κοινωνικής Υπηρεσίας, συνεχίζει τη δράση διάθεσης πακέτων με τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης προς τους φοιτητές που σπουδάζουν εκτός Νομού Αττικής, για 10η συνεχή χρονιά, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027. Η δράση, η οποία έχει καθιερωθεί ως θεσμός κοινωνικής προσφοράς και αλληλεγγύης από τη δημοτική αρχή του Χρήστου Παππού, έχει ως βασικό στόχο την έμπρακτη στήριξη των νέων του δήμου που πραγματοποιούν τις σπουδές τους μακριά από τον τόπο κατοικίας τους, συμβάλλοντας στην οικονομική ελάφρυνση των οικογενειών τους. Τα πακέτα περιλαμβάνουν τρόφιμα μακράς διαρκείας και άλλα απαραίτητα αγαθά, προσφέροντας μια ουσιαστική βοήθεια στους φοιτητές κατά τη διάρκεια της ακαδημαϊκής χρονιάς. Οι φοιτητές που πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής μπορούν να απευθύνονται στην Κοινωνική Υπηρεσία προκειμένου να ενημερωθούν σχετικά με τη διαδικασία υποβολής αίτησης.

Νέες ενστάσεις για την κατασκευή του «Κένταυρου»

Δεν σταματούν οι αντιδράσεις των κατοίκων της Νέας Φιλαδέλφειας-Νέας Χαλκηδόνας ενάντια στην ανέγερση του νέου «Κενταύρου» στο άλσος της πόλης εις βάρος, όπως καταγγέλλουν, του δασικού του χαρακτήρα. Αυτή τη φορά με επιστολή τους προς το προεδρείο του Δημοτικού Συμβουλίου, τα μέλη της «Κίνησης για την υπεράσπιση του άλσους Νέας Φιλαδέλφειας» ζητούν να έρθει το θέμα σε επόμενη συζήτηση, προκειμένου να κατατεθούν όλες οι ενστάσεις. Συγκεκριμένα, στην επιστολή τους καταγγέλλουν την ανέγερση του κτιρίου ως παράνομο κτίριο με υπόγειο και μπετά και με υλικά εχθρικά προς το δασικό περιβάλλον και ζητούν την άμεση διακοπή των εργασιών ανέγερσης του «Κενταύρου» και τη λήψη μέτρων για την προστασία του άλσους. Θυμίζουμε πως η δημοτική αρχή του Γιάννη Τομπούλογλου έχει ήδη απαντήσει πως όλες οι παρεμβάσεις που γίνονται στο άλσος είναι απόλυτα σύμφωνες.

STOP Ανδόνη στην παραπληροφόρηση

«Πριν μιλήσουν για ενοίκια που πληρώνονται "εδώ και μήνες", ας ελέγξουν οι επικεφαλής της μείζονος αντιπολίτευσης πρώτα για τα στοιχεία», ήταν η αιχμηρή απάντηση του δημάρχου Παλλήνης Χρήστου Ανδόνη στις καταγγελίες πως έχει νοικιάσει ακίνητα που δεν χρησιμοποιούνται. Όπως ξεκαθάρισε, ο Δήμος Παλλήνης δεν έχει καταβάλει μέχρι σήμερα ούτε ένα ευρώ μίσθωμα για τον νέο χώρο στέγασης των μελών ΚΑΠΗ στην οδό Παλλάδος Αθηνάς και ενώ βρίσκεται σε κατάσταση ανακαίνισης. «Περιμένουμε, λοιπόν, να διορθώσουν δημόσια αυτόν τον ισχυρισμό», αναφέρει ο δήμαρχος Παλλήνης Χρήστος Ανδόνης απαντώντας, όπως υπογραμμίζει, στην παραπληροφόρηση για τα ΚΑΠΗ και τον βρεφονηπιακό σταθμό της πόλης. Ο ίδιος έστειλε σαφέστατα μηνύματα με αποδέκτες τους δελφίνους της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

«Κάποιοι επιμένουν στην παραπληροφόρηση για λίγο, ελάχιστο χρόνο δημοσιότητας. Και επειδή αυτή τη στιγμή το καπέλο του «επικεφαλής» της μείζονος αντιπολίτευσης το διεκδικούν πολλοί, καλό θα είναι να συνεννοηθούν πρώτα μεταξύ τους, γιατί δημιουργούν δίχως λόγο και αιτία αναστάτωση στην τοπική κοινωνία. Τελικά όμως καταφέρνουν το αντίθετο, τους ξαναθυμούνται ποιοι είναι», επισμαίνει ο Χρήστος Ανδόνης.

Προσφυγή στο ΣτΕ για τις ανεμογεννήτριες

Προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) κατέθεσε ο Δήμος Νοτίου Πηλίου κατά της υπουργικής απόφασης σχετικά με το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ανεμογεννήτριες και τα Αιολικά Πάρκα. Με αυτή ζητά να ακυρωθεί η ένταξη όλων των δημοτικών ενοτήτων του δήμου, ακόμη και αυτές που προστατεύονται από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Natura 2000, στις «Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας». Σημειώνεται ότι ο Δήμος Νοτίου Πηλίου έχει ήδη καταθέσει προσφυγές στο ΣτΕ και κατά των αποφάσεων εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) για εγκατάσταση Αιολικών Πάρκων στις δημοτικές ενότητες Αργαλαστής, Σηπιάδας και Τρικεριού.

Εξηγώντας, ο δήμαρχος Μιχάλης Μιτζικός τόνισε: «Λάβαμε ομόφωνη απόφαση για την άσκηση αίτησης ακύρωσης ενώπιον του ΣτΕ κατά της υπουργικής απόφασης, που αφορά την περιοχή. Δεν νοείται σε μία ευνομούμενη και δημοκρατική Πολιτεία να μη λαμβάνονται υπόψη οι αποφάσεις της τοπικής κοινωνίας, όπως αυτές εκφράζονται δημοκρατικά και συστηματικά στα Δημοτικά Συμβούλια».

ΤΙ ΛΕΝΕ ΟΙ ΑΝΑΛΥΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ... ΕΚΡΗΞΗ ΣΤΗ ΓΗΡΑΙΑ ΗΠΕΙΡΟ Η Ευρώπη στους δρόμους της οργής...

ΓΑΛΛΙΑ

ΙΤΑΛΙΑ

ΑΛΒΑΝΙΑ

Οι εικόνες των φλεγόμενων οδοφραγμάτων, των σπασμένων βιτρινών και των συγκρούσεων με την αστυνομία επέστρεψε στους δρόμους της Γαλλίας, σε μια από τις σοβαρότερες ημέρες κοινωνικής έντασης των τελευταίων ετών. Αποτέλεσμα: Ένας νεκρός ενώ ακρωτηριάστηκε και ένας 17χρονος. Οι αστυνομικές αρχές διευκρίνισαν ότι ο θάνατός του δεν συνδέεται με ενέργειες των δυνάμεων ασφαλείας ούτε με τα επεισόδια που σημειώθηκαν στο περιθώριο των διαδηλώσεων στη γαλλική πρωτεύουσα.

Από το Παρίσι και τη Λιόν μέχρι τη Μασσαλία, τη Λιλ, τη Ρεν και την Τουλούζη, χιλιάδες άνθρωποι πάντως συμμετείχαν σε συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας για το αυξανόμενο κόστος ζωής, την κατάσταση των δημόσιων υπηρεσιών και την πολιτική της κυβέρνησης. Οι κινητοποιήσεις, που ξεκίνησαν τον Σεπτέμβριο από μαθητές και φοιτητές, απέκτησαν σταδιακά ευρύτερα χαρακτηριστικά, με τη συμμετοχή εργατικών συνδικάτων, αγροτών και ομάδων που συνδέονται με τα «Κίτρινα Γιλέκα».

Σύμφωνα με την εργατική συνομοσπονδία CGT, περισσότεροι από 500.000 άνθρωποι συμμετείχαν στις διαδηλώσεις το Σάββατο. Οι αρχές είχαν προβλέψει συμμετοχή έως 150.000 ανθρώπων εκτός της μητροπολιτικής περιοχής του Παρισιού και περίπου 40.000 στην πρωτεύουσα. Οι συγκεκριμένοι αριθμοί ήταν εκτιμήσεις πριν από τις συγκεντρώσεις και δεν αποτελούν τελικό απολογισμό.

Η κυβέρνηση του Σεμπαστιάν Λεκορνί κατήγγειλε τις επιθέσεις και τις καταστροφές, αποδίδοντας μεγάλο μέρος των βίαιων ενεργειών σε οργανωμένες ομάδες της άκρας Αριστεράς. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, από την πλευρά τους, επιμένουν ότι το ουσιαστικό ζήτημα βρίσκεται στις κοινωνικές διεκδικήσεις και στην ανάγκη αλλαγής της οικονομικής πολιτικής. Το υπουργείο Εσωτερικών βρίσκεται επίσης αντιμέτωπο με ερωτήματα για τις μεθόδους καταστολής, μετά τους τραυματισμούς που έχουν καταγραφεί κατά τη διάρκεια των κινητοποιήσεων των τελευταίων εβδομάδων.

Γιατί φωνάζουν οι φοιτητές σε Βρυξέλλες και Λιέγη

Επεισόδια σημειώθηκαν και στις Βρυξέλλες μεταξύ διαδηλωτών και αστυνομίας. Βελγικές φοιτητικές ομάδες διαμαρτυρήθηκαν για την αύξηση του κόστους των σπουδών και για μεταρρυθμίσεις που, όπως φοβούνται, θα καταστήσουν την τριτοβάθμια εκπαίδευση λιγότερο προσβάσιμη. Οι διαδηλωτές συγκεντρώθηκαν στο κέντρο των Βρυξελλών, πολλοί φορώντας μάσκες και φωνάζοντας αντιφασιστικά συνθήματα. Η αστυνομία έκανε χρήση δακρυγόνων και πέταξε νερά, ενώ ορισμένοι διαδηλωτές αναποδογύρισαν ένα αυτοκίνητο, σύμφωνα με αυτόπτη μάρτυρα του Reuters.

Ο υπουργός Εσωτερικών του Βελγίου Μπερνάρ Κεντέν δήλωσε σε ανάρτησή του στην πλατφόρμα X ότι «αυτό που εκτυλίσσεται στις Βρυξέλλες δεν αποτελεί πλέον απλώς διαμαρτυρία» και ότι «θα χρησιμοποιηθούν όλα τα απαραίτητα μέσα για την αποκα-

Γράφει η
Αλεξία
Τασούλη

τάσταση της τάξης απέναντι στους ταραχοποιούς». Διαδήλωση πραγματοποιήθηκε επίσης στη Λιέγη, στο ανατολικό Βέλγιο, όπου φοιτητές είχαν διαμαρτυρηθεί νωρίτερα αυτόν τον μήνα για το γαλλόφωνο εκπαιδευτικό σύστημα, επικαλούμενοι την αύξηση του κόστους των σπουδών και τις δυσκολίες στην πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό.

Βίαια επεισόδια στα Τίρανα

Χιλιάδες νέοι συγκεντρώθηκαν το Σάββατο έξω από το υπουργείο Παιδείας και στα Τίρανα, κατά την πέμπτη ημέρα του κινήματος στο οποίο πρωτοστάτησαν οι φοιτητές, με κύριο αίτημα την παραίτηση του πρωθυπουργού Έντι Ράμα. Η διαμαρτυρία επισκιάστηκε από επεισόδια βίας, με

πληροφορίες να αναφέρουν ότι ομάδα ανθρώπων φέρεται να πέταξε πέτρες προς τους αστυνομικούς, οι οποίοι απάντησαν με χειροβομβίδες κρότου-λάμψης, δακρυγόνα και χρήση αντλιών νερού. Η κατάσταση ήταν εκτός ελέγχου στα Τίρανα, ήδη πριν από την έναρξη του μεγάλου συλλαλητηρίου. Η ατμόσφαιρα στην αλβανική πρωτεύουσα περιγράφηκε ως αποπνικτική από τα δακρυγόνα, ενώ συγκρούσεις με την αστυνομία σημειώθηκαν σε πολλούς δρόμους των Τιράνων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της αστυνομίας, είχαν προσαχθεί 500 διαδηλωτές, εκ των οποίων οι 330 αφέθηκαν ελεύθεροι. Περίπου 120 αστυνομικοί και 45 διαδηλωτές καταγράφηκαν ως τραυματίες.

Χάος
στη Γαλλία με νεκρό
και ακρωτηριασμένο, Βέλγιο,
Ιταλία και Αλβανία πεδία
μάχης μεταξύ διαδηλωτών
και αστυνομίας,
από την Ισπανία πέρασαν
στην Πορτογαλία
οι κινητοποιήσεις
για το Στεγαστικό

Δακρυγόνα και νερό κατά των κουκουλοφόρων στο Μιλάνο

Στην Ιταλία, κινητοποιήσεις πραγματοποιήθηκαν στο Μιλάνο, στο Τορίνο, στην Μπολόνια και στη Ρώμη, με αιχμή την ακρίβεια και την κυβερνητική πολιτική.

Στο Μιλάνο, η κατάσταση κλιμακώθηκε στην πλατεία Ντούμο, όπου κουκουλοφόροι συγκρούστηκαν με την αστυνομία, εκτοξεύοντας πέτρες και άλλα αντικείμενα. Αστυνομικοί χρησιμοποίησαν δακρυγόνα και αντλίες νερού, ενώ περίπου 50 διαδηλωτές προσήχθησαν. Η πρωθυπουργός Τζόρτζια Μελόνι καταδίκασε τη βία, υπογραμμίζοντας ότι η διαδήλωση αποτελεί δικαίωμα, όχι όμως και η καταστροφή των πόλεων.

Στη Ρώμη, το συνδικάτο CGIL πραγματοποίησε μεγάλη κινητοποίηση, ενώ ανακοίνωσε γενική απεργία για τις 20 Νοεμβρίου.

Στην Πορτογαλία, δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι συμμετείχαν σε πορεία στη Λισαβόνα, διαμαρτυρόμενοι για την ακρίβεια, τους χαμηλούς μισθούς και τη δυσκολία πρόσβασης στη στέγαση. Οι τιμές των κατοικιών έχουν υπερδιπλασιαστεί από το 2017, ενώ ανάλογη είναι η τάση και στα ενοίκια νέων μισθώσεων.

Δεν υπάρχει ενιαίο κίνημα, ξεχωριστές οι κινητοποιήσεις

Η Γαλλία αποτέλεσε το επίκεντρο των κινητοποιήσεων, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι υπάρχει ένα ενιαίο ευρωπαϊκό κίνημα. «Πρόκειται για ξεχωριστές κινητοποιήσεις, χωρίς ενιαίο συντονισμό ή κοινή ηγεσία», όπως επισημαίνουν αναλυτές, αν και τα αιτήματά τους παρουσιάζουν σημαντικές ομοιότητες, ενώ ιδιαίτερα έντονη είναι η συμμετοχή μαθητών, φοιτητών και νέων εργαζομένων.

ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

41
POLITICAL

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

Συναγερμός υπό τον φόβο επεισοδίων

Γράφει η
Ιωάννα Ντάνη

Σε αυξημένη ετοιμότητα τίθεται η Ελληνική Αστυνομία ενόψει των πανεκπαιδευτικών κινητοποιήσεων της Τετάρτης 21 Οκτωβρίου, καθώς η αναμενόμενη μαζική συμμετοχή μαθητών, φοιτητών και εκπαιδευτικών δημιουργεί αυξημένες απαιτήσεις για τη διαχείριση της κατάστασης στο κέντρο της Αθήνας. Οι επιτελείς της ΕΛΑΣ σχεδιάζουν μέτρα ασφαλείας και κυκλοφοριακές ρυθμίσεις με βασικό στόχο να αποτραπούν επεισόδια και να διασφαλιστεί η ομαλή διεξαγωγή των συγκεντρώσεων.

Το κλίμα κινητοποιήσεων που καταγράφεται σε ευρωπαϊκές πόλεις ενισχύει την επαγρύπνηση των ελληνικών Αρχών. Το ζητούμενο είναι η μαζική διαμαρτυρία να μην οδηγηθεί σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις, με την αστυνομική προετοιμασία να αποκτά ιδιαίτερη σημασία σε μια ημέρα κατά την οποία αναμένεται αυξημένη παρουσία νέων στους δρόμους.

Στο επίκεντρο Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Οι πρόσφατες αναφορές για συγκρούσεις και ταραχές σε πόλεις όπως το Παρίσι, η Μασσαλία, οι Βρυξέλλες και τα Τίρανα βρίσκονται στο ευρύτερο πλαίσιο μέσα στο οποίο αξιολογούνται οι κίνδυνοι των επικείμενων κινητοποιήσεων. Οι ελληνικές Αρχές καλούνται να προετοιμαστούν για διαφορετικά ενδεχόμενα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι τα επεισόδια του εξωτερικού προμηνύουν αντίστοιχη εξέλιξη στην Ελλάδα. Η αυξημένη συμμετοχή διαφορετικών ομάδων διαδηλωτών, σε συνδυασμό με τις προγραμματισμένες συγκεντρώσεις σε περισσότερες από 35 πόλεις, καθιστά αναγκαίο τον συντονισμό των αστυνομικών δυνάμεων. Στην Αθήνα το

Η Ελλάδα δεν θέλει να γίνει Ευρώπη που φλέγεται και η μαζική κάθοδος στους δρόμους μαθητών, φοιτητών και εκπαιδευτικών θέτει τις Αρχές σε επιφυλακή

κύριο ραντεβού έχει οριστεί για τις 12:00 στα Προπύλαια, ενώ στη Θεσσαλονίκη η συγκέντρωση θα πραγματοποιηθεί στις 11:00 στο Άγαλμα Βενιζέλου, σύμφωνα με τις σχετικές ανακοινώσεις.

Οι μνήμες της Marfin και του Γρηγορόπουλου

Στη σκιά των σχεδιασμών για την αστυνόμευση των συγκεντρώσεων παραμένουν δύο τραγικά γεγονότα που έχουν χαραχθεί στη συλλογική μνήμη: η δολοφονία του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου το 2008 και ο θάνατος τριών εργαζομένων στην τράπεζα Marfin το 2010, κατά τη διάρκεια επεισοδίων στο κέντρο της Αθήνας. Τα όσα συνέβησαν και τις δύο φορές αποτελούν έναν οδηγό για τον συντονισμό και τη λήψη μέτρων από την Αστυνομία, ώστε να αποφευχθεί η ανεξέλεγκτη βία σε συνθήκες μαζικών κινητοποιήσεων. Για τις Αρχές η πρόληψη, η έγκαιρη αναγνώριση ενδεχόμενων

εστιών έντασης και η προστασία διαδηλωτών, εργαζομένων και κατοίκων αποτελούν κρίσιμες παραμέτρους του επιχειρησιακού σχεδιασμού.

Το στοίχημα της Τετάρτης

Οι κινητοποιήσεις οργανώνονται με αιτήματα για την κάλυψη των εκπαιδευτικών κενών, τη βελτίωση των σχολικών υποδομών, την αύξηση των αποδοχών και την ενίσχυση της δημόσιας Παιδείας. Η συμμετοχή μαθητών και φοιτητών προσδίδει ιδιαίτερο βάρος στη διαδήλωση, χωρίς να προεξοφλείται η εξέλιξή της. Το μεγάλο στοίχημα για την ΕΛΑΣ είναι να διαχειριστεί μια πιθανώς πολυπληθής κινητοποίηση χωρίς να επιτρέψει την εκδήλωση βίαιων περιστατικών, αλλά και χωρίς να δημιουργηθούν συνθήκες που θα εντείνουν την ένταση. Η εικόνα που θα διαμορφωθεί την Τετάρτη θα εξαρτηθεί τόσο από την επιχειρησιακή προετοιμασία όσο και από την εξέλιξη των ίδιων των συγκεντρώσεων.

Σοκ στον Βόλο: Μητέρα κατηγορείται για σεξουαλική κακοποίηση της 12χρονης κόρης της και διακίνηση βίντεο

Στο Μεικτό Ορκωτό Δικαστήριο Λάρισας αναμένεται να δικάσει τον Νοέμβριο 51χρονη από τον Βόλο, η οποία κατηγορείται για τη σεξουαλική κακοποίηση της ανήλικης κόρης της, ηλικίας κάτω των 12 ετών, καθώς και για την παραγωγή και διακίνηση υλικού παιδικής πορνογραφίας. Η γυναίκα παραμένει προσωρινά κρατούμενη, ενώ οι πράξεις που της αποδίδονται φέρονται να τελέστηκαν από τον Απρίλιο έως τον Ιούλιο του 2024.

Σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας «Ελευθερία», το

παραπεμπτικό βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Βόλου περιλαμβάνει κατηγορίες για παραγωγή, κατοχή και διάθεση υλικού παιδικής πορνογραφίας μέσω πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και για γενετήσιες πράξεις με ανήλικη κάτω των 12 ετών και αιμομιξία.

Στη δικογραφία φέρονται να περιλαμβάνονται δύο βίντεο και τουλάχιστον 17 φωτογραφίες σεξουαλικού περιεχομένου, τα οποία, σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, καταγράφουν πράξεις κακοποίησης με θύμα το παιδί.

Από την έρευνα προέκυψε, σύμφωνα με το δημοσίευμα, ότι η 51χρονη φέρεται να απέστειλε το συγκεκριμένο υλικό σε τρίτο πρόσωπο μέσω της εφαρμογής Viber, με σκοπό την απόκρυψη οικονομικού οφέλους.

Η σχετική επικοινωνία περιλαμβάνεται στα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν κατά την προανακριτική διαδικασία. Η υπόθεση αναμένεται να εξεταστεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, το οποίο θα αξιολογήσει τα στοιχεία της δικογραφίας και θα αποφανθεί επί των κατηγοριών.

Πιερία: Νεκροί δύο πιλότοι από την πτώση μονοκινητήριου αεροσκάφους

Τραγική κατάληξη είχε η πτώση μονοκινητήριου αεροσκάφους ελαφρού τύπου το μεσημέρι της Κυριακής 18 Οκτωβρίου στην Κονταριώτισσα Πιερίας, καθώς οι δύο επιβαίνοντες έχασαν τη ζωή τους. Πρόκειται για δύο άνδρες, ηλικίας 41 και 59 ετών, οι οποίοι εντοπίστηκαν χωρίς τις αισθήσεις τους και μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο της Κατερίνης, όπου διαπιστώ-

θηκε ο θάνατός τους.

Το Κέντρο Επιχειρήσεων του Πυροσβεστικού Σώματος ενημερώθηκε για το περιστατικό περίπου στις 13.50. Το αεροσκάφος εντοπίστηκε μέσα σε ξερή κοίτη ποταμού, κοντά στον αεροδιάδρομο της Αερολέσχης Πιερίας. Στο σημείο έσπευσαν οκτώ πυροσβέστες με τέσσερα οχήματα. Οι διασώστες εντόπισαν τους δύο άνδρες

εκτός του αεροσκάφους, χωρίς τις αισθήσεις τους, και τους μετέφεραν σε ασφαλές σημείο. Στη συνέχεια, παραλήφθηκαν από ασθενοφόρα του ΕΚΑΒ και διακομίστηκαν στο νοσοκομείο, όπου επιβεβαιώθηκε ο θάνατός τους.

Από την πτώση δεν εκδηλώθηκε πυρκαγιά, ενώ η επιχείρηση ολοκληρώθηκε νωρίς το απόγευμα.

Σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, ο 41χρονος ήταν έμπειρος πιλότος και είχε διατελέσει αντιπρόεδρος της αερολέσχης, ενώ και ο 59χρονος διέθετε σημαντική εμπειρία στις πτήσεις. Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες σημειώθηκε το δυστύχημα παραμένουν υπό διερεύνηση. Οι αρμόδιες Αρχές καλούνται να εξακριβώσουν τα αίτια της πτώσης.

ΡΑΓΙΣΑΝ ΚΑΡΔΙΕΣ ΣΤΟ 40ΗΜΕΡΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΖΩΝΑΚΗ

Η Νίκαια που δεν τον ξέχασε, το «Μου λείπεις, μου έπεσε βαρύ» και τα μηνύματα στο μνήμα

Σε κλίμα βαθιάς συγκίνησης πραγματοποιήθηκε το πρωί της Κυριακής 18 Οκτωβρίου το 40ήμερο μνημόσυνο του Γιώργου Μαζωνάκη στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδας στη Νίκαια, τη γειτονιά όπου μεγάλωσε και έκανε τα πρώτα του βήματα. Συγγενείς, φίλοι, άνθρωποι από τον καλλιτεχνικό χώρο και πλήθος θαυμαστών έδωσαν το «παρών», θέλοντας να τιμήσουν τη μνήμη του δημοφιλούς τραγουδιστή, ενώ αυξημένα μέτρα ασφαλείας είχαν ληφθεί για την ομαλή διεξαγωγή της τελετής.

Γράφει η
Ιωάννα Ντάνη

Η οικογένειά του έφτασε στον ναό από νωρίς το πρωί, με τη μητέρα του, Κλειώ Μαζωνάκη, να προσέρχεται υποβασταζόμενη, σε μια ιδιαίτερα φορτισμένη στιγμή. Στο πλευρό της βρίσκονταν τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας, ο πατέρας του, Μανώλης, και οι αδελφές του, Μαρία και Βάσω. Πρόσβαση στο εσωτερικό της εκκλησίας είχε δοθεί κυρίως στους στενούς συγγενείς, ενώ οι υπόλοιποι παρευρισκόμενοι παρέμειναν στον εξωτερικό χώρο.

Η επιλογή της Αγίας Τριάδας είχε ιδιαίτερο συμβολισμό, καθώς ο Γιώργος Μαζωνάκης διατηρούσε ισχυρούς δεσμούς με τη γειτονιά των παιδικών του χρόνων. Ο Μητροπολίτης Νικαίας Αλέξιος, μιλώντας για τον τραγουδιστή, αναφέρθηκε στη σχέση του με την εκκλησία και στην πίστη του. «Ήταν το παιδί αυτό κοντά στην εκκλησία, εκκλησιαζόταν, ανέβαινε στο ψαλτήρι, του άρεσε η ψαλτική», ανέφερε, θυμίζοντας ότι ο καλλιτέχνης μεγάλωσε στα σκαλοπάτια και στα παγκάκια του ναού. «Ήταν ένας άνθρωπος πιστός», σημείωσε χαρακτηριστικά, εκφράζοντας παράλληλα την ευχή να συναντηθούν όλοι κάποτε στον Παράδεισο.

«Όσο ζω Μαζώ»

Η παρουσία του κόσμου ήταν συνεχής από τις πρωινές

Με λουλούδια, σημειώματα και τραγούδια στην Αγία Τριάδα και το Γ' Νεκροταφείο Αθηνών τίμησε τη μνήμη του δημοφιλούς τραγουδιστή πλήθος κόσμου

ώρες. Ανάμεσα στους παρευρισκόμενους βρίσκονταν πρόσωπα από τον χώρο της μουσικής και της ελληνικής showbiz, μεταξύ των οποίων η Μελίνα Ασλανίδου, η Αμαρυλλίς, ο Σταύρος Νικολαΐδης και η Άντζελα Δημητρίου, μαζί με άλλους φίλους και συνεργάτες του τραγουδιστή.

Μετά τη θεία λειτουργία και το μνημόσυνο, η οικογένεια και αρκετοί από τους παρευρισκόμενους μετέβησαν στο Γ' Νεκροταφείο Αθηνών, όπου τελέστηκε τρισάγιο στο μνήμα του. Εκεί, η συγκίνηση κορυφώθηκε, καθώς ακούστηκαν τραγούδια που σημάδεψαν την πορεία του, ανάμεσά τους το «Ανήκω σε μένα» και το «Θέλω να γυρίσω στα παλιά».

Θαυμαστές κρατούσαν λευκά και κόκκινα τριαντά-

φυλλα, μπαλόνια και φωτογραφίες του, ενώ γύρω από το μνήμα τοποθετήθηκαν λουλούδια και χειρόγραφα σημειώματα. «Μου λείπεις, μου έπεσε βαρύ, με αναμνήσεις σιγοκαίγομαι. Η «οικογένειά σου». Σε αγαπάμε πάντα», έγραφε ένα από τα μηνύματα που άφησαν άνθρωποι οι οποίοι τον ακολουθούσαν επί χρόνια.

Το σύνθημα «Όσο ζω Μαζώ» ακούστηκε ανάμεσα στους συγκεντρωμένους, αποτυπώνοντας τη σχέση που είχε αναπτύξει ο τραγουδιστής με το κοινό του. Για πολλούς, τα τραγούδια του συνδέθηκαν με προσωπικές στιγμές, έρωτες, χωρισμούς και αναμνήσεις, δημιουργώντας έναν δεσμό που δεν έσβησε με τον θάνατό του.

ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

ART

43
POLITICAL

Στο «Σπίτι του Ελύτη» οι «Θήλεις Άγγελοι» υμνούν την αιώνια αναγέννηση

Η υπουργός Πολιτισμού
Λίνα Μενδώνη με
τον επιμελητή
της έκθεσης Τάκη Μαυρωτά
και την Ιουλίτα Ηλιοπούλου

της
Δήμητρας Δάρδα

Το εικαστικό φως πλημμυρίζει το «Σπίτι του Ελύτη» στην ιστορική συνοικία της Πλάκας, με αφορμή τα εγκαίνια της περιοδικής ομαδικής έκθεσης «Θήλεις Άγγελοι» από την υπουργό Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη. Το αφιέρωμα στο ζωτικό θηλυκό στοιχείο διατρέχει το έργο του νομπελίστα ποιητή μέσα από είκοσι πρωτότυπα έργα του και άλλα πενήντα ζωγραφικά και γλυπτά Ελλήνων και ξένων κορυφαίων καλλιτεχνών, συνθέτοντας έναν σπάνιο καμβά.

Τη μυσταγωγία της έκθεσης συμπληρώνουν πολύ-

Το αφιέρωμα στο ζωτικό θηλυκό στοιχείο διατρέχει το έργο του Ελύτη μέσα από είκοσι πρωτότυπα έργα του και άλλα πενήντα ζωγραφικά και γλυπτά Ελλήνων και ξένων κορυφαίων καλλιτεχνών, συνθέτοντας έναν σπάνιο καμβά

τιμα χειρόγραφα, σπάνιες φωτογραφίες, ντοκουμέντα και βιβλία από την προσωπική συλλογή του Οδυσσέα Ελύτη.

Μέσα από την επιμέλεια του Τάκη Μαυρωτά και τη διεύθυνση της ποιήτριας Ιουλίτας Ηλιοπούλου, οι γυναικείες μορφές αναδύονται από τον χώρο της χαράς και του πάθους, ακτινοβολώντας φως και μένοντας ανέγγιχτες από τη φθορά και το πένθος.

«Τα κορίτσια έχουν κραταιά και αδιαφιλονίκητη παρουσία στο έργο του Ελύτη, καθώς αποτελούν μία γονιμοποιητική, ονειρική παρουσία στο ποιητικό αλλά και στο εικαστικό έργο του. Η παρούσα έκθεση δεν αποτελεί μία εξαντλητική καταβύθιση στο ποιητικό σύμπαν του, αλλά ένα ταξίδι στον διάλογό του με έργα και αναζητήσεις κορυφαίων εικαστικών, με τους οποίους μοιράζεται τον ίδιο θεματικό πυρήνα», ανέ-

φερε στην ομιλία της η Λίνα Μενδώνη. Ο επιμελητής της έκθεσης Τάκης Μαυρωτάς σημείωσε: «Κόρες και γυναίκες δυναμώνουν την πεποίθηση ότι αποτελούν τη στέρεα βάση της αντίληψης του κόσμου μας. Είναι σαν οι δημιουργοί τους να ακούν τον στοχασμό του Πετράρχη: «Ξέρω ν' ακολουθώ σαν φεύγω να γλιτώσω απ' τη φωτιά μου, παγώνω όταν τη βλέπω σαν λείπει, ο πόθος μου φλογίζει», ενώ η Ιουλίτα Ηλιοπούλου τόνισε: «Στόχος να εικονιστεί, μέσα από την ευαισθησία, το ξεχωριστό ιδίωμα του κάθε καλλιτέχνη, η έννοια του ζωτικού θηλυκού στοιχείου. Μια έννοια που στο έργο του ποιητή λειτουργεί αρχετυπικά, που εικονίζεται με τρυφερότητα, αφαίρεση αλλά και με τη χρωματική ρώμη του Ελύτη, ενώ συχνά στα γραπτά του παίρνει τις πολλές όψεις μιας αρχέγονης δύναμης».

Χειρουργήθηκε ο Μαρτίνες μετά τον σοκαριστικό τραυματισμό

Ο τραυματισμός του Εμιλιάνο Μαρτίνες, στη σύγκρουση με τον Μπράνθγουεϊτ στον αγώνα Έβερτον - Τσέλσι, ήταν η πιο σοκαριστική στιγμή του Σαββατοκύριακου στην Premier League. Ο Αργεντινός τερματοφύλακας των Λονδρέζων έμεινε για ώρα στο έδαφος, προκάλεσε έντονη ανησυχία, ωστόσο, στη συνέχεια άρχισε να συνέρχεται και αποχώρησε από τον αγωνιστικό χώρο σε φορείο και καταχειροκροτούμενος.

Οι εξετάσεις έδειξαν ότι ο 34χρονος γκολκίπερ υπέστη κάταγμα στην κάτω γνάθο και αργά το

βράδυ πέρασε την πόρτα του χειρουργείου. Η επέμβαση ολοκληρώθηκε με επιτυχία χθες τα ξημερώματα, με τον ίδιο και τη σύζυγό του να ενημερώνουν τον κόσμο για την υγεία του. Η σύζυγος του Αργεντινίου, Μαντίνια, έσπευσε αρχικά να καθυυσάσει όσους ανησυχούσαν για την κατάσταση του άνδρα της, με ανάρτησή της στο Instagram. «Σας ευχαριστώ όλους για τα όμορφα μηνύματα και το ενδιαφέρον σας για τον Έμι. Είναι καλά, δεν πρόκειται για κάτι σοβαρό και σύντομα θα επιστρέψει στην κανονικότητά του. Σας ευχαριστώ μέσα από την καρδιά μου για όλη αυτή την αγάπη και τη στήριξη», έγραψε χαρακτηριστικά.

Χθες, ο ίδιος ο Μαρτίνες έστειλε το δικό του μήνυμα, επιβεβαιώνοντας ότι η χειρουργική επέμβαση πήγε καλά. Παράλληλα, ευχαρίστησε όσους επικοινωνούσαν μαζί του και εξέφρασε την αισιοδοξία του για την επιστροφή του στα γήπεδα μέσα στις επόμενες εβδομάδες.

«Ευχαριστώ όλους για τα μηνύματα. Η επέμβαση πήγε καλά. Το σημαντικότερο είναι ότι κερδίσαμε τους τρεις βαθμούς και κρατήσαμε ανέπαφη την εστία μας. Θα επιστρέψουμε σε λίγες εβδομάδες», ανέφερε ο Αργεντινός τερματοφύλακας, δείχνοντας τη διαφορετική νοοτροπία του και το πνεύμα νικητή που διαθέτει.

Με... φόρα από την Ευρώπη τα φαβορί

Χωρίς να συναντήσουν προβλήματα, και παρά την καταπόνηση από τα ευρωπαϊκά παιχνίδια της εβδομάδας που προηγήθηκε, τα φαβορί «καθάρισαν» στην τρίτη αγωνιστική της GBL χωρίς προβλήματα. Ειδικότερα οι δυο «αιώνιοι», που προέρχονταν από τη «διαβολοβδομάδα» της Euroleague, δεν βρήκαν σοβαρή αντίσταση από τους αντιπάλους τους και συνέχισαν το νικηφόρο σερί τους στο ελληνικό πρωτάθλημα.

Ο Παναθηναϊκός, που έπαιξε ξανά σε άδειο T-Center λόγω τιμωρίας, ήταν καταγιστικός απέναντι στο Περιστερί, βγάζοντας αντίδραση μετά την ήττα από τη Χάποελ στην έδρα του. Η ομάδα του Ζέλικο Ομπράντοβιτς είχε για πρώτη φορά φέτος διαθέσιμους τους Κέντρικ Ναν και Κώστα Σλούκα, με τον Αμερικανό να δείχνει σε εξαιρετική κατάσταση και τον Έλληνα αρχηγό της ομάδας να προσθέτει τις γνωστές... πινελιές ποιότητας στο παιχνίδι των «πράσινων». Το «τριφύλλι» επικράτησε χωρίς προβλήματα 95-75 της ομάδας του Βασίλη Ξανθόπουλου και στρέφεται στις επόμενες υποχρεώσεις του σε Ελλάδα και Ευρώπη.

Ο ελλιπής Ολυμπιακός, με αρκετές απουσίες και κομβικών παικτών, ταξίδεψε στα Ιωάννινα για την

αναμέτρηση με τους Βίκος Falcons. Η ομάδα του Γιώργου Μπαρτζώκα έδειξε για ένα ημίχρονο να έχει επηρεαστεί από τα συνεχή παιχνίδια και το ταξίδι στην Ισπανία, όπου νίκησε Βαλένθια και Μπαρτσελόνα στη «διαβολοβδομάδα», όμως, πάτησε γκάζι στο τέλος και... εξαφανίστηκε από τον ορίζοντα των γηπεδούχων. Οι «ερυθρόλευκοι» επικράτησαν 79-68 και συνέχισαν κι αυτοί αήττητοι στο φετινό πρωτάθλημα.

Η ΑΕΚ, αν και δυσκολεύτηκε, κατάφερε να επικρατήσει 84-79 της Μυκόνου στα Λιόσια, ενώ ο ΠΑΟΚ τα βρήκε σκούρα στη Ρόδο και χρειάστηκε έναν «σεληνιασμένο» Τσέντι Όσμαν που πέτυχε 37 πόντους για να επικρατήσει 88-84 του Κολοσσού. Εύκολη ήταν η επικράτηση του Ηρακλή επί της Καρδίτσας, με τον «Γηραιό» να νικά 71-53, ενώ σε περίπατο μετέτρεψε ο Άρης τον αγώνα με το Μαρούσι, επικρατώντας 74-57 στο Αλεξάνδρειο.

Στη Λευκάδα διεξήχθη το μοναδικό παιχνίδι της αγωνιστικής που εξελίχθηκε σε ντέρμπι. Η τοπική Δόξα άγγιξε την πρώτη της νίκη στη σεζόν, όμως, ο Προμηθέας Πάτρας βρήκε τον τρόπο να επικρατήσει οριακά 80-79 και να πάρει το πρώτο δικό του ροζ φύλλο αγώνα στη σεζόν.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Γράφει ο
**Χρήστος
Γιαννούλης**

Ο «Wemby» θέλει το δαχτυλίδι του πρωταθλητή

Μπορεί η νέα σεζόν του NBA να εξελιχθεί σε παράσταση για έναν ρόλο με πρωταγωνιστή τον Βίκτορ Γουεμπανιαμά; Όλα τα βλέμματα είναι στραμμένα στον Γάλλο σέντερ, ο οποίος θέλει να οδηγήσει τους Σαν Αντόνιο Σπερς στην κατάκτηση του πρωταθλήματος, διεκδικώντας παράλληλα και το βραβείο του πολυτιμότερου παίκτη της χρονιάς (MVP).

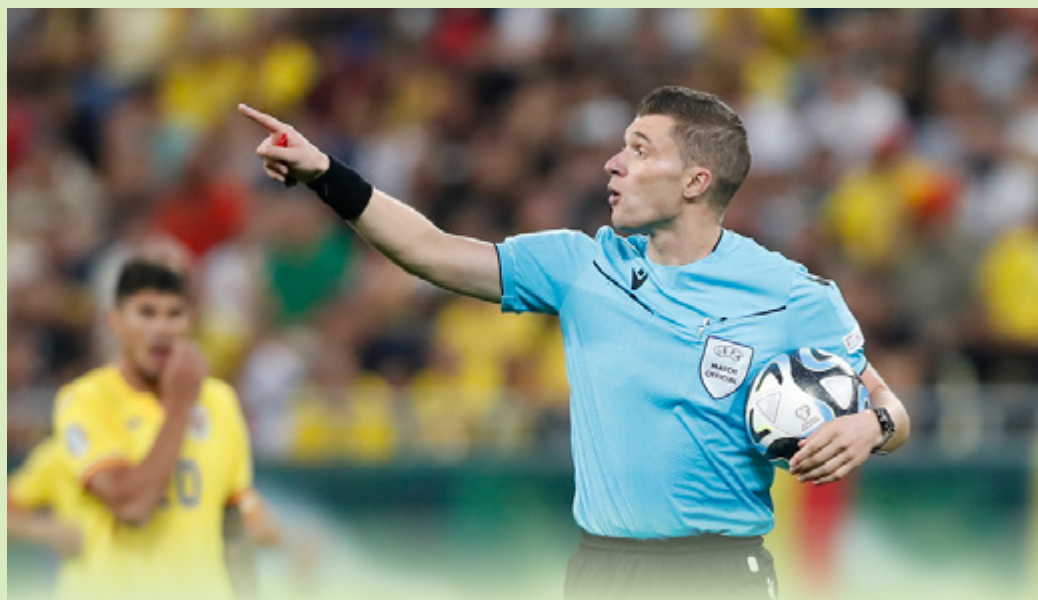
«Αλλάζει τα πάντα, πραγματικά», δήλωσε ο Λεμπρόν Τζέιμς, ενόψει της αγωνιστικής περιόδου 2026/2027, αποτυπώνοντας τον αντίκτυπο που έχει ήδη ο 22χρονος Γάλλος στο κορυφαίο πρωτάθλημα μπάσκετ του κόσμου.

Ο Γουεμπανιαμά αποτελεί μια ξεχωριστή περίπτωση αθλητή, καθώς συνδυάζει το ασυνήθιστο για το ύψος του αγωνιστικό προφίλ, την ικανότητα να ανταποκρίνεται σε διαφορετικούς ρόλους και την εξαιρετική αμυντική παρουσία. Την προηγούμενη χρονιά αναδείχθηκε ομόφωνα κορυφαίος αμυντικός του NBA και όλα δείχνουν ότι θα αποτελέσει ξανά έναν από τους βασικούς υποψηφίους για τη συγκεκριμένη διάκριση, στην τέταρτη σεζόν του στη Λίγκα.

Το μεγάλο ερώτημα, ωστόσο, αφορά την κατάκτηση του πρωταθλήματος. Οι Σπερς έχουν λόγους να αισιοδοξούν, καθώς προέρχονται από μια εντυπωσιακή χρονιά, στην οποία ξεπέρασαν τις προσδοκίες, φτάνοντας μέχρι τους τελικούς του NBA. Εκεί ηττήθηκαν με 4-1 από τους Νιου Γιόρκ Νικς, όμως η εμπειρία αυτή μπορεί να αποτελέσει σημαντικό εφόδιο στην προσπάθειά τους να φτάσουν μέχρι την κορυφή.

«Είμαστε γεμάτοι ελπίδα και πολύ φιλόδοξοι», ανέφερε ο Γουεμπανιαμά, ο οποίος την περασμένη σεζόν είχε κατά μέσο όρο 25 πόντους και 11,5 ριμπάουντ. Το Σαν Αντόνιο διαθέτει ένα νεανικό σύνολο με τεράστιες δυνατότητες. Στο πλευρό του Γάλλου βρίσκονται οι Στέφον Κασλ, 21 ετών, με 16,7 πόντους ανά αγώνα την προηγούμενη χρονιά, και Ντίλαν Χάρπερ, 20 ετών, ο οποίος είχε 11,8 πόντους κατά μέσο όρο.

Γαλλική «σφυρίχτρα» στο Σίτι - ΑΕΚ

Τον Γάλλο διαιτητή Βιλί Ντελαζό επέλεξε η UEFA για την αναμέτρηση της ΑΕΚ με τη Μάντσεστερ Σίτι που θα διεξαχθεί την Τρίτη (20/10) στο Etihad, στο πλαίσιο της 3ης αγωνιστικής της League Phase του Champions League.

Ο 34χρονος ρέφερι ανήκει στην πρώτη κατηγορία της UEFA και στην αναμέτρηση του Μάντσεστερ θα έχει ως βοηθούς τους συμπατριώτες του Ερβάν Φινζάν και Βαλεντάν Εβράρ, ενώ χρέη τέταρτου διαιτητή θα εκτελέσει ο Μπαστιάν Ντεσεπί. Στο βίντεο θα βρίσκεται ως VAR ο Βέλγος Μπραμ Βαν Ντρίσε, με τον Γερμανό Κρίστιαν Ντίνγκερτ να αναλαμβάνει καθήκοντα AVAR.

Ο ορισμός του Ντελαζό έχει σύνδεση με το ελληνικό ποδόσφαιρο, καθώς ο Γάλλος διαιτητής είχε βρεθεί ξανά στο παρελθόν σε σημαντικές αναμετρήσεις ελληνικών ομάδων. Συγκεκριμένα, είχε διευθύνει το ΠΑΟΚ - Ολυμπιακός στις 12 Μαΐου 2024, καθώς και το ΑΕΚ - Παναθηναϊκός στις 24 Απριλίου 2024.

Επιπλέον, είχε οριστεί στην αναμέτρηση της Εθνικής Ελλάδας με τη Φινλανδία στις 17 Νοεμβρίου 2024, αποκτώντας ακόμη μία εμπειρία από αγώνα με ελληνικό ενδιαφέρον.

45 POLITICAL

Ο Μέσι... ζωγράφισε, η Ίντερ Μαϊάμι συνεχίζει το σερί

Με δύο γκολ του Λιονέλ Μέσι, η Ίντερ Μαϊάμι επικράτησε με 3-1 εκτός έδρας της Ατλάντα Γιουνάιτεντ χθες τα ξημερώματα. Η Ίντερ Μαϊάμι (15 νίκες, 10 ισοπαλίες, 5 ήττες, 55 βαθμοί) είχε ήδη εξασφαλίσει από την Τετάρτη (14/10) την πρόκρισή της στα πλέι οφ για την κατάκτηση του MLS Cup, ωστόσο η νίκη αυτή (τρίτη σερί) την έφερε πιο κοντά στην εξασφάλιση μιας θέσης στην πρώτη δυάδα της Ανατολικής Περιφέρειας.

Η Ίντερ Μαϊάμι άνοιξε το σκορ στο 45ο λεπτό με τον Μπερτεράμε από ασίστ του Σουάρες, ενώ ακολούθως ανέλαβε δράση ο Αργεντινός σούπερ σταρ, ο οποίος διπλασίασε τα τέρματα της ομάδας του στο 56ο λεπτό, με ένα γκολ-ποίημα, ξεκινώντας μια αντεπίθεση από τον χώρο του κέντρου προς την αντίπαλη περιοχή. Ο Αργεντινός σούπερ σταρ συνεργάστηκε δύο φορές με τον Μπερτεράμε, παίζοντας το ένα-δύο, προτού περάσει με ντρίμπλα έναν αμυντικό της Ατλάντα και εξαπολύσει ένα δυνατό, συρτό σουτ, στέλνοντας την μπάλα στα δίχτυα.

Το τρίτο γκολ της Ίντερ Μαϊάμι ήρθε και πάλι από τον Μέσι, στο 60ό λεπτό, έπειτα από μια γρήγορη μετάβαση στην επίθεση και νέα ασίστ του Σουάρες.

Η Ατλάντα κέρδισε πέναλτι στο 88ο λεπτό και ο Πικό, ο οποίος είχε καταγράψει 20 συμμετοχές με τη φανέλα της Ίντερ Μαϊάμι την προηγούμενη σεζόν, εκτέλεσε εύστοχα από την άσπρη βούλα για το τελικό 3-1.

Με την «ντομπιέτα» που σημείωσε, ο Μέσι έφτασε πλέον τα 25 γκολ σε 27 αγώνες στη φετινή Major Soccer League, όντας ο πρώτος σκόρερ της Λίγκας (5 περισσότερα από τον Κρόατη Μούσα του Ντάλας) ενώ έχει και 12 ασίστ.

Η δύναμη της αλλαγής

Κριός (21/3-20/4)

Η κοινωνική σας ζωή και οι συλλογικοί σας στόχοι παίρνουν φωτιά από νωρίς το πρωί. Η σύνοδος Σελήνης - Πλούτωνα φέρνει μια έντονη, σχεδόν μοιραία συνάντηση ή μια βαθιά συνειδητοποίηση μέσα σε μια ομάδα ανθρώπων. Το τρίγωνο της Σελήνης με τον Ουρανό σας χαρίζει μια ξαφνική, λαμπρή ιδέα ή μια είδηση από το κοντινό σας περιβάλλον που ξεκλειδώνει επαγγελματικά σχέδια. Εκμεταλλευτείτε τις συζητήσεις για να προωθήσετε τα σχέδιά σας, καθώς θα έχετε μεγάλη πειθώ.

Ταύρος (21/4-20/5)

Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος βρίσκονται τα επαγγελματικά σας και η κοινωνική σας προβολή. Ίσως νιώσετε την έντονη ανάγκη να αλλάξετε ριζικά την κατεύθυνση της καριέρας σας ή να αναλάβετε τον πλήρη έλεγχο των καθηκόντων σας, διεκδικώντας μια ανώτερη θέση. Μια ξαφνική ευκαιρία για αύξηση των εσόδων σας ή μια οικονομική διευκόλυνση έρχεται από το πουθενά για να σας δώσει το άγχος. Οι συνθήκες στην εργασία αλλάζουν ξαφνικά, προς όφελός σας.

Δίδυμοι (21/5-21/6)

Με τον Ουρανό στο ζώδιό σας να ενεργοποιείται θετικά, αυτή η μέρα σας ανήκει ολοκληρωτικά. Το μυαλό σας γεννά πρωτότυπες ιδέες με ταχύτητα φωτός και έχετε την τάση να φιλοσοφήσετε τη ζωή με έναν εντελώς διαφορετικό τρόπο. Μια ξαφνική πρόταση για ένα ταξίδι, η θετική επίλυση ενός νομικού ζητήματος ή μια ευκαιρία για σεμινάρια και σπουδές θα σας ενθουσιάσουν. Μην φοβηθείτε να ρισκάρετε και να εκφράσετε τις πιο εκκεντρικές σας απόψεις, καθώς θα βρείτε υποστηρικτές.

Καρκίνος (22/6-22/7)

Η μέρα ξυπνά έντονα ένστικτα, κρυμμένα πάθη και βαθιές, εσωτερικές επιθυμίες. Οικονομικά ζητήματα που σχετίζονται με τρίτους, όπως τράπεζες, εφορία ή κληρονομικά, έρχονται στο προσκήνιο με τάσεις οριστικού ξεκαθαρίσματος. Ευτυχώς, η διαίσθησή σας είναι αλάνθαστη και μια εσωτερική αποκάλυψη ή μια μυστική βοήθεια θα σας δείξει τον σωστό δρόμο. Είναι η κατάλληλη στιγμή να απαλλαγείτε από ψυχολογικά βάρη και τοξικές εξαρτήσεις του παρελθόντος.

Λέων (23/7-22/8)

Οι σημαντικές σχέσεις της ζωής σας και οι επαγγελματικές συνεργασίες δοκιμάζονται. Η σύνοδος της Σελήνης στον Υδροχόο σας καλεί να κοιτάξετε την αλήθεια κατάματα με τον σύντροφο ή τους συνεργάτες σας, αποφεύγοντας όμως τα παιχνίδια εξουσίας και τη χειραγώγηση. Οι ανατροπές που συμβαίνουν τώρα στις συνεργασίες σας θα σας βοηθήσουν να απελευθερωθείτε και να νιώσετε βαθιά ανακούφιση.

Παρθένος (23/8-22/9)

Η καθημερινότητα, οι υποχρεώσεις της δουλειάς και θέματα υγείας απαιτούν την προσοχή σας. Ίσως χρειαστεί να αλλάξετε ριζικά το καθημερινό σας πρόγραμμα ή να υιοθετήσετε νέες, πιο ωφέλιμες συνήθειες. Μια αναπάντεχη θετική εξέλιξη ή μια ξαφνική αναγνώριση στον χώρο εργασίας από κάποιον ανώτερο θα σας δώσει μεγάλη ικανοποίηση. Η εφευρετικότητά σας θα σας βοηθήσει να λύσετε πρακτικά προβλήματα που σας ταλαιπωρούσαν καιρό.

Ζυγός (23/9-23/10)

Έρωτας, δημιουργικότητα και διασκέδαση κυριαρχούν σήμερα. Νιώθετε το πάθος να αναζωπυρώνεται, αλλά ταυτόχρονα ζητάτε κάτι βαθύ και απόλυτα ειλικρινές από το ταίρι σας. Το τρίγωνο της Σελήνης με τον Ουρανό σας φέρνει μια ξαφνική ευχάριστη είδηση από το εξωτερικό, μια αναπάντεχη καλλιτεχνική έμπνευση ή μια τυχαία γνωριμία που θα σας ενθουσιάσει. Επιτρέψτε στον εαυτό σας να εκφραστεί ελεύθερα και να χαρεί τις εκπλήξεις.

Σκορπιός (24/10-21/11)

Τα φώτα της δημοσιότητας πέφτουν στο σπίτι, στην ακίνητη περιουσία και τις οικογενειακές σχέσεις. Ίσως έρθουν στην επιφάνεια κρυμμένα ζητήματα που ζητούν ριζική λύση ή μια μεταμόρφωση των σχέσεων με τους οικείους σας. Μια ξαφνική οικονομική ανάσα, μια αποζημίωση ή μια θετική ανατροπή που αφορά ένα ακίνητο θα σας βοηθήσουν να ισορροπήσετε. Η μέρα είναι ιδανική για ριζικές αλλαγές στον προσωπικό σας χώρο.

Τοξότης (22/11-21/12)

Η επικοινωνία σας γίνεται εξαιρετικά ισχυρή, διεισδυτική και μπορεί να επηρεάσει εύκολα τους γύρω σας. Προσέξτε όμως τα λόγια σας και τις αποφάσεις σας, καθώς οι λέξεις που χρησιμοποιείτε σήμερα έχουν τεράστια δύναμη. Η θετική γωνία της Σελήνης με τον Ουρανό υπόσχεται μια ανατρεπτική πρόταση για συνεργασία ή ένα απρόσμενο μήνυμα και μια εξομολόγηση από τον σύντροφό σας. Οι μετακινήσεις και οι συναντήσεις της ημέρας θα κρύβουν ευχάριστες εκπλήξεις.

Αιγόκερως (22/12-19/1)

Ώρα για ρεαλιστικά και βαθιά ξεκαθαρίσματα στα οικονομικά σας δεδομένα. Η ανάγκη σας για υλική και συναισθηματική ασφάλεια είναι έντονη και ίσως αποφασίσετε να κόψετε περιττά έξοδα ή να επενδύσετε κάπου σταθερά. Μια ξαφνική αλλαγή ή μια πρωτοποριακή μέθοδος στη δουλειά σας θα αποδειχθεί εξαιρετικά προσοδοφόρα. Η μέρα φέρνει πρακτική βοήθεια από εκεί που δεν το περιμένατε.

Υδροχόος (20/1-18/2)

Με τη Σελήνη και τον Πλούτωνα στο δικό σας ζώδιο, η μαγνητική σας ενέργεια και η επιρροή σας στους άλλους είναι τεράστιες. Νιώθετε έτοιμοι να αναγεννηθείτε και να αφήσετε πίσω τον παλιό σας εαυτό. Η θετική γωνία με τον Ουρανό σας χαρίζει απόλυτη ελευθερία έκφρασης, ξαφνικές επιτυχίες σε δημιουργικά σχέδια και μια ακαταμάχητη έλξη στα αισθηματικά σας. Κάντε το πρώτο βήμα για τις αλλαγές που επιθυμείτε, ο κόσμος σας ακολουθεί.

Ιχθύες (19/2-20/3)

Η μέρα σας καλεί να στραφείτε στον εσωτερικό σας κόσμο και να ακούσετε τη διαίσθησή σας. Ψυχικά φορτία και απωθημένα του παρελθόντος απελευθερώνονται με έναν λυτρωτικό τρόπο, ενώ μια ξαφνική θετική εξέλιξη στο σπίτι ή μια αποκάλυψη παρασκηνιακή θα σας φέρει βαθιά ανακούφιση. Μην πιέζεστε να κάνετε πολλά πράγματα, δώστε χρόνο στον εαυτό σας να ξεκουραστεί.

Γράφει
η Αλεξάνδρα Καρτά

www.facebook.com/
alexandra.karta.astro.
karta19@gmail.com
- Τηλ.: 697 3232 775

Η εβδομάδα ξεκινά με τη Σελήνη στον Υδροχόο να συναντά σε σύνοδο τον Πλούτωνα. Η όψη αυτή φέρνει στην επιφάνεια βαθιά συναισθήματα, έντονη διαίσθηση και την ανάγκη για ριζική ανανέωση. Ταυτόχρονα, το εξαιρετικό τρίγωνο της Σελήνης με τον Ουρανό από τους Διδύμους λειτουργεί ως σανίδα σωτηρίας, καθώς φέρνει ξαφνικές, θετικές εκπλήξεις, έξυπνες ιδέες, ευκολία στην επικοινωνία και την ικανότητα να βρούμε πρωτότυπες λύσεις σε χρόνια προβλήματα. Η μέρα ευνοεί ιδιαίτερα την ομαδική εργασία, την ενασχόληση με την τεχνολογία και τις τολμηρές αποφάσεις.